Budapest, 1899. Negyedik évfolyam. 104. szám. Vasárnap, április 16.

BUDAPESTI NAPLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal: József-körut 18.

Főszerkesztő: VÉSZI JÓZSEF. Felelős szerkesztő: BRAUN SÁNDOR. Kiadja: A SZERKESZTŐSÉG.

Egész évre 14 frt, 1/2 évre 7 frt, 1/4 évre 3 frt 50 kr., egy hónapra 1 frt 20 kr.
Egyes szám Budapesten 4 kr., vidéken 5 kr.

Utközben.

Budapest, április 15.

(v.) A parlamentben az uj többség immár hat hete hogy megvan; de az országban az uj szabadelvü párt még csak most alakul. Az együvé illeszkedés munkája folyamatban van, halad is szemlátomást, de nem olyan rohamosan, ahogy a vérmesek remélték. Hiába minden, a mult nehezen tud meghalni. Egy-egy része ott él még az érzésekben, törekvésekben és emlékekben. Kifüstölni a multat ezekből a buvóhelyeiből nem könnyü dolog. Talán rája kell gyujtani magát a hajlékot, hogy ezzel együtt odaégjen. Ha elpárolgott minden régi érzés, ha leszerelődött minden régi törekvés, ha elhalványult minden régi emlék, csakis akkor kezdődik majd az egybeolvadás. És akkor is még csak *kezdődik*. A nehezebbik munkának majd csupán akkor kerül sora. A régi *érdekek* félretolásában fog ez a nehezebbik munka állani. Sok buzgóságot, sok önmegtagadást, sőt áldozatkészséget is követel ez a feladat. Óhajtjuk, hogy támadjon országszerte egy nagylelkü vetélkedés ezekben az erényekben.

És ki kell mondanunk, hogy e vetélkedés nélkül meddő marad az uj pártalakulás, amelyet a nemzet oly élénk örömmel fogadott. Az országgyülési pártok kompromisszumának, amely létrehozza a parlamenti békét, utólagos igazolást kell nyernie a lelkek kiengesztelődésében s a törekvések egybeforradásában, mert különben a közélet összhangja sem tartós, sem őszinte nem lehet. A kompromisszumot fel kell tehát aprópénzzé váltani s értékét széjjelszórni a vidéken is. Az uj korszaknak szelleme azt kivánja, hogy ugyanaz a vegyülés, mely itt a központban már megtörtént, menjen végbe a megyékben is. A közvéleménynek követnie kell a parlament példáját. Az akadályok megvoltak itt is; de a közremüködő tényezőknek erkölcsi erőfeszitése legyőzte őket. Országszerte ugyanazzal az akaraterővel ugyanezt a sikert lehet elérni. S figyelmeztetünk rá, hogy ebben az esetben minden, ami kevesebb a legteljesebb sikernél, egyértelmü a kudarccal. A félbéke ugyanannyi, mint az egész háboru. Az egybeforradás nélkül való egyesülés nem teremti a gyümölcsöző nemzeti munka előfeltételeit, hanem csak egy ujabb s minden eddiginél veszedelmesebb hazugsággal szaporitja a közéletet. Ne gondolja tehát senki, hogy eleget tett az uj korszak követelményeinek, ha eldobta a hadi szekercét s régi ellenfelével együtt odaül a békepipa mellé. Ha a szivek nem olvadtak össze egyazon törekvésbe, akkor hamar és könnyen támad akár egy önkénytelen félreértés, akár mesterségesen készitett viszály, s akkor az eldobott fegyvert könnyü ismét megragadni s a békepipa zsarátnokán hamar lángragyulad megint a régi gyülölet. Ami eddig történt, az a közélet uj alakulásának tekintetében alig egyéb tehát a kezdet kezdeténél; a munkának érdemleges része csak ezután következik. S botorul lát hozzá ehhez a munkához, aki csupán magát a célt nézi, de figyelmen kivül hagyja az akadályokat. Következetes és körültekintő igyekvést kiván a feladat. A helyes irány nem használ semmit, ha utközben letörik a vándor, mert nem figyelt arra, ami utját szegte. Az akadályokat pedig kiki első sorban önmagában keresse: saját érzéseiben, törekvéseiben és emlékeiben. Mérsékelni a régi rokonszenveket nem elég; le kell fegyverezni a régi ellenszenveket is. A multnak törekvéseivel pedig szakitani kell gyökeresen. Az ujonnan egyesült tábor két alkotó eleme közül egyiknek sem érvényesülhet a politikája, hanem egy harmadik politikának kell a szíveket meghóditania, a nemzet tetterejét kisajátitnia s igy diadalra jutnia. A régi szabadelvüpárt liberálizmusa, a régi nemzeti pártnak közjogi érzékenységével és szigorubb erkölcsi felfogásával együtt alkotja az uj irányt. Ime mindkét félnek le kell valamiről mondania s mindkettő kénytelen a másikéból valamit átvenni. A pártoknak pusztán fizikai összekeveredése nem használ semmit; gyökeres vegyi folyamatnak kell itt végbemennie. Ezt a folyamatot ha meg is nehezitik az emlékek, de nem szabad azt meghiusitaniok. A lezajlott harcok keserüségei adassanak át a feledésnek; ami megbántás, sérelem, érzelmek tusája és érdekek összekoccanása esett az uj pártfelek között, ne sajduljon meg többé a szivekben. Az uj irányzat a legteljesebb összhangot feltételezi; ne csendüljön bele tehát a jelenbe a tegnapnak semmi disszonanciája.

Ezekkel a szándékokkal felvértezetten induljunk neki az uj munkának. Ne másoktól várjunk áldozatot, hanem hozza meg kiki az uj feladatnak a maga áldozatát, még pedig nemcsak az érzelmek világában, hanem az érdekek terén is. A beati possidentes ne ragaszkodjanak birtokállományuk teljességéhez, a jövevények pedig mérsékeljék várakozásaikat s fékezzék meg reményeiket. A párt régi tagjai gyakoroljanak türelmességet, az ujak pedig türelmet. Az uj korszakban nem lehet minden régi poziciót megtartani, sem minden friss ambiciót kielégiteni. Akik birtokon belül vannak, áldozzanak abból, amijük van, a többiek pedig abból, amire vágyakoznak. Kölcsönös engedékenység és versenyző lemondás fogják megalkotni az áhitott és áldásos összhangot. S ahol személyek állják utját az ellentétek kiegyenlitésének, ott is érvényre kell jutnia az áldozatkészségnek. Vannak egyéniségek, akikben a multnak emlékei, törekvései és érzései olyan mértékben halmozódtak fel, hogy miattuk nem jöhetne létre az egybeforradás. Ezeknek félre kell állaniok. Nem

TÁRCA.

SZECESSZIÓ.

— A *Budapesti Napló* eredeti tárcája. —

Irta: *Makai Emil.*

Ugy jött világra, mint más röpke szó,
Ez a legujabb: a szecesszió!
Nem tudni, honnan? Mely titáni agyból?
Ösztönből-e vagy hirtelen haragból?
Talán, hogy mesterét bosszantsa véle,
Eszelte ki egy üldözött zseni —
Nem tudni róla: él-e vagy nem él-e?
De a dühét ki tudta önteni!
Gondoljanak a csintalan diákra,
Ki mielőtt beáll a nagy szünet:
Emlékül ráfest a tanári hátra
Két nagy szecessziós szamárfület.

✉

Bosszutól égve igy ragadta fel
Kopott ecsetjét az uj Rafael,
S amennyi festék tégelyéből ömlött,
Vásznára kente; és csak úgy özönlött
Forró agyából gondolat meg eszme,
Mint ha az álom vizein evezne.
Mily vonalak, nagy ég! És mennyi uj szín!
A föld cinóber, a reketye fuxin.
Amott egy nimfa, két gorilla-kézzel,
Emitt sötéten néz alá a hold,
Zöld karimája szürke foltba vész el —
(Hanem ezuttal nem tisztit a folt!)
S alul-felül mi diszeleg a vásznon?
Hogy összeszedjem ezt a sok vadat:
Szudánba' kéne öt napig vadásznom —
A lexikonba' nincs elég adat!
S mi kéklik ott? A nő az! Főalakja!
Gyülölheti, hogy ily keretbe rakja.
A Muzsa! Fülre fésült szőke hajjal,
Diszitve negyvenöt kakastarajjal.
A válla keskeny, de az álla hosszu —
Egy rőfnyire nyujtotta ki a bosszu.
S hogy el ne párologjon, mint az éter:
A dereka kilencven centiméter.
Leülteti a rózsaszinü fübe,
Mögéje állit egy kopasz urat
S hogy véget ér e rut, vandáli müve,
Ráirja büszkén: »Esti hangulat«.

⚔

De jő a mester! Pápaszem az orrán.
Megáll a kép előtt és néz mogorván.
Majd távolabb megy. Meghőkölve hátul
A vászon egy-egy durva vonalátul.
Majd mint a vizsla vadkacsa-lesen,
Lapulva néz, mohón, figyelmesen.
Aztán — önök talán már sejtik ezt? —
Gömbölyded arca szélesedni kezd.
Megsimogatja hófehér szakállát,
(Hogy ezzel nimbusát tisztelje meg)
S igy verdesi az uj próféta vállát:
»De hisz e festmény isteni, remek!
Még nem tudom, mi? Konturokba' látom.
Lehetne tájkép és lehetne pincsi;
De ön ma már külömb legény, barátom,
Mint Veronese vagy akár Da Vinci.
Ki hitte volna önről, aki kezdő,
Hogy a zsenije ennyire ijesztő!
Ki az, kit nem ragad meg ennyi készség?
Aztán ha semmi más — de a merészség!
Habár van benne itt-ott gyönge részlet
S a nőalakja néhol hevenyészett;
A mű világra szól! Szenzáció!
Melyért vetekszik minden náció. —
Ki fogja lökni mindenütt a zsűri,
Ráolvas önre is szégyenszakaszt,
De a tövist, ha még ugy csipne, tűri,
Aki a hír rózsáiból szakaszt.
Le fogja vágni önt a vaskalap,
(Ne higyje csak a jót; nem áltatom)
Lesz mindenütt, ki pártfogolja, lap
S ön lógni fog — de nem a tárlaton!
Külön terembe üsse be szegét
S meglátja, kik a szárnyait szegék,
Ostorozói léha divatoknak
Saruihoz zarándokolni fognak.
Legyen nyugodt, túléli alkotása —
Hogy ezt Apollo önnek megbocsássa!«

⚔

Á furcsa képnek híre ment legott.
S a műbarát mind ugy jelent meg ott,
Mint uj apostol bölcseje körül,
Aki egy ósdi korszakot törül.
Müvész rohant, hogy megölelje társát,

Lapunk mai száma huszonnégy oldal.

büntetésből, hanem azért, hogy szabadon alakulhasson ki az a jövendő, amelybe ők nem tudnának a legjobb akarattal sem harmonikusan beleilleszkedni. Ezek az áldozatok bizonyára a legfájdalmasabbak, de egyuttal a legszükségesebbek is. A magáéból, ha szivesen áldoz is az ember, de maga-magát csak nehezen áldozza fel. És mégis helylyel-közel idáig is el kell menni az áldozatkészségnek. A politika kérlelhetetlen és következetes a maga kemény munkájában. Nem türi meg azt, hogy ahol egy uj irányzat kapott lábra, ott a multnak egy-egy enklávéja maradjon fenn. Az uj szellemnek gyöznie kell az *egész* vonalon s könyörtelenül félredob mindenkit, aki akár érzelménél, akár érdekeinél fogva alkalmatlan a megváltozott feladatok teljesitésére. Az uj irányzat létösztöne nem hátrálhat meg egyes emberek létösztöne előtt; amannak az ország egyetemes érdeke ad tulerőt és minden egyéb szempont fölé emelkedő jogosultságot. Az egybeforradásnak kétségtelenül meglesznek a maga áldozatai, de mi nem féltjük ezektől a személyi kérdésektől azt a nagy müvet, amelyre az uj kormány vállalkozott. Akik nem maradhatnak helyükön, mivel vagy nagyon hozzátapadtak a multhoz vagy nem igérnek elegendő képességet a jövendő feladataira, azoktól elvárja a nemzet, hogy békén és méltósággal fognak félreállani. Kiméljék meg magukat a hiu ellentállás kinos erölködéseitől, az országot pedig a tülekedő önzésnek kellemetlen látványától.

ORSZÁGGYÜLÉS.

Budapest, április 15.

A *Luppa* Péter rózsáit is kiszoritják az uj korszakban a *Major* Ferenc ibolyái. A szentendrei rózsák helyett szentelt ibolyák árasztják az üvegtető alatt illatukat és Major Ferenc kifogyhatatlanul osztogatja a csöpp bokrétákat.

— Nesztek ibolya!

Bessenyey Ferenc, aki azzal tüntet az uj korszak ellen, hogy csak azért is *fekete szemüveget* vett — bántja egy kicsit a tulságosan sok rózsaszin — azt mondja huzódozva:

— Katolikus ibolyák ezek?

— A vásárcsarnokból hoztam őket — nyugtatja meg *Major* Ferenc.

— Különben az se volna baj. Elveszem én még a *zsidó* ibolyát is, mert én liberális vagyok.

Igy tréfálkozik *Bessenyey* s fekete szemüvege alól is kivillan a gyógyithatatlan pajkossága. Ki is tüzi nyomban az ibolyát s elindul a folyosóra, ahol akkor már csoportostul járnak az ibolyásak. Nincs gomblyuk ibolya nélkül s a jámbor képü Major Ferenc boldogan hirdeti, hogy mégis sikerült a néppártnak valamit általánosan elfogadtatni. Ha nem is a programmját, de legalább az ibolyáit. Amire valami rossz száju ember megereszti a maliciát:

— Még sok ibolyát kell Majornak hoznia, ha expiálni akarja, hogy minden tárcánál beszélt!

De kárpótlásul ma nem beszélt Major. Pedig ma, amikor csak kérvények tárgyalása volt soron, jóformán csakis a néppárt csinált egy kis vitát. (Sőt az egyetlen interpellációt is a néppárti *Rakovszky* István mondta.) A kérvények sorozatában volt ugyanis egy garmada, amelyik a politikai, gazdasági és erkölcsi bajok orvoslása rendjén a földadó leszállitását, a tőzsdeadó behozatalát s az egyházpolitikai törvények revizióját sürgette. Ezt a háromágu kivánságot pedig erősen pártfogolta *Molnár* apát és sokkal ügyesebben *Rakovszky* István. Hogy pártfogolták, nem volt baj, sőt kétségtelenül inkább üdvös, mert a pénzügyminiszternek alkalma nyilt, hogy az egész országot tájékoztassa, milyen irányban akar segiteni a földadó-mizériákon s milyen elvek szerint akarja fölépiteni a tőzsdeadó-javaslatot. Bejelenthette egyben a miniszter, hogy a *tőzsdeadó-javaslatot két-három hét alatt már be is fogja terjeszteni*, ami általános helyesléssel találkozott. Nem jár ki tehát megszólás a néppártnak, hogy még egy kis erőszak árán is felszinre hozta megint a programmját. Hiszen a pénzügyminiszter csak igy nyilatkozhatott s ez nem volt fölösleges.

Molnár apát azonban nem menekült olyan könnyen. Ő egyebet is belekevert a vitába s ezért megkapta a maga vágását. Azt mondta ugyanis a jó apát, hogy a néppárt csinálta ugyan a kérvény-zuhatagot, de az aláirásokat a nép adta hozzá s próbálja meg a kormány, hogy tudna-e ugyanannyi aláirást toborzani, ha például a földadó fölemelése érdekében küldözne szét kérvény-blankettákat? Hát ezt a kérdést figurázta ki pompásan a pénzügyminiszter. Mert — ugymond — ne népszerütlen kérdéseket ajánljon Molnár apát a próbához. Hogy adóemeléshez nem gyülnének aláirások, az csak természetes. De igenis gyülnének, ha arról volna szó, hogy törüljenek el minden adót. És gyülnének akkor is, ha a kormány olyan blankettákat küldene szét az országban, amelyeken *a papi vagyon szekularizációjához kér aláirásokat.*

Nevetett az egész Ház. Nevetett még a néppárt is, de egy kicsit fanyarul. *Rakovszky* István meg fel is kiáltott:

— Apage! Ne is tessék emlegetni, mert *Pulszky mindjárt aláirja!*

Másülönben igen gyorsan ment a kérvények tárgyalása és szenzáció nélkül. Csak a pusztaszenttornyaiak kérvényét támogatta még nagyon ügyesen *Messkó* László, akinek inditványára a miniszterelnök a legnagyobb előzékenységgel járult hozzá, hogy adják ki a kérvényt neki, mert ha van rá mód, szivesen fogja meghagyni Puszta-Szenttornyának a nagyközségi jelleget. A többi kérvény simán ment keresztül s csöndben esett meg a Rakovszky interpellációja is, melyben egy sérelmes bíróválasztást hozott a belügyminiszter tudomására. Erre az interpellációra *Széll* Kálmán már ma akart válaszolni, de lekésett. Privatim azonban mindjárt megnyugtatta az interpellálót.

Hétfőn vicinális javaslatokat tárgyal a Ház, kedden pedig megválasztja azt a huszonegy tagu bizottságot, mely a házszabályok revizióját fogja előkésziteni. Ezek már egészen szürke ülések lesznek s a miniszterelnök ma este el is utazott előlük Rátótra...

A képviselőház ülése április 15-én.

— Kezdete délelőtt 10 órakor. —

Elnök: *Perczel Dezső.*

A kormány részéről jelen vannak: *Széll* Kálmán miniszterelnök, *Lukács* László, *Darányi* Ignác, *Wlassics* Gyula.

(A kérvények.)

Kőszeghy Sándor előadó ismerteti a kérvények IX. sorjegyzékét, amelyet vita nélkül intéz el a Ház.

Molnár Béla előadó a X. sorjegyzék kérvényeit referálja. Ajánlja, hogy a földadó leszállitására, a tőzsdeadó behozatalára, a politikai, erkölcsi és gazdasági bajok orvoslására vonatkozó kérvényeket tegyék irattárba.

Molnár János itt válaszol a pénzügyminiszternek arra a vadjára, hogy a néppárt gyárilag állitotta elő ezeket a kérvényeket, mert nyomtatott blankettákat küldött szét az iroda aláirás céljából. Egyébként inditványozza, hogy a tőzsde- és a földadóról szóló kérvényeket adják ki a pénzügyminiszternek pártolólag.

Elnök: Figyelmeztet arra, hogy ezeknél a kérvényeknél nem lehet vita, mert a Ház ilyen tárgyu kérvényekre vonatkozólag már határozott.

Rakovszky István: A hazszabalyokhoz kérek szót!

Molnár János: Ezekben a kérvényekben is fölemlittetik a földadó leszallitása és a tőzsdeadó behozatala. Tehát a kettőről együtt kell szólani, ha az előadó nem választotta külön a két petitumot.

Elnök: A házszabályok értelmében ujabb határozatot e kérdésben nem lehet provokálni.

Molnár János a házszabályokhoz szól. A kérvényekben fel van emlitve ugy a tőzsdeadó behoza-

---

Ki fényes eszmék magvát hinti el
És mind rajongott érte — ah, mivel
Egyik se merte mondani: szamárság!
E szót ki-ki a kollegára tolta
S az aggodalmait ekképp latolta:
Miért kaparja ő a gesztenyét ki?
Majmolni mást nem célszerübb-e néki?
Előbb a többiek szavát kivárja
S nem jár el igy a szája hirtelen —
Mint a regebeli csupasz királyra
Nem mondta senki, hogy mezitelen!

Megvallom, én se leszek az az ipsze,
Ki ezt hirdetni nyiltan is merem;
Ma, amikor művész ecsetje, gipsze,
Irónja, tolla is ilyet terem.
Bölcs alkuszik, csak a bolondja lázad
Az uj divatra, melyből már a század
Bolondos, tarka szemfedője készül.
Ki bujhat vaskalap mögé vitézül
Ma, amikor mind uj csapáshoz értünk
S szecesszió mindaz, amit — nem értünk?
Szemérmesen a maradit ki játszsza,
Ma, amikor a láz negyven fokos?
S szecesszió a pesti sétapáca
Csak ugy, mint a Bakonyban a fokos?
A kis babának első szava ma:
Szecessziós pólyát nekem, mama!

S ha juniusba' majd fog esni hó,
Kafogja a divat: szecesszió!
Aminthogy minden az, mi feltünik:
A szük cipellő és a bő tunique,
Az ajándékszivar, amely szelel
S az olyan ügyvéd, aki nem perel.
Szecesszió a kis gyerek babája,
Ha félszemü s füléig ér a szája;
Szecesszió hidegben a felöltő,
Mi több: szecesszió az óda-költő,
Ha igy dalol, nemes ihlettől égve:
»Violaszinü csend honolt a légbe'«.
Szecesszió a lány, ha szeme rőt
S nem jár biciklin minden délelőtt,
Ha csupa finom, kedves antitézis:
Meglátja Pétert, még ha Pálra néz is,
Imádja a regényt, eszményе Zóla,
De csak hogy tiltva van, azt tudja róla;
Ki nem rajong a divatért, ha uj is,
De legujabb a derekán az uji is!
Ki gyülöli és unja már a táncot,
(Ez vés a bálba' homlokára ráncot!)
Panaszkodik a melankoliárul,
De csak ha éppen petrezselymet árul.
Az asszonyok között oly hallgatag,
S mit illik hallani, azt hallja csak:
De a leánypajtásai között
Beléje egy kis ördög költözött
És rosszakat talál ki hirtelen

Arról, ki a szobába' — nincs jelen.
Ki ugy találja: sütni-főzni próza
S a konyhamunkát a mamára sózza:
De a befőtt, ha jó, s »ki főzte?« kérdem,
Természetesen az övé az érdem.
Arról, hány férfival fogott kezet,
Mióta nagy lány, naplót nem vezet;
Szerinte is a férfi gyönge árnyék —
De csak mikor gimnáziumba jár még!
S szecesszió a lány, ki bármi kincsen,
De férjet fog — bár hozománya nincsen.

Ha azt teszi szecesszió: »haladtunk«
S e szó beváltja azt, amit igér:
Szecessziós szék mért recseg alattunk,
Legyen bár a kilóink száma gyér?
Ha azt teszi: »feltünni minden áron«,
Tessék nehéz bundába járni nyáron!
Ha azt jelenti, hogy: »keresd az ujat
És huzz mindavval, ami ósdi, ujjat«,
Mért szerzi be, ki dusabb Dáriusnál,
Uj könyveit — az antikváriusnál?
Ha azt jelenti... nem! Rejtély e szócska,
Keretje uj, de a tartalma ócska,
A ma divatját belevinni másba:
Nem kéne csak egy ujabb röpke szó
S attól tudom, meg lenne sírod ásva,
Divat virága te, szecesszió!

uj könyve:
Herczeg Ferenc Egy leány története.
Regény. ∘ Ára 1 frt 80 kr. Diszkötésben 2 frt 80 kr.
Postai bérmentes küldéssel 1 frt 90 kr., ha az összeg előre utalványoztatik.
SINGER és WOLFNER kiadása Budapesten, Andrássy-ut 10. sz.

tala, mint a földadó leszállitása. Az az előadó hibája, hogy nincs kitüntetve.

Elnök: Nem akar vitát provokálni. Ez a kérdés a házszabályok értelmében elintéztetett.

Madarász József a házszabályokhoz kér szót. Az elnöknek igaza van abban, hogy amely tárgyban a Ház már hozott határozatot, arra nézve nem lehet ismét határozatot provokálni. Ez szokás a Házban s a házszabály is igy intézkedik. Ezt pedig meg kell tartani.

Molnár Béla előadó: Molnár Jánosnak joga volt szólni e kérvényesoportnál, mert ezekben a kérvényekben tényleg szó van ugy a földadó leszállitásáról, mint a tőzsdeadó behozataláról. Javasolja, hogy a Ház tegye irattarba ezeket a kérvényeket.

Rakovszky István: A tőzsdeadó behozatalát és a földadó leszállitását sürgeti s kéri a pénzügyminisztert, hogy tegyen már egyszer kötelező igéretet.

(A kérvényblanketták.)

Lukács László pénzügyminiszter: Tisztelt Ház! (Halljuk! Halljuk!) Nagyon sajnálom, hogy ezekkel a kérdésekkel, amelyekkel már gyakran foglalkoztam itt a Házban, ujból kénytelen vagyok foglalkozni és a t. Ház becses türelmét igénybe venni és a t. Ház tagjait ezen sokszor elcsépelt kérdésekkel untatni. Mindazonáltal kötelességem pár szóval reflektálni azokra, (Halljuk! Halljuk!) amiket az előttem szóló tisztelt képviselő urak elmondani szükségesnek tartottak.

Molnár János t. képviselő ur előadta a földadó leszállitására és a tőzsdeadó behozatalára vonatkozó számos kérvénynek történetét és ezzel akarta indokolni azt, hogy nem mesterségesen lett a közvélemény preparálva, hanem az önként indult meg a nép széles rétegeiben és tisztán csak célszerüségi szempontból nyomattak ki azok a bizonyos *blanketták*, amelyek azután aláirva ide kerültek. Hogy miképpen történt a dolog, ahhoz egyáltalában nem akarok szólni.

Mert hiszen egyetlen képviselőnek sem vonhatom kétségbe a jogát ahhoz, hogy ha jónak látja, igy inszenirozza a kérvényezést. Ez szabadságában áll mindenkinek és csak azért voltam bátor ráutalni erre multkori felszólalásomban, hogy azt a nagyfontosságu és komoly jogot, mely a kérvényezésben rejlik, talán nem célszerü ily módon a komolyságából kivetköztetni. (Helyeslés jobb és balfelől.)

Csak ez volt a célom erre figyelmeztetni. Mert hogy nem egészen értették át az illetők az intenciót, amely ebben a dologban rejlik, talán eléggé bizonyitja az, hogy oly kérvényekben, melyek a földadóval és a börzeadóval foglalkoztak, voltak utalások arra is, hogy az egyházpolitikai törvények vétessenek revizió alá és hogy a zsidó rabbinusok a kilátásba helyezett fizetéstől megfosztassanak. Tehát nem egészen homogén természetü dolgok halmoztattak össze egyetlenegy kérvényben. (Derültség.)

Az a körülmény, amit a t. képviselő ur felhozott, hogy kiértse meg a miniszter és irasson alá oly kérvényeket, melyek a földadó felemelését intendálják, hogy ez nem fog sikerre vezetni, az nagyon valószinü. De lehet ennél sokkal messzebb menni. Ha a t. képviselő urak közül valakinek eszébe jutna azt proponálni, hogy törültessék el minden adó, higyje el a képviselő ur, hogy egy millió kérvényt fog aláiratni nagyon könnyen. Sőt tovább megyek. Ha valakinek eszébe jutna azt proponálni, hogy az *egyházi javak szekularizálása* hozzassék javaslatba, erre is lehetne akár két millió aláirást kapni. (Derültség jobbfelől.)

Rakovszky István: Pulszky Guszti mindjárt aláirná!

Lukács László pénzügyminiszter: Azt hiszem, hogy valamint az egyik, ugy a másik sem a dolog komolyságának, sem a kérvényezési jog fontosságának nem felelne meg. Ez az, amit a dolog alaki részére megjegyezni kivánok.

(A földadó.)

Ami már most a földadó kérdését illeti, téved a tisztelt képviselő ur, midőn azt mondja, hogy én azt állitottam volna, hogy csekély a földadó és ezért nem kell azt leszállitani.

Molnár János: Nem azt mondtam!

Lukács László pénzügyminiszter: Tisztelt képviselőház, én ezt nem állitottam, hanem azt, hogy a földadó aránylag a többi adókkal szemben nem oly tulságos magas, hogy ez magában véve a földadó leszállitását indokolná. A mi földadónknak baja nem a kulcs magasságában rejlik, mert, ha a tisztelt képviselő ur figyelemre méltatja azokat az ezer és ezer számra közrebocsátott adatokat, melyek a földadóstatisztikában általam nem rég a tisztelt Háznak rendelkezésére bocsáttattak, arról fog meggyőződni, hogy névleg ugyan a mi földadónk 25 és fél százalék, a valóságban azonban az országos átlag a kataszteri tiszta jövedelemmel szemben 10.8 százalékot tesz ki.

Azonban nem ebben van a földadó betegsége, hanem abban, hogy az adóalapok helytelenül vannak kipuhatolva és ennélfogva ez a 10·8 százalékos kulcs csak teoretice létezik, a valóságban ellenben a földadó ugy van megoszolva, hogy mig az egyik földbirtokos az ő kat. tiszta jövedelme után egy vagy két százalékot fizet, addig vannak mások, akik 30, 40 vagy 50 százalékot fizetnek. Tehát az igazságtalan megoszlásában a földadónak rejlik annak betegsége; és ez az, amin segiteni kell.

Ezen a bajon azonban egy egyszerü kulcsredukcióval nem lehet segiteni, mert mit eredményezne ez? Azt, hogy akik már eddig is méltánytalan, kedvező helyzetben voltak, még kedvezőbb helyzetbe juinak minden jogos alap nélkül, azoknál pedig, akik tulságosan meg vannak terhelve, egy-két százalék leszámitása nem segit semmit. Ezen bajnak orvoslása tehát a reambulációnak vagyis az összes földadóalap uj, pontos és lelkiismeretes kipuhatolásában van és abban, hogy ezen reambuláció alapján ujból állapittassék meg a földadó kulcsa akár a jelen magasságban, akár más magasabb alakban, de mindenesetre ugy, hogy igazságosan terheljen mindenkit, nem ugy, ahogy az ma van.

Nem akarok azonban ez alkalommal bővebben foglalkozni ezzel a kérdéssel, azt hiszem, lesz alkalma a t. Háznak, ezekkel a kérdésekkel annak idején behatóan és bőven foglalkozni. Ami a pótlékokat illeti, tagadhatatlan, hogy a pótlékok rendszertelensége és nagysága igen nagy baját képezi a mi adózási rendszerünknek. Nem az állami adók magassága, hanem az ezekre rendszertelenül nehezedő pótlékok azok, melyek az adózást sok helyen, mondhatni türhetetlenné teszik. (Helyeslés.)

Azonban a földadónak reformja egymagában ezeken a dolgokon nem segit. Hiába változtatjuk meg a földadó kulcsát, ha a pótlékok állapota az marad, a mi jelenleg, semmit sem értünk el; ennélfogva hiába való dolog az egész sulyt a földadóra helyezni és a földadó leszállitását követelni. Ez abszolute semmit sem fog magában véve a dolgon segiteni.

Igaz, hogy a pótlékok reformálása már sokkal nehezebb és kényesebb kérdés, mert a kormány a pótlékoknak csak egy pár nemével foglalkozhatik, azokkal t. i., amelyek állami természetüek. De konstatálva van, hogy vannak más adózások, pl. az egyházi adózások, melyekről a legutóbbi napokban lett konstatálva, hogy azok az egyenes adónak 40, 50, 60, 70 százalékát képezik. Ezekhez a pótlékokhoz az állam hozzá nem nyulnat. Ezekbe az egyházi kérdésekbe bele nem avatkozhatik s igy mindaddig, mig ezen kérdések nem rendeztetnek, addig az adóreformnak teljes hatása és eredménye érezhető nem lesz. (Igaz! Ugy van! a jobboldalon.)

(A tőzsdeadó.)

Ami a börzeadót illeti, legutóbb is kijelentettem, hogy azt be fogom terjeszteni. Sokszor tétetett nekem szemrehányás Rakovszky képviselő ur részéről, hogy késedelmeskedem ezen igéretem beváltásával. Igen könnyü egy adót behozni, igen könnyü dekretalni valamit, de az előfeltételek, amelyek ennek megvalósitására okvetlenül szükségesek, nincsenek meg, akkor ezen dekretálással semmiféle eredményt nem ér el.

A t. képviselő ur, ki, ugy látom igen behatóan foglalkozik a börzeadók kérdésével, mert igen gyakran szólal fel ebben a tárgyban, mindenesetre tudni fogja, hogy igen nehéz börzeügyleteket — helyesebben az értékforgalmi ügyleteket, mert nem csak a börzén előforduló érték-ügyben, hanem mindenféle értékügyletek megadóztatásáról van szó — megfogni, megadóztatni, ugy, hogy ezek lehetőleg ki ne bujjanak a megadóztatás kötelezettsége alól.

A tőzsdeügyletek megadóztatása hosszu időn keresztül Magyarországon majdnem a lehetetlenségek közé tartozott mindaddig, mig az ugynevezett leszámoló-iroda föl nem állittatott, ahol ezek koncentráltatnak és egy központban megadóztathatók. Tehát annak, hogy a börzeadóra vonatkozó javaslatot nem terjeszthettem be, egy főoka az volt, hogy ily leszámolási iroda Magyarországon nem létezett. Ma ez létezik, de ennek felállitása után még egy kis időre szükségünk volt, mig az konszolidálódik s bebizonyitja, hogy müködése megfelelő és hogy az intézmény életképes.

Időközben, midőn ez a feltétel már megvolt, midőn ez az iroda rendelkezésre állott, bekövetkeztek azok az idők, midőn a börze-élet majdnem teljesen megszünt. Bekövetkezett az ugynevezett krach, és annak összes hátrányos következményei. Oly időben tehát, midőn alig volt börzei élet, börzeadót hozni be, minden észszerüséggel ellentétben állott volna. Még ma sincs a börze teljesen felépülve azokról a csapásokból, melyek őt az utolsó időben érték. Mindazonáltal ma már elérkezettnek látom az időt arra, hogy e tekintetben az intézkedéseket megtegyem, és kijelenthetem, hogy *két-három hét alatt* a t. képviselőház asztalán fog feküdni a börze-adó javaslat. (Élénk helyeslés.)

(Puszta-Szent-Tornya.)

Molnár Béla előadó a bizottság nevében inditványozza, hogy tegyék irattárba Puszta-Szent-Tornya nagyközség kérvényét, amelyben felir a belügyminiszter rendelete ellen, amiért a nagyközséget megszüntette.

Meskó László: Határozati javaslatot ad be az előadó inditványával szemben, hogy a kérvényt adják ki a belügyminiszterium vezetésével megbizott miniszterelnöknek.

Széll Kálmán miniszterelnök, mint belügyminiszter: T. Ház! A kérdés érdeméről nyilatkozni nem akarok, nem is nyilatkozhatom, mert az ügyet még nem vizsgálhattam meg olyan alapossággal, amely szükséges arra, hogy a kérdés elintézését illetőleg állást foglaljak. De amennyiben a községnek hozzám beadott kérvénye olyan adatokat és uj adatokat tartalmazna, amelyek arra inditanának, hogy a kérdés megvizsgálása után esetleg még egyszer határozzon a belügyminiszterium, én hajlandó vagyok ezt az ügyet felülvizsgálat alá venni, mert amint értesülök és a kérvénynek futólagos átnézéséből is látom, a belügyminiszteri határozat még végrehajtva nincs és egyes részeiben felebbezés alatt áll. Ezen incidenst egész törvényesen fel lehet és kell használni arra, hogy a kérdés ujabb meggondolás alá vétessék. Amennyiben a helyszinén leendő tárgyalás támpontokat nyujt arra, hogy a kérdés ebben az irányban döntessék el, — már hogy milyen irányban, arról most érdemlegesen természetesen nem szólhatok — hajlandó vagyok a kérdést felülbirálás, ujabb tárgyalás és ujabb határozathozatal alá vonni és a határozatot annak idején meghozni. Kérem tehát a t. Házat, méltóztassék e szempontból a kérvényt nekem kiadni. Hozzájárulok az inditványhoz és kérem a t. Házat, méltóztassék azt elfogadni. (Élénk helyeslés.)

(Az 1898. XVI. t. c.)

Szuhányi Ferenc *Zemplén vármegye* kérvényét az 1898: XVI. törvénycikk módositása iránt figyelmébe ajánlja a pénzügyminiszternek, mert az különösen a szesztermelőkre nézve fontos. A bizottság javaslatát, hogy a kérvény adassék ki a pénzügyminiszternek, elfogadja.

Rakovszky István ellenzi ennek a törvénynek módositását s ezért a kérvénynek az irattárba való helyezését kérte.

Elnök: A Ház a bizottság javaslatát fogadta el. A többi kérvényt vita nélkül tárgyalták le.

(Interpelláció.)

Rakovszky István a következő interpellációt intézte a belügyminiszterhez:

1. Van-e tudomása a belügyminiszter urnak arról, hogy folyó évi február 3-ikán Kecölben az előljáróság megválasztása céljából megjelent Blaschek szolgabiró a birói állásra oly három egyént jelölt, kik a legalkalmatlanabbak erre az állásra, és a megjelent választók kijelentették, hogy ők inkább nem választanak, minthogy ily egyénekre szavazzanak. Erre Blaschek szolgabiró Csizmadia Jánost jelölte, aki egyhangulag meg is lett választva és kitől nyomban a hivatalos esküt kivette. A választás 4—5 kecöli választó által Sopron vármegye bizottságához megfelebbeztetvén, ez azon cimen, hogy Csizmadia János jelölve nem volt, néhány szótöbbséggel megsemmisitette.

2. Ha nincs tudomása, fog-e tudomást magának szerezni annál is inkább, mert a kecöli választók Sopron vármegye e sérelmes határozatát megfelebbezték a belügyminiszteriumhoz?

3. Szándékozik-e a t. belügyminiszter ur odahatni, hogy az 1886: XXII. törvénycikk, a szolgabiráknak adott ama diskrécionális joga, hogy a bíróválasztásoknál a jelölteket megnevezhessék, akként gyakoroltassék, hogy ezáltal a község érdekeivel és a választók kivánságaival ily kirivóan ne ellenkezzék, mint ezt az adott esetben tapasztaljuk.

Elnök: Az interpellációt kiadja a belügyminiszternek.

(Napirend.)

Elnök: A hétfőn délelőtt tiz órakor tartandó ülés napirendjére a következő tárgysorozatot tüzi ki:

A Washingtonban 1897. évi junius hó 15-én kötött egyetemes postaszerződés becikkelyezéséről; az 1851. évi vasuti üzletrendtartás hatályának további fenntartásáról szóló törvényjavaslatokat, a *félegyháza — majsai* helyiérdekü gőzmozdonyu vasut engedélyezését; a *körmend—németujvári*, a *székesfehérvár—bicskei* helyiérdekü gőzmozdonyu vasut engedélyezésének megtörténtéről; a *zsibó—nagybányai* helyiérdekü gőzmozdonyu vasut engedélyezése tárgyában; a *belisce—prandanovcii* keskenyvágányu gőzmozdonyu helyiérdekü vasut engedélyezésének megtörténtéről; az *ó-becse—ujvidék—titeli* helyiérdekü vasut megtörtént engedélyezése tárgyában és a *bihari* helyiérdekü vasut *margitta—szilágysomlyói* szárnyvonalának engedélyezéséről szóló jelentéseket.

Az ülés végén a *belügyminiszter* válaszol *Kálmán* Károly interpellációjára a nagycsütörtök megünneplése tárgyában.

(Házszabály-revizió.)

Széll Kálmán miniszterelnök: T. képviselőház! Amint a tegnapelőtti ülésben már voltam szerencsés a t. képviselőháznak bejelenteni, a kuriai biráskodásról szóló törvény tárgyalásával *kapcsolatosan* kivánom a házszabály-revizió tárgyalását a t. képviselőházban foganatba vétetni. A t. képviselőháznak méltóztatik tudni, hogy a házszabályok némely pontjainak módositására vonatkozólag óhajomat már március elsején tartott programmbeszédemben kifejeztem, a Ház helyeslésével. A Ház t. tagjai, gondolom, egyetértenek abban, hogy ezen kérdés a Házban legközelebb elintézendő tárgyak közé tartozik, habár

MOLL SEIDLITZ POR felülmulhatatlan háziszer mindama gyomorbajoknál, melyekből a rossz emésztés és székrekedés szokott kvletkezni. A gyógyszertárakban MOLL készitménye kérendő eredeti dobozokban 1 forintjával.

MOLL-FÉLE FRANCIA BORSZESZ ÉS SÓ Legjobb fájdalomcsillapító bedörzsölés, csuz, köszvény és egyéb meghülési bajoknál. A raktárakban ólommal zárt (plombirt) üvegekben 90 kraicárjával kapható. MOLL készitmény kérendő.

ez természetesen nem a kormányt illető kérdés, hanem a Háznak teljesen szuverén joga.

En arra kérem most a tisztelt képviselőházat, hogy mivel ez a kérdés a kuriai biráskodásról szóló törvényjavaslattal kapcsolatos, amennyiben egy bizonyos *junktim* áll fönn a két kérdés között és a kuriai biráskodásról szóló törvényjavaslat tárgyalása a legközelebbi napokban megindul a bizottságokban és utána itt a képviselőházban is, az appropriációs vita befejezése után, hogy a bizottság előterjeszthesse munkálatát, méltóztassék e bizottság kiküldetése iránt határozni és megválasztatását elrendelni.

Azt vagyok bátor javaslatba hozni, méltóztassék elhatározni, hogy *huszonegytagu bizottság* küldessék ki, amely a házszabályok szükségesnek mutatkozó revizióját a Háznak javaslatba hozza. E huszonegytagu bizottság megválasztását kérem a jövő *keddre* kitüzni.

Ez az a kérdés, melyet a t. képviselőházhoz intézni akartam. (Helyeslés.)

Elnök: Elfogadja a Ház a miniszterelnök ur javaslatát? (Felkiáltások: Igen!) Ennélfogva kimondom, hogy a házszabályrevizió tárgyalására a képviselőház *keddi* ülésében huszonegytagu bizottságot fog választani.

Az ülés fél egykor végződött.

BELFÖLD.

A kuriai biráskodás. A képviselőház igazságügyi bizottsága *Fabiny* Teofil elnöklete alatt ma ülést tartott. A napirend előtt az *elnök* meleg szavakkal üdvözölte az igazságügyminisztert s sikert kivánt működéséhez. (Általános helyeslés.) *Plósz* miniszter köszönetet mondott az üdvözlő szavakért s kérte a bizottság tagjait, hogy bölcs tanácsukkal támogassák őt azoknak a feladatoknak a megoldásában, amelyekre vállalkozott. (Élénk éljenzés.) Azután a bizottság megválasztotta a kuriai biráskodásról szóló törvényjavaslat előadójának *Szivák* Imrét s elhatározta, hogy a törvényjavaslat tárgyalását csütörtökön délután 5 órakor fogja megkezdeni. A bizottság tagjai felkérték továbbá az elnököt, hogy a pártközi paktumnak a törvényjavaslatra vonatkozó részét többszörösittesse s magán információ céljából osztassa szét a bizottsági tagok között.

A képviselőház közlekedési bizottsága *Tolnay* Lajos elnöklete alatt ma ülést tartott, melyen elnök a bizottság tagjainak általános helyeslése mellett üdvözölte a kereskedelmi minisztert. *Major* Ferenc, mint az ellenzék egyetlen jelenlevő tagja külön is üdvözlő szavakat intézett a miniszterhez. *Hegedüs* miniszter köszönetet mondott a szives megemlékezésért s biztositotta a bizottság tagjait arról, hogy egész erejét a vezetése alatt álló ügynek fogja szentelni. (Élénk éljenzés.) Azután tárgyalás alá vette a bizottság s több tagjának felszólalása és a miniszter felvilágositásai után változatlanul elfogadta a belovár—verőcei helyiérdekü vasut engedélyezéséről s a budapest—szent-lőrinci keskenyvágányu helyiérdekü vasut átalakitásáról szóló törvényjavaslatokat s tudomásul vette a magyar északnyugoti helyiérdekü vasut jablonic—brezovai szárnyvonalának és a zsolna—rajeci helyiérdekü vasutnak engedélyezéséről szóló miniszteri jelentéseket. A bizottság megállapodásának a Házban való képviseletével *Kovács* Pál előadót bizta meg.

Az országgyülési szabadelvü párt, mint értesülünk, hétfőn esti hét órakor tartja a legközeleubi értekezletét, amelyen ki fogja jelölni a házszabályokat revideáló bizottságba a párt kebeléből választandó tagokat. Félórával az értekezlet előtt ugyanebben a tárgyban ülése lesz a párt kijelölő és végrehajtó bizottságának.

Püspök és pátriárka. Hir szerint *Zmejánovics* verseci püspök tegnap visszavonta *Brankovics* karlóci patriárka ellen emelt valamennyi vádját.

A pécsi püspök és káptalan alapitványa. A pécsi püspöki jogakadémia tanári kara eddig kisebb fizetést huzott, mint a királyi jogakadémiák tanárai. A kultuszminiszter egyetértően a pécsi püspökkel az elmult héten nagyobb bizottságot küldött ki Pécsre, amelynek tagjai voltak: Toszt Gyula és Madách Aladár miniszteri tanácsosok és Várady Árpád osztálytanácsos. Ez alkalommal a káptalan a rendelkezésre álló alap kibővitésére a székesegyházi alapból 450.000 forintot szavazott meg, mig Hettyey Sámuel püspök a sajátjából 100.000 forintot ajánlott fel. A kultuszminiszter most a királyi jóváhagyást fogja a 450.000 forintos alapitványnak a székesegyházi alapból való kisajátitásához kieszközölni, mire a tanárok 1892. évig visszamenőleg megkapják a fizetési különbözetet. A püspök ugyancsak elhatározta, hogy a pécsi katolikus tanitóképező internátussal bővíti ki. A püspök áldozatkészsége városszerte jó benyomást keltett.

KÜLFÖLD.

A Dreyfus-ügy szenzációi.

Budapest, április 15.

A párisi *Éclair* ma feltünő közleménynyel lepte meg a boulevardok hirre éhes közönségét. Kiadta azokat a jelentéseket, amelyeket az amerikai francia büntetőgyarmatok kormányzója a gyarmatügyi miniszternek küldött. Ezekben a jelentésekben körülményesen ir a kormányzó *Dreyfusról*, elmondja azt a hatást, amelyet a semmitőszék határozata *Dreyfusre* tett és számot ad azokról a nyilatkozatokról, amelyeket az Ördögsziget rabjának szájából egyesek hallottak.

Dreyfust a kormányzónak az a felhivása, hogy irjon meg mindent, amit védelmére felhozhat, előkészületlenül találta. A fogoly nyilván lemondott már arról, hogy valaha is revideálják az ő ügyét. Képzelhető tehát meglepetése, amikor a semmitőszék határozatát közölték vele. De mit hozzon fel védelmére? Hisz olyan állitólagos bizonyitékok alapján itélték el, amelyeket nem ösmert. Nem tehetet tehát egyebet, mint hogy ártatlanságát erősiti.

Az *Eclair* közlésében szerepel egy irat, amelyet nem nevez meg Dreyfus. Ez a *bordereau*, amelyet egykoron annyira titkoltak. Mikor *Demange* ügyvéd a Dreyfus-ügy *nyilvános* tárgyalását kérte, megigérte, hogy tekintettel az esetleges külügyi komplikációkra, a tárgyalás során kész a *bordereaut* egyszerüen *„ama bizonyos irat"*-nak nevezni, nehogy annak tartalma a külföld tudomására juthasson s nehogy a külföld megismerje az állitólagos „állami titkot". *Dreyfus*, akinek fogalma sincs arról, hogy minő változatokon esett át az ő ügye, még mindig ennek a megállapodásnak értelmében emliti a *bordereau* szó helyett a konvencionális „iratot".

Lényeges változást nem fog a Dreyfus-ügyben ez a mai közlemény hozni, amely különben is sokkal töredékesebb és sokkal célzatosabban összeállitott kivonat, semhogy igazi dokumentumnak lehetne venni. Célzatossága kiérzik abból a maliciából, hogy a kormányzó *Dreyfus*nek 700 oldalas jegyzeteiből éppen csak azt a néhány részt idézi, amelyekben a fogoly *Zolá*nak irodalmi jelentőségét nem éppen kedvezően kritizálja.

(Jelentés az Ördögszigetről.)

Az *Éclair* mai számában közli *az Iles du Salut kormányzójának jelentését*, amelyben részletesen elmondja, hogy *Dreyfus* a revizió hirének vétele után hogyan élt és miként viselkedett.

November 25-én, kilenc nappal a revizióról való értesités után Dreyfus a következő levelet intézte a kormányzóhoz:

Kormányzó ur! Az első katonai törvényszék tárgyalásakor *Casimir-Périer* köztársasági elnöktől az eljárás nyilvánosságát kértem. A köztársaság elnöke, miután szavamat vette, hogy bizonyos természetes és törvényszerü föltételeknek alávetem magam, *Demange* ügyvéddel azt üzentette nekem, hogy az eljárás nyilvánosságát fogja kivanni. Ez azonban mégsem adatott meg. Mily okokból, nem tudom. Szavamat, amelyet Casimirnek leköttöttem, meg is tartottam. De ha nem adtam volna is szavamat, az én lojális, hazámhoz hü katonalelkiismeretem, ugyanily magatartást szabott volna szigoruan elém. Nemcsak, hogy elitélésem után és óta hallgattam, hanem vonakodtam közzétenni az iratcsomómat is, amennyiben az összes, teljes és igen részletes védelmi anyagot, amelyet összeallitottam, Demange ügyvédnek a kezében hagytam. Ez csak szigoru kötelességem volt.

Deniel kormányzó megjegyzi, hogy Dreyfus az Ördögszigeten való tartózkodása óta soha egyetlen argumentumot sem szolgáltatott a maga védelmére. Folyvást csak e szinte hagyományos, változatlan mondatok mögé zárkózott:

— Ártatlan vagyok abban az undok büntényben, amelynek áldozata lettem. A kormánynak, amely rendelkezik a vizsgálat minden eszközével, kötelessége világosságot deriteni. Apellálok Boisdeffrenek és azoknak a lojalitására, akik engem elitéltettek.

Csak egyszer lépett ki Dreyfus a zárkózottságából, mondja tovább a kormányzó. Láza volt 1897. októberében s dr. *Veugnon*nak, aki meglátogatta, a nagy felindulás egyik pillanatában azt mondta:

— Hogy mitől félnek? Attól, hogy a családom közzé találja tenni *azt a hirhedt inkriminált iratot*. Félnek a német császártól. Én nem ismerem a császárt. Hát attól nem félnek, hogy a *feleségem, megfogva két gyermekének a kezét, leborul a német császár elé s igazságot kér tőle*?

(Az *Éclair* ezt a nyilatkozatot bünvallomásnak tekinti.)

Deniel kormányzó továbbá azt mondja: Dreyfus, mielőtt november 16-án hivatalos értesitést kapott volna a revizios eljárás megindításáról, erről már a családjától november 4-én érkezett levelekből értesült. November 7-én két, egymásnak ellentmondó levelet irt a kormányzónak. Az egyikben Boisdeffrere és régi tiszttársaira appellál arra a napra, amikor majd az uj haditörvényszék előtt fog állani. A másodikban azt kéri, hogy a kormányzó az elsőt, mint hiábavalót, semmisitse meg.

— Mikor minden megjegyzés nélkül közöltem vele a revizióról szóló hivatalos táviratot s már távozni akartam a szigetről, visszahivatott s igy szólt hozzám:

— Bocsásson meg, hogy terhelem. Nem értem a felolvasott táviratnak azt a helyét, amelyben felszólitanak, hogy adjam elő a védelmi érveimet. Nem tudom, mint mondják erre. *Semmi mondanivalóm sincs*, mert abból az időből *már semmire sem emlékszem*. Az *emlékirat*, amit kidolgozhatnék, mondhatom önnek, *nem lenne több tizenöt sornál*. Mit gondol, mit lehet itt mondani? Kérem, adjon tanácsot.

Azt feleltem rá: Ha ön nem tudja, én hogyan tudjam?

Dreyfus erre azt mondta:

— Én bizony zavarban vagyok. Egyébiránt a feleségem, aki éppen annyit tud a dologról, mint én, és az egész ügy lefolyását ismeri, majd meg tud felelni. Hátha megkérném a kormányzót, hogy telegrafálhassak Demange ügyvédnek, akinek átadtam minden reám vonatkozó adatot? *Én semmire sem emlékszem már; semmi mondanivalóm sincs.*

Ez bizonyára a végső kétségbeesés hangja, s erre a kétségbeesésre vall — egy távirat szerint — a kormányzónak az az állitása is, hogy Dreyfus kevéssel a hivatalos távirat odaérkezte előtt levélben ciankálit kért tőle. Ennek azonban viszont ellene mond az, hogy Dreyfus a rabsága alatt három 240 öldalas füzetet irt tele a legkülönfélébb dolgokkal, amelyekből *Deniel* — nyilván rosszakaratu célzattal — 1898. november 11-ről a következő *Zola-kritikát* idézi:

A naturalista-iskola Taine doktrináinak az alapján fejlődött ki... Zola ennek a legbrilliánsabb képviselője... Az experimentális regény elmélete a legnagyobb balfogás, amely csak képzelhető... Zola tudományos pretenciói elitélendők... Pszikológiája igen kurta, elhanyagolja a lelket; alakjai szörnyetegek vagy bolondok. De amit nem lehet Zolától eltagadni, az regényeinek és költeményeinek — habár néha bárdolatlan költeményeinek — a fantáziája... mindent egybevéve, Zola képtelen arra, hogy egy alakot igazi elevenségben mutasson be. De megvan a tehetsége ahhoz, hogy mozgásba hozza a tömegeket és nagyokat mondjon.

(Az „inkriminált levél".)

Páris, április 15.

Reinach ma a *Temps*ban nyilatkozatot tesz közzé, válaszul az *Ördögszigét* parancsnokának a jelentésére. Elmondja nyilatkozatában, hogy ő, Reinach, továbbá *Waldeck-Rousseau* és *Demange* csakugyan eljártak *Casimir-Périernél*, *Dupuynél* és *Mercier* hadügyminiszternél a Dreyfus-pör tárgyalásának nyilvánossága érdekében. *Casimir-Périer* kereken megmondotta, hogy a biróságra nem akar befolyást gyakorolni, de megigérte, hogy szivesen fogja támogatni a kérést a minisztertanácsban. *Dupuy* egyszerüen tudomást vett a kérésről, ellenben *Mercier határozottan visszautasitotta* a folyamodványt. A tárgyalás később zárt ajtók mögött folyt le, pedig *Demange* megfogadta, hogy ki sem fogja mondani *Németország*

Kérjen 1899-es árjegyzéket a világhirü CHAMPION és „THEROYAL PROGRESS" kerékpárokról.
Kizárólagos főraktár: **Láng Jakab és Fia kerékpárnagyraktárában, Budapesten, VIII., József-körut 41. sz.** Képviselőség: **Kőbánya, Liget tér 4. sz.**
Olcsó árak! Előnyös fizetési feltételek! Nagy kerékpáriskola és szakértő javitómühely. Használt kerékpárok a legmagasabb árban becsereltetnek.

nevét és a *bordereaut* sem említette, hanem mindig azt mondotta, hogy az *az inkriminált famózus irat*, amelyről az Ördögsziget parancsnokának jelentése szól. Ami a német császárnál tett lépéseket illeti, kijelenti a nyilatkozat, hogy a Dreyfus-család tényleg Vilmos császár emberszeretetéhez akart folyamodni és *Hohenlohe* hercegtől kért is segítséget (*nwt.*)

(Egy hadbiró kétségei.)

Páris, április 15,

Freystätter százados, az 1894-iki Dreyfus-pör egyik birája, aki Lockroy tengerészeti miniszternek levelet írt, amelyben *kétségét fejezte ki az ítélet törvényessége felől*, *Freycinet* hadügyminiszter ajánlatára felhatalmazást kapott Lockroy minisztertől arra, hogy közvetetlenül a semmitőszékhez forduljon és ott akár írásban, akár élőszóval *előadja azokat a tényeket, amelyeket az igazság kideritése tekintetében hasznosaknak tart.*

(A házmesterné naplója.)

Nagyon érdekes *Gérardné*nak, ama ház fölügyelőnőjének a tanuvallomása, amelyben *Walsin* és *Pays* Margit laktak.

Gérardné naplót vezetett mindarról, amit látott és tapasztalt s egy helyen nagy méltatlankodással panaszkodik, hogy *Walsin* nem akart vele szóba állani s hogy *Pays* Margit nem szokta őt ebédjére meghivni. A házmesternő elmondja naplójában, hogy *Walsin* és *Pays* Margit egy izben jókedvükben elmondták neki, hogy azt a két telegrammot, amelyet *Speranza* és *Blanche* aláírással *Picquart*nak Tuniszba küldtek, *Du Paty de Clam* gyártotta.

Gerardné annyira lelkiismeretes, hogy minden egyes visszaemlékezését a legaprólékosabb részletességgel mondja el; igy azt mondja a többi közt, hogy *Walsin* és *Pays* Margit akkor, amikor neki ezt elmondták, asztalnál ültek és csibét ettek.

Augusztus 14-éről a következők vannak a naplóban:

Walsin azt mondta nekem, hogy *Cavaignac* hadügyminiszter gondoskodni fog arról, hogy az ellene s *Pays* Margit ellen inditott eljárást megszüntesse, *mert nem akarja rokonát, Du Paty de Clam-ot veszedelembe sodorni. Walsin* azután azt mondta, hogy mind a mellett jól tudja, hogy *Cavaignac* meg akar tőle szabadulni, hogy másokat megmenthessen. Néhány nappal később azt irja *Gerardné*, hogy *Pays* Margitról tudja, hogy *Walsin* nemcsak *Du Paty de Clam*mal, hanem igen nagyállásu tábornokokkal is szokott érintkezni.

•

Páris, április 15.

Bernard Lazare a semmitőszék elnökéhez levelet intézett, amelyben tiltakozik *Gonse* tábornok vallomásának ama passzusa ellen, mely ugy értelmezhető, hogy ő második röpiratának anyagát *Picquart*tól kapta. *Bernard Lazare* kijelenti, hogy ő a röpiratot a *Dreyfus Mathieu*től nyert információk alapján irta. Ezek az információk a következők voltak: A titkos irat, amelyben a „cette canaille de D..." előfordul és az a körülmény, hogy *Sandherr* ezredes, mikor azt az iratot megkapta, vizsgálatot inditott a minisztérium ama alkalmazottai ellen, akiknek neve D betüvel kezdődik. *Dreyfus Mathieu* ez irat létezéséről dr. *Gilbert* utján értesült, akinek annak idején *Faure Felix* adta át. *Bernard Lazare* hevesen kikel *Gonse* tábornok ellen, hogy helytelen dolgokat állitott.

A spanyolországi zavarok. *Don Carlos* egyszer kijelentette, hogy ha a spanyol kormány oly békét köt Amerikával, amely az országra lealázó, ő rögtön fegyvert fog s megakadályozza ezt. Nos, a spanyol kormány megkötötte a lealázó békét, de *Don Carlos* nem fogott fegyvert. Sőt mi több, egy ujabb levelében embereinek a *legszigorubban megtiltotta, hogy önállóan és az ő utasitása nélkül járjanak el.* Azóta az északi tartományok lecsendesedtek.

Időközben az egész országban az elégedetlenség üti föl a fejét. Nem épp karlisták azok, akik az igazotlanságot fokozzák, ámde oly nagy már a gyujtóanyag, hogy a pretendens hiveit szivesen meghallgatják. Kivált a *hadseregben* sok az ellensége a jelenlegi állapotoknak. A háboruból dicstelenül és jobbára betegen hazatért tábornokokat vád alá helyezik, mert nem győztek ott, ahol az ügy reájuk nézve már elejétől fogva veszve volt, mert az anyaország csunyául cserben hagyta őket, a *repatriádos*, a szegény ördögök pedig, bár három hónap óta ismét otthon vannak, mai napig sem kapták meg hátrálékos zsoldjukat. Ezeknek az embereknek az elkeseredése érthető. A csapatok zsoldjára szánt *harminc millió három hét alatt eltünt.* Ez az egyetlen tény, amely a nagy kölcsönből megmaradt. Nem csoda azután, hogy oly országban, ahol ilyen állapotok uralkodnak, más emberek is változásra gondolnak. Van sok spanyol, akik például a pretendensek igényeivel épp oly kevéssé törődnek, mint a jelenlegi kormánynak és az uralkodó dinasztiának a sorsával. Különösen délen és északon mutatkozik oly áramlat, hogy Spanyolország sorsát nem akarják többé Madridból intéztetni. Az ottani köztársaságiaknak sok a hivük és a pénzük. Nem is titkolják azt a szándékukat, hogy a madridi kormányt meg akarják buktatni és azt remélik, hogy *forradalom* esetén hamarább fognak a fővárosban uralkodni, mint a legitimisták. Mig igy délen a forradalmi tendenciákat nyiltan vitatják, a Katalóniától való elszakadásra irányuló mozgalom is mindinkább terjed.

HIREK.

Az asszony.

Jár ide hozzánk egy kis feminista ujság, furcsa füzetke, a cimlapját hamuszürke papirra nyomják lázvörös betükkel. Eddig bizony több volt benne a zöldség — Bécsben szerkesztik — mint az életrevaló munka. Ma azonban ez a kis asszony-revü érdekes dolgot mond el. Igaz ugyan, hogy apró betüből szedve, valahol a zöldszakálu grófról szóló regény mögött irja meg, de kiragyog az onnan. A *coloradoi* parlamentről van szó, amely 45 szóval három ellen az Unio minden államának ajánlja a nőknek a szavazásra való jogositását. Öt év óta — mondja a *hivatalos* átirat — amióta az asszonyok is szavaznak, alkalmasabb kormányférfiak vezetik az országot; kovesbedett a panama és a protekció; statisztika mutatja, hogy emelkedett az általános müveltség és a politikai felelősség tudata. — Az átirat vége kissé Csillag Anna-szerü. „Bárkinek tehát — mondja — igaz lélekkel ajánlhatjuk ezt a módszert, mint egyedül üdvöset és hasznosat, a legjobb szociális rend elérésére." — Nem a politikai részéhez akarunk szólni a dologgnak. Ahhoz nincsenek meg az adataink, nincs tapasztalásunk, hogy kritikát mondhassunk a coloradói eredményekről. Mi csak az asszonyt látjuk innen a dőcögő Európából, az óceánon tul, az ott is finom, ott is müvészi életü, ott is remekbe formált asszonyt. Eddig ügyet se vetettünk rá s ittuk a politika keserü orvosságait édes szirup nélkül. Nem láttuk meg az asszonyban azt az élesztőt, amely az emberi egyesületek anyagát nemes kenyérré váltja. Nem láttuk meg benne a virágot, amely izt ad a parlamenti kormányformának, az illatos savat, amelynek egy csöppje a mikrobák százezreit öli ki az élet piszkos tengeréből. Ismertük az asszonyt, mint anyát; láttuk, mint feleséget, mint szeretőt, mint züllöttet, de nem tudtunk róla mint tisztitó elemről. Most nyilik meg először szemünk előtt az a perspektiva, amely minden pikáns francia novellákon keresztül megmutatja a jövő társadalmát, annak reformátorával: az asszonynyal. Utóvégre is hagyjuk már abba az egyenjogusitást követelő asszonyok karrikirozását. Ne csufoljuk már az asszonydoktorokat és a leánygimnázistákat. Isten bizony ránkpiritottak Coloradoban az asszonyok. Valljuk ezt meg és szokjunk hozzá ahhoz a gondolathoz, hogy itt van talán a jövő társadalom tisztaságának a záloga. Reméljük, hogy ime, az asszony, akitől születtünk, akivel percről-percre emberi életünk legnagyobb eseményeit éljük át, megjelent, mint a szocietás megváltója. Aki ugy tud szeretni, mint ahogy az asszony szeret, annak használ veheti a hazának nevezett földdarab, amely abból él, hogy szeretik. Aki oly ösztönszerüleg bölcs és oly számitóan óvatos, mint az anya, az csak boldogságára lehet az államnak. Halleluja — mondjátok velünk ő férfiak — itt az asszony! Zengjetek ódát az asszonyhoz, mint a szociális vér fölfrissitőjéhez, hagyjátok egy pillanatra a csókot, az ölelést, a nászt, a szerelem évezredek óta reszkető gyönyörüségeit és boruljatok le az előtt a gondolat előtt, hogy az édesanyátok megy rendet csinálni oda, ahová mi első őseink óta hordjuk össze a rendszertelenséget, a zavart és a becstelenséget.

M. F.

Budapest, április 15.

— BUDAPESTI NAPLÓ. Április 15-én uj előfizetés nyilt a Budapesti Naplóra. Kérjük azokat a tisztelt olvasóinkat, akiknek az előfizetése ezen a napon lejárt, méltóztassanak a megujitásról idejekorán gondoskodni, hogy a lapot akadálytalanul küldhessük tovább.

Lapunk legközelebbi száma hétfőn délelőtt jelenik meg.

— **Utazó főhercegek.** *Ferenc Ferdinánd* főherceg, a trónörökös, aki több napig vadászott József főherceg kisjenői uradalmában, az este Budapestre érkezett és még az éjjel tovább utazott Bécsbe. — *József Ágost* főherceg ma délben érkezett Kis-Jenőről a fővárosba, ahol *Libits* Adolf királyi tanácsos, uradalmi kormányzó és *Unterauer* udvari tanácsos fogadta. A főherceg Voloscába utazik családjához. — *József* főherceg családjával együtt még mindig fiumei kastélyában időzik. A főherceg és családja e hónap végén tér vissza Alcsuthra.

— **A dán trónörökös Sopronban.** *Frigyes* dán trónörökös nejével *Lujza* hercegnővel és gyermekeivel, *Harald* herceggel és *Thyra* hercegnővel, holnap Sopronba érkezik, hogy *Frigyes* schaumburg-lippei herceget meglátogassa. A dán trónörökös-pár gyermekeivel hétfőn tovább utazik Nizzába.

— **A román királyné a rajnai virágünnepen.** *Kölnben*, a Rajna partján ez évi május 7-én nagy virágünnepet rendeznek. Prózában és versben már eddig is több mint 500 pályamunka érkezett be erre az alkalomra. A nyertesek részére kijelölt arany virágokon kivül drága diszserleget is tüztek ki dijul. A virágok királynéjának szerepét, mely abból áll, hogy virágdiszes trónon ülve nyujtsa át a nyertesnek a dijat, *igazi királyné, Románia királynéja, Carmen Sylva* vállalta el. Az esetre, ha ő akadályozva volna, a *wiedi hercegkisasszony* fogja helyettesiteni.

— **A pápa a Szent-Péter-templomban.** A pápa veszedelmes betegsége óta holnap először jelenik meg a Szent-Péter-templomban. Erre a nagy ünnepre, mint Rómából jelentik, rendkivüli előkészületeket tesznek. A folyosót, amelyen a pápát a templomba viszik, minden oldalról sürün elfüggönyözték, hogy légvonat ne legyen, ami megárthatna a szent atyának. A templomot és a palotát a gyógyszertárral és az antikamerával telefonnal kötik össze. *Az egész uton husz mentőállomást állitottak föl.* A pápa az egyházi szertartás alatt ülni fog és a nagy áldást valószinüleg nem a nagy hordozható székről, hanem a trónról fogja elmondani. A nehéz triregnont, melyet a pápa ilyenkor kezében szokott tartani, holnapra *lemezpapirosból* készitették.

— **Wlassics miniszter vadászaton.** *Wlassics* Gyula kultuszminiszter ma délután két óra husz perckor nagyobb társasággal vadászatra utazott Bánhidára.

— **Katonai diszszemle Bécsben.** Ma ment végbe gyönyörü időben a diplomáciai testület tagjai, főbb méltóságok és nagyszámu közönség jelenlétében a bécsi helyőrség tavaszi diszszemléje. *Üxküll-Ghyllenband* hadtestparancsnok parancsnoksága alatt harmincöt zászlóalj gyalogság, kilencvenkét ágyu, tizenöt lovasszázad és négy vonatszakasz vonult ki és négy vonalban állott föl. Az elsőnek *Jenő* főherceg, a negyediknek *Ottó* főherceg volt a parancsnoka. A *király* kilenc órakor, Schönbrunnból jövet, lóháton érkezett a szemlére s fényes kisérettel, a be nem osztott főhercegekkel és csaknem valamennyi katonai attaséval ellovagolt a négy vonal előtt, mire a csapatok elvonulása következett, amelyet ő felsége ismételten helyeslő bólintással kisért. A defilé után a király visszatért Schönbrunnba. A közönség ugy megérkezésekor, mint távozásakor lelkes ovációkban részesitette a királyt. A szemle után *Üxküll-Gyllenband* hadtestparancsnok napiparancsban kihirdette, hogy ő felsége a ma kivonult csapatok rendkivül jó állapotával és egyenletes kiképzésével, valamint nagy létszámával való teljes megelégedését fejezte ki.

— **A walesi herceg leányai.** *Triesztből* táviratozzák, hogy az *Osborne* jachton ma elutazott Trieszt-ből a walesi herceg két leánya. A két hercegnő két napot töltött Trieszttben s ezalatt kellemetlen kaland is érte őket. A két hercegnő ugyanis inkognitó időzött Trieszttben, aminek az lett a következménye, hogy ma eresztették be őket a Miramar-kastélyba.

— **Danilo trónörökös eljegyzése.** *Pétervárról* táviratozzák, hogy *Danilo* montenegrói trónörökös április 11-én eljegyezte Pétervárott *Jutta Augusta Sarolta* meklenburg-strelici hercegnőt, *György Adolf Frigyes* meklenburgi nagyherceg és felesége, *Erzsébet* anhalti hercegnő leányát. A menyasszony 1880 január 24-ikén, *Danilo* trónörökös 1871 junius 29-ikén született. A mátkapár Pétervárról Meklenburgba utazik, onnan pedig Cetinjébe, ahol május 8-ikán lesz az esküvő.

— **Április.** Kisüt a nap, verőfényesen, végig táncol a kirakatok ablakain, bearanyozza a cégtáblákat, a hirdető oszlopok fénylő-gombjait, bearanyoz mindent, amiben megesodálhatja a saját vakító szépségét és azután eltünik, hirtelen, mint ahogy kibukkant, és megered az eső lassan, szomoruan . . . Áprilisi idő! Egy pere alatt megváltozik minden, az idő, az utca, az emberek, minden mosolyog, ragyog, fürdik a napsugárban; és azután minden szomoru, eltünnek a világos felöltők és esőköpönyeges emberek sietnek végig az utcán, eltünnek a virágos kalapok, a kacagó, vidám női arcok, és kinyilnak az esernyők, feketén, unalmasan . . . Áprilisi idő! És napról-napra, óráról-órára, folyton ismétlődik ez a változás és kétségbeejt mindenkit, mig be nem köszönt a megváltó május, az igazi tavasz, hogy lassan észrevétlenül átvezessen a nyárba, amikor olykor-olykor dübörögve zudul le az üditő nyári zápor, hogy nyomában ott ragyogjanak az égen a szivárvány szinei . . .

*

Sok távirat érkezett ma este a csehországi munkászavargások szinhelyéről. Közülük az első azt jelenti, hogy *Nachod*ban minden csendes, az 1700 sztrájkoló közül eddig elfogtak százhárom embert. A többi távirat — fölösleges is közölni őket — szakasztott mása ennek az egynek. Pedig csak a napokban érkezett egy ragyogó, mosolygó távirat, hogy valahol a külföldön sikerült olyan jogokat biztositani a munkásoknak, hogy ezután arrafelé nem tartanak sztrájktól. Április, örökös április. Ma ujjongva üdvözli mindenki a munkásmühelyeket, hogy holnap megdöbbenve syllabizáljon végig egy *nachodi* sürgönyt. Látjuk a felhőket valamennyien, hiszen csak fel kell pillantanunk az égre, de azért felkapjuk a fejünket, mihelyt kisüt a nap, és dideregve huzódunk az esernyőnk alá, mikor utána megindul az eső! Amig a nap süt, délcegen járjuk végig az utcát, együtt akarunk élvezni mindenkivel, mosolygva nézünk a szemközt jövőkre, büszkén, mintha a mi érdemünk volna minden fénysugár, minden ragyogás! . . . Mikor pedig elszomorodik az égbolt és csapkodva hull az eső, akkor elszomorodunk mi is, és szükkeblüen huzódunk az esernyőnk alá, — ki törődik ilyenkor azokkal akik bőrig áznak? Megjön a május, beköszönt a munkások ünnepe évről-évre, most is már a küszöbön áll, de hiába, nem hoz tavaszt, nem vezet át a nyárba, örökös marad az április, a rövid verőfény, a hosszu szomoruság. Hányan kapják fel a fejüket, mosolygva egy-egy verőfényes hirre, és hányan törnek össze, mikor *Nachod* sürgönyöz! És ez igy folyik egyre, kétségbeejtve mindenkit, mig egyszer be nem köszönt a megváltó május, az igazi tavasz, mig egyszer reánk nem zudul az üditő nyári zápor, hogy nyomában ott ragyogjanak az égen a szivárvány szinei . . .

— **Erzsébet királyné temploma.** Már is szép sikere van annak a kegyeletes akciónak, amely Erzsébet királyné emlékére templomot akar emelni a fővárosban. A szentegyházra legujabban *Mária Valéria* főhercegnő 2000 forintot, *Wenckheim* Frigyes és felesége 5000 forintot adományozott.

— **Véres bodega.** Szeme vérben forgott . . . Keze vérben ázott . . . Vérbe borult az arca . . . Ez mind csak afféle hatásra szánt szólás-mondás, aminek voltaképpen kevés az értéménye a Sangiorgio Leonárdi nagyváradi bodegájának ajtain kivül. Odabenn a bodegában azonban szó szerint kell venni ezt a hiábavalóságot . . . Ennek az élelmes olasznak tudniillik roppant jó bora van. Különösen a vörös, a bikavér . . . És a mi fődolog, olcsó. Nincs is ára. Egy koronáért annyit lehet inni belőle, hogy a további litereket már az asztal alá kellene lehordani az illetőnek, ha ugyan még kivánkoznék utána. A bor pedig körüskörül drága, tehát többek között a rendőrségnek is föltünt, hogy miért éppen a Leonardo barátunké olcsó? Körülnéztek tehát kissé a bodegában, meg a söntésben, meg a pincében s nyole liter marhavért találtak. Szóval: a jámbor olasz vérrel föstötte a borát pirosra. A törzsvendégek persze nem valami nagy örömmel vették tudomásul a véres titkot, s ha a rendőrség nem gondoskodott volna a testi épségéről, alaposan kikapott volna tőlük Leonardo.

— **Pánik a szinházban.** A *barmeni* városi szinházban tegnap előadás közben a zsinórpadlás kigyulladt. A tüzet csak akkor vették észre, amikor a láng már kicsapott a nézőtérre. Azonnal abbahagyták az előadást és lebocsátották a vasfüggönyt. A közönség hanyatthomlok menekült. A tolongásban igen sok asszony elájult. A tüzet sikerült hamarosan eloltani.

— **Perosi hazatérése.** *Bécsből* jelentik, hogy Don Lorenzo *Perosi*, a zeneköltő olasz pap ma reggel hét óra negyvenöt perekor a déli vasut gyorsvonatán Bécsből Bolognába utazott.

— **Fegyelmi vizsgálat a belügyminisztériumban.** Ilyen cimü cikkünkre vonatkozólag *Huszár* Kálmán miniszteri tanácsos a következő nyilatkozatot teszi közzé:

> Tény az, hogy elmebeteg nőm a lipótmezei országos elmegyógyintézetben a Nádasdy-féle alapitványi helyen II. osztályon volt elhelyezve. De ezen helyért éppen ugy, mint minden más kérvényező, én is az alapitvány fölött egyedül rendelkező kalocsai káptalanhoz folyamodván, a káptalan az alapitványi helyet ugy, amint ezt nálamnál kevésbé rászorult más folyamodóval is tette, nekem is adományozta. Az alapitvány fölötti kizárólagos rendelkezési jog a kalocsai káptalant illetvén, azon vad, hogy én hivatalos hatalmamat felhasználva, az alapitványi helyet feleségemnek adományoztam, önként elesik; ezen alapitványi hely elnyeréséhez vagyontalansági, vagy szegénységi bizonyitvány nem szükséges. Az alapitványi helyen felül én feleségem számára soha semmiféle előnyt az intézettől nem kértem, nem igényeltem, de ily előnyben való részesitést szóba sem hoztam senkivel szemben, hanem nőm szükségleteit mindig készpénzzel fedeztem. Hogy a minisztériumban az erre vonatkozó akták fel nem találtattak volna, vagy hogy az akták eltünése miatt vizsgálat indittatott volna, erről tudomásom nincsen, de tudtommal ez teljességgel nem felel meg a valóságnak. Igaz, hogy nőmet a névtelen levél beérkezése utáni felháborodásomban azonnal a Schwarzerféle gyógyintézetben helyeztem el, de ezt senki által nem kényszeritve, vagy fölszólitva, teljesen önszántomból tettem. *Huszár* Kálmán, miniszteri tanácsos.

— **Luzzatti a francia akadémiában.** *Luzzattit* ma délután vették föl Gladstone helyére az akadémia kültagjai közé. A francia akadémia szokásai szerint Luzzatti beszédet mondott, amelyben dicsérettel emlékezett meg elődjéről, Gladstoneról és azt mondta, hogy megválasztása ujabb bizonysága Olaszország és Franciaország barátságának. Azután magasztalta a gyarmati béke politikáját, amelyet Gladstone követett, mert — ugymond — a civilizatórius vivmányok leple alatt Ázsiában és Afrikában általános forradalom csiráját látják. Luzzatti előadását rendkivül nagy tetszéssel hallgatták. Az akadémia elnöke és alelnöke köszönetet mondott a szónoknak, mint Franciaország és a humanitás barátjának.

— **Kinek van igaza?** A kolozsvári temetőben egy egyszerü sirkőre ez van irva:

Itt nyugszik

P. BARDOCZ SÁNDOR

minorita áldozár,

az aradi vértanuk gyóntatója.

Született 1817. március 18.

Meghalt 1892. január 3.

Béke poraira!

Egy kolozsvári olvasónk küldi be nekünk a sirkő feliratát s azt kérdi, hogy kinek van igaza, a sirkőnek-e, amely szerint az aradi vértanuknak egy gyóntató papjuk volt, a kilencvenkettőben elhunyt Bardocz Sándor vagy *Thorma* Jánosnak, aki az aradi vértanuk kivégzését ugy festette meg, hogy minden tábornok mellé odaállitott egy papot, aki elkisérte a vértanu katonát a bitóig. Az egykori följegyzések szerint *Bardocz* tisztelendő ur csak egyike volt azoknak a minorita atyáknak, akik az aradi vértanukat utolsó utjukra elkisérték, mert minden tábornoknak megvolt a maga gyóntatója.

— **Dinom-dánom Mezőhegyesen.** *Békés-Csabáról* táviratozza tudósitónk, hogy „vig nap volt Mezőhegyesen katonák között ma". A vig nap hőse *Varga* Mihály ménteleli katona, aki *Turán* József *szénási* kovácsnal társaságban *hatszázezer forintot* nyert az osztálysorsjáték legutóbbi huzásán.

— **A rák gyógyitása.** Alig ment hire annak, hogy Párisban egy professzornak sikerült fölfedezni a rák bacillusait s elszigetelni a beteg testrészt az egészségestől, már protektora is akadt az uj gyógymódnak. Maraini Emil lovag, Olaszország egyik leggazdagabb cukorgyárosa százezer lira alapitványt tett arra a célra, hogy Rómában intézetet állitanak föl a rák gyógyitásának tanulmányozására. Az alapitványt a közoktatásügyi miniszter vette gondjaiba.

— **Kisiklott vonat.** *München*ből táviratozzák: A Münchener Neueste Nachrichtennek jelentik *Schweinburg*ból, hogy tegnap este Seborungen mellett kisiklott egy gyorsvonat és három ember sulyosan, több pedig könnyebben megsebesült.

— **Mulatság.** A Mercur asztaltársaság április 23-án, vasárnap este 7 órakor a fővárosi IV. kerületi Saskör disztermében táncest egybekötött kedélyes estét rendez.

— **Natália memoárjai.** *Natália* exkirályné *Visszaemlékezéseim* cimen legközelebb kiadja memoárjait. *Milán*, amint megirtuk, örökölt, és megint néhány millió boldog tulajdonosa; az exkirályné pedig még mindig hordja a szivében a régi sebeket, amelyeket *Milán* már amugy is elfelejtett és most még mindig jobban el fog felejteni. Egy barátnőjének meg is irta a boldogtalan királyné, hogy *visszaemlékezéseiben* ujra *kompromittálni fogja Milánt. Milán* vonogatja vállát, lehet is őt még kompromittálni, a szerb polgárok kivánesian lesik, mik sülnek még ki jókedvü királyukról, a belügyminiszter pedig rendeletet bocsát ki, amelyben jóelőre kitiltja *Szerbia* területéről a *Visszaemlékezéseket*. Kár lesz közzétenni azt a kötetecskét, az emlékek maradjanak meg szivben, a fájdalmak maradjanak titkolt fájdalmak, ugy mindenki megérti őket, és könnyen megjárják azt a bizonyos utat a szivtől a szivekig. Lenyomtatva pedig szenzációkká töpörödnek, amiket mindenki elolvas, és mindenki eldob.

— **Az orosházi kiállitás.** Az orosházi kiállitást holnap vasárnap zárják be ünnepélyesen. Méltán elmondhatjuk, hogy a kiállitás minden tekintetben fényesen sikerült és jellemzően mutatta be Orosháza egész vidékének ipari haladását. Az ipari osztályban mintegy 320 iparos vett részt, bemutatva mezőgazdasági gép- és eszközalkatrészeket, pompás kocsikat, a vidék népies viseletét, a timár- és szüripar derék munkáit, a lakatosipar, a faipar figyelemreméltó cikkeit, amely utóbbiak helylyel-közzel megütik a müipar mértékét. Az orosházi lakosság, még a földmivelő nép tömeges megrendeléssel és vásárlással bizonyitotta érdeklődését a kiállitás iránt. A kiállitás kiváló érdekességei közzé tartozik az iparos tanuló ifjuság önképző szövetsége. E szövetség már száz tagot számlál, akik mindannyian fogadalmat tettek az ipar iránt való szeretet mellett a hazafiui érzés ápolására is. Amikor Zsilinszky Mihály meglátogatta a kiállitást, husz ifju tette le ünnepélyesen a fogadalmat, biztató ellenszeréül a terjedő szocializmus meggátlására. A kiállitás létesitése körül főleg az orosházi intelligencia buzgólkodott, de nagy érdemei vannak *Thék* Endre fővárosi nagyiparosnak is. Az orosházi kiállitás nagy sikerén felbuzkulva, a szentesiek is akarnak ily helyi iparkiállitást rendezni.

— **Epilóg.** Spanyolország belenyugodott a kegyetlen sorsba, amin ugy sem változtathat többé, a békét Washingtonban, Madridban is ratifikálták, s ami ezentul elintézni valója lesz az Egyesült Államoknak és Spanyolországnak, azt már ők maguk intézik el egymás között. A diplomáciai összeköttetés a két állam közt helyreállott, s mint egy táviratunk jelenti, a spanyol kormány a mai minisztertanácson kinevezte *Arcos* herceget washingtoni követté.

— **Egy elitélt gróf szökése.** *Wiesbadenben* a mult hónapban nagy feltünést keltett egy szenzációs házasságtörési pör, amelynek hősét, gróf *Leiningen-Westerburgot* a törvényszék hat havi fogságra itélte. A grófot kaució ellenében egyelőre szabadlábon engedték. Wiesbadenből táviratozzák, hogy gróf Leiningen-Westerburg Bécsbe menekült a büntetés elől.

— **Egyetemi élet.** Jólehet az egyetemi választások még messze vannak, az ifjuság körében máris két erős párt alakult. Az egyik az ugynevezett *nemzeti párt*, amely ifjabb *Ugron* Gábort jelölte, a másik a *radikális párt*, amelynek terjedelmes programmja a napokban jelenik meg. A párt elnökjelöltje *Szőllössy* Ferenc, akinek a megválasztatása nagyon valószinü.

— **Megszökött kereskedők** *Sátoralja-Ujhelyről* táviratozza tudósitónk: *Goldschmied* Ármin fakereskedő, aki hat évvel ezelőtt telepedett le Sátoralja-Ujhelyen, megszökött. Az előkelő hirben állt kereskedő tetemes adósságot hagyott hátra. — *Gyomáról* szintén egy kereskedő szökéséről nyert hirt tudósitónk. *Neumann* József gyomai gabonakereskedő mondott bucsuzatlanul istenhozádot a gyomaiaknak. Ugy beszélik, hogy nagy összegeket veszitett a börzén.

— **Halálozás.** Gróf *Zichy* Rezső honvédfőhadnagy ma Békés-Gyulán hirtelen meghalt.

Takáts József 1848/49-iki honvédőrmester tegnap hosszas betegség után a honvédmenházban 75 éves korában meghalt. Ma délelőtt temették a bajtársak nagy részvéte mellett.

Krászonyi Stefike, Krászonyi Ferenc kis gyermeke, e hó 10-én, 12 éves korában Pécsett meghalt.

— **Nem zsarolás.** Annak idején nagyon sokat beszéltek Szegeden *Lengyel* Lőrinc butorgyárosnak egy zsarolási peréről, amely onnan eredt, hogy könyvelője egyik adósát nyilt levelező-lapokon, nem egészen közönséges módon intette többszörösen fizetésre. Az adós bosszuból a könyvelő ellen zsarolás miatt följelentést tett, melybe később a céget is beleviték. Ennek a pernek most 11 év után lett vége, amennyiben a butorgyárost a magyar királyi kuria teljesen fölmentette.

HUNGARIA-vasfürdő
Budapest, VII., Nyár-utca 7. szám.
Göz- és kádfürdők.
Nyitva reggel 5-től este 9-ig.

— **A szocialista egyetemi professzor.** A szociáldemokrácia ott igazán félelmes ellensége a mai rendnek, ahol megnyerte már magának nemcsak a munkászubbonyos értelmiséget, hanem a fekete kabátosat is. Ez az elem függetlenebb, magasabb szempontok szerint politizál s nem a nyomoruság nyomása alatt adja oda a talentumát az üldözött pártnak, hanem mert a kiáltó társadalmi differenciák meggyőződéssé termelték benne azt, hogy itt a kibontakozás már csak a társadalom nagy fölforgatásával lehetséges. És nem magukért dolgoznak, hanem a nagy tömegért s a munkájuk mozgató ereje teljességgel nem önzés, hanem önfeláldozás. Szóval: ez a szocialista kellemetlenebb, mint a munkás, aki az utcán énekel és vörös zászló alatt rossz verseket szaval. S küzd is ellene az uralkodó hatalom. Berlinből irják, hogy ott a kultuszminiszter egy *Aron* nevü egyetemi tanár ellen fegyelmi vizsgálatot inditott s egyuttal ki is tiltotta az egyetemről, mert kisült róla, hogy szociáldemokrata. Aron ur pedig mindamellett igen jó professzor lehet.

— **Háboru a békében.** *Debrecen*ből táviratozza tudósitónk: A Széchenyi-utcai honvédhuszárkaszárnyában gyakorlat közben ma agyonlőttek egy katonát. Esős idő lévén, az ujoncokkal a kaszárnya egyik termében végeztek karabélygyakorlatot. *Kis Lajos* szakaszvezető körbe állitotta az ujoncokat. A *Cél* jelszóra *Szabó* Lajos ujonc odakiáltotta a vele szemben álló *Kozma* Sándor bajtársának:

— Vigyázz te, mert lelőlek!

A Tüz! jelszóra a karabélyok elsültek és *Kozma* Sándor véres fővel bukott a szoba közepére. Szabó karabélyából a golyó Kozma balszemébe röpült, a jövés halálos volt. Az eset nagy konsternációt keltett. Gyors vizsgálatot inditottak, hogy a szobagyakorlathoz szükséges vaktöltények közé hogy került éles töltés. Kozma Sándor félórai haláltusa után kiszenvedett. Holnap nagy katonai parádéval temetik el. Százados, tisztjei, a honvédaltisztek és a legénység külön-külön diszes koszorukat helyeznek koporsójára.

— **A sarkantyu.** A nagyváradi temető egyik fölhányt sirjából egy sarkantyu került elő. Nagy taraju, cifrára vésett veres sarkantyu, s nehány nagyon öreg ember, aki a szabadságharcot végigkatonáskodta, arra is emlékszik, hogy ki viselte ezt az idegen formáju sarkantyut: Rulikovszky Kázmér honvédszázados, egy lengyel vitéz, aki végigverekedte a magyar szabadságért küzdött háborut s aztán vértanuhalált halt, több bajtársával egyetemben agyonlövetett. A hant, amelyből a sarkantyu kikerült, közös honvédsir s ilyenformán nagyan valószinü az a föltevés, hogy ott pihennek a rézsarkantyus lengyel vitéz hamvai is, a honnan a régi vas előkerült. Azonban a nagyváradi temető egy másik részében van egy sir, ami fölött szép sirkőbe van bemetszve a Rulikovszky Kázmér neve. Hát akkor ki nyugszik ez alatt a hant alatt. Ezen törik a fejüket most a nagyváradi öregek, de hát hiába. Ötven esztendő alatt porrá váltak a föld alatt a hősök, csak a sarkantyu maradt meg belőlük épen.

— **Benkő Róza adóssága.** Bécsből táviratozzák, hogy *Benkő* Rózának, akinek ügye olyan sok port vert föl nemrég, ismét dolga akadt az osztrák főváros rendőrségével. A hirhedt variété-énekesnő adósságok hátrahagyásával és ciminek gondos eltitkolásával bucsuzott el Bécsből és hitelezőinek seregétől. A följelentések következtében a bécsi rendőrség ma elrendelte Benkő Róza körözését. A hitelezők legnagyobbrészt divatárusnők és szabók, akik több, mint kétezer forintjukat siratják. Benkő Róza állítólag egy *moszkvai* orfeumban szerepel mostanában.

— **Templomszentelés.** A kőbányai uj katholikus templomot husvétkor áldották meg, hogy átadható legyen rendeltetésének. Az istentiszteleteket most rendszerint megis tartják a templomban. Az ünnepélyes fölszenteles azonban csak ez év augusztus havában lesz egyik országos ünnepen. A fényes egyházi szertartást *Vaszary* Kolos biboros hercegprimas fogja végezni.

— **Az árvaság.** *Szimonich* János a beregszászi tanonciskola második osztályu tanulója — mint beregszászi tudósitónk jelenti — bánatában, hogy apját és anyját egymásután ragadta el a halál, tegnap erős gyufaoldatot ivott. A szerencsétlen fiun nem segithettek, ma meghalt.

— **Házasság.** Dr. *Héder* Lajos fővárosi ügyvéd e hó 20-án délután 6 órakor tartja esküvőjét a Kálvin-téri reformatus templomban *Ernyei* Mariska kisasszonnyal, Ernyei Gyula belvárosi takarékpénztári igazgató leányával. — *Török* Henrik Adolf magyar államvasuti mérnök Hatvanból eljegyezte *Teichner* Jakab székely udvarhelyi fakereskedő fogadott leányát, *Szeréna* kisasszonyt. — *Deutsch* Vilmos, a Weisz Manfréd gyár főhivatalnoka, eljegyezte *Weisskopf* Margit kisasszonyt Budapesten.

— **Gyorsiró ünnepély.** A pápai ev. ref. főiskolai gyorsirókör e hó 23-án az uj kollégiumi épület disztermében irásversenynyel egybekötött Markovics-ünnepélyt tart.

— **Szimuláló bünösök.** Április 6-ikán a budapesti főkapitányság táviratot kapott a *nagy-kállói* elmegyógyintézet igazgatóságától, hogy két elmebeteg kifürészelte ablaka vasrostélyait s megszökött. Valószinüleg Budapestre vette utját, mert mind a kettő odavaló. Az egyik *Fülöp* János harminckilenc éves lakatos, aki azért került a tébolydába, mert feleségét, aki a Tisza-utca 4-ik szám alatt lakik és ennek kedvesét megöléssel fenyegette, — a másik *Szmihál* János tizenkilenc éves napszámos, aki két évvel ezelőtt a Vizafogónál megfojtott és tizenkilenc krajcárért kirabolt egy tizenhárom éves fiut. Akkor elfogták, de a vizsgálati fogságban ugy viselkedett, hogy szükségesnek látták elmebeli állapotát megfigyelés alá venni és a *gyöngyösi* tébolyházba internálták. Hogy e suhanc mennyire nem volt elmebeteg, kitünik abból, hogy tavaly onnét is megszökött és visszajött Budapestre. Itt csak akkor fogták el, mikor az országház előtt egy nőt megtámadott és kirabolt. Ezután *Nagy-Kállóra* vitték, ahol olyan felügyetben részesitették, hogy Fülöppel szövetkezve megszökhetett és megint visszajöhetett a fővárosba. Pénzük nem volt a szökevényeknek s igy Fülöp levelet irt a volt kedvesének, *Zahola* Etelnek, aki Baross-utca 13-ik szám alatt lakik, hogy poste restante küldjön nekik utiköltséget Gyöngyösre, ahonnan majd vasuton jönnek haza. Az asszony a bérmentetlen levél boritékján megismerte Fülöp kezeirását és nem fogadta el, hanem följelentette az esetet a rendőrségnek. Elkobozták a levelet s a rendőrség megtudta, hogy Fülöp Gyöngyösre igyekezik. Rögtön intézkedett, de a gyöngyösi postahivatalnál senki sem jelentkezett a pénzért. Fülöp ugyanis eladta a felöltőjét Miskolcon és vasuton jött haza, elhagyva társát, aki gyalogszerrel tartott a főváros felé. A rendőrség ezalatt kinyomozta a szökevények budapesti rokonait s azok lakását állandó megfigyelés alá vette. Az intézkedésnek váratlan foganatja lett. Tegnap este csakugyan beállitott Fülöp János a Teréz-körúton lakó házmester-rokonához, ahol nyomban letartóztatták. Behozták a főkapitányságra és vallatóra fogták, de az őrült elég elmésen utasitott vissza minden fölvilágositást és folyton azt hangoztatta, hogy ő őrült. A szimulálás ezuttal nem használt, mert rögtön letartóztatták. Egy detektiv kiment a *Szmihal* János anyjának a lakására és itt megtalálta a másik szökevényt. Mind a kettőt elvitték a Lipót-mezei elmegyógyitó intézetbe, ahol meg fogják vizsgálni, hogy őrültek-e, vagy gonoszlevők.

— **Lehr-ünnep.** Lehr Albert, az evangelikus gimnázium tanára, mint annak idején megirtuk, visszavonult a tanári pályáról. Tanitványai ebből az alkalomból ünnepet rendeznek a tiszteletére, amelyet május végén tartanak meg. A rendezőbizottság mindazokat, akik gyüjtőiveket kaptak, ez uton kéri fel, hogy a gyüjtött összegeket május 3-ikáig a *Belvárosi Takarékpénztárhoz* küldjék be.

— **Az időjárás** az országos meteorologiai intézet jelentése szerint 1899. évi április 15-én a következő volt: Az utolsó 24 órában az ország északi és nyugati részein voltak helyenkint kisebb 5 mmt meghaladó esők, igy: Árvaváralja, Selmecbánya, Kis-Kartal, Budapest, Keszthely, Csáktornya, Zágráb, Károlyváros, Szolnok, Eger, Késmárk, Ungvár, Aknaszlatina és Marosvásárhely állomásokon. A hőmérséklet délnyugati légáramlás mellett emelkedett. Az ég változóan felhős.

— **A szabadság ünnepén** ezernégyszáz diák vonult föl a Városligetbe. A járókelők azt hitték, hogy valami nagyobbszerü tüntetés, gyülés vagy ünnepély készül s nagy csoportokban ők is követték a diákokat, hogy abban, ami készül, szintén részt vehessenek. A diákok azonban a főváros minden irányából összeseregelve egyenest a körképpalotába tódultak, hol számukra szinte egész nap szakadatlanul folytak az előadások: a „Világkörüli utazás“ vetitett képeivel. Előzőleg természetesen megnézték a „Hódoló diszfelvonulás“ körképét is, hol az iskolák tanárai kis előadást is rögtönöztek tanitványaiknak a millenáris ünnepségek e legpompásabb mozzanatáról. A diákok, közöttük több száz leány, ugy a körkép, mint az utazás, valamint a szines fényképezés csodáinak megszemlélésétől láthatólag el voltak ragadtatva.

— **A tavaszi tárlat megnyiltával** a műcsarnokot látogató közönség a szomszedságban leli a nagyszebeni csata (1849. március 11.) nagy körképét, a Bem-Petőfi körképet, melyről a *Benedek* Elek szerkesztette Magyar Kritika ugy nyilatkozott, hogy „oly kiváló alkotás, melyhez fogható ezen a téren nem létezik. Az eddig készült körképek csakis az összhatásra készültek, a részletek teljes elhanyagolásával, mig ez a kép a legapróbb részleteiben is művészi alkotás.“ Ugyanazok a szavak, melyekkel dr. Fleischer, a bires bécsi császárkép megfestője jellemezte a Bem-Petőfi körképet. — A körképhez mostantól fogva kedvezményes 30 krajcáros jegyet lehet váltani az Erzsébet- és Teréz-körut s az Andrássy-ut minden dohánytözsdéjében.

(x) **A Zoltán-féle szag- és iznélküli csukamájolaj** a legbiztosabb szer különféle gyermekbetegségek (vérszegénység, angolkór, scrophulosis, tüdővész) keletkezésének elharitására. Üvegje 1 frt Zoltán Béla udvari szállító gyógyszertárában. Bpest, V., Nagykorona-u. 23.

(x) **Brázay sósborszesze** a leghatásosabb házi-szer *csúz, rheuma, fej- és szemfájás*, valamint *meghülések* ellen. Nagy üveggel 1 forint, kis üveggel 50 krajcár.

(x) **A viszketeg és sömör** minden fajtája ellen figyelmet érdemel Erényi Béla szabadszállási gyógyszerész Ichtiol-Salicyl-készitménye, mely szenzációt keltett az egész országban, 3 koronáért kapható a főraktárban is. Török Józsefnél, Budapest, Király-utca 12.

(x) **A Zion jótékonysági-egylet** (VII., Erzsébet-körut 26.) *felvételi dij nélkül* vesz föl uj tagokat május 15-ig.

A vándorló milliók.

— A balneologiai kongresszus ötletéből. —

Budapest, április 15.

Olvasom, hogy holnap megkezdődik a balneologia kongresszus, ahol kétségtelenül sok szimpatikus fej próbálja majd megoldani azt a régi problémát, hogy miképpen is lehetne a magyar fürdőket igazán felvirágoztatni?

A probléma kulcsát én sem tartom a kezemben.

Csak ugy elkalandozik az eszem a természetnek azon a tömény telen sok csodáján, ami a magyar hegyek közt s a magyar tenger partján van elhintve. Egy csomó kis paradicsom, de már abban a stádiumban, — mikor az ember — ki van belőle kergetve. Faunok és nimfák talán lakják, de ember alig téved oda. Legföljebb igen gazdag ember s az is csak néhány divatos gyógyfürdőbe. Ellenben az erdélyi fürdők s egész sor magyar fürdőhely: hiába várják a vendégek özönlését. Mert a fürdők errefelé Magyarországon tulontul drágák, azt mondják. Én is tudom. De éppen azért drágák, mert kevés vendégből kell magukat fenntartaniok. Ezt viszont a vendégek sem tagadják. Csakhogy nem tudnak egymáson segiteni: a vendégek, akik nem győzik a drágaságot s a fürdők, amelyek nem élhetnek meg a kevés vendég után. S éppen ez a probléma, amin nyilván a balneologiai kongresszus sem fog egykönnyen keresztül lábolni.

Veszem a kezembe a plajbászt és számolgatok.

A külföldi fürdők listáiból könnyü szerrel kihámozható az első szám: hogy hány magyar család időzik évente a külföld különböző fürdőhelyein. *Nyolcvanezer család* körülbelül. Ehhez a számhoz füzöm az egész okoskodást. Fölteszem ugyanis, hogy minden ilyen magyar család elköl t a külföldi fürdőben — nem sokat, csak átlag *háromszáz* forintot. Az már összesen *huszonnégy millió forint*, amit magyar családok évente külföldre visznek. Ha most meggondolom, hogy mennyire rug ez csak az alkotmányos élet visszaállitása óta — egy kicsit szédülni is kezd a fejem. Micsoda hatalmas summa! S ezt a magyar családok önként fizették a külföldnek, pedig két vesztett hadjárat minden költsége és terhe nem igen haladta volna meg ezt az összeget. De ha ilyen summát akart volna Magyarország a kulturájára áldozni, akkor alig vált volna be millenniumi ajándéknak az a terv, hogy ezer uj népiskolát fognak felállitani. Mert népiskolája régen volna már az utolsó falunak is, azonfelül pedig alighanem életveszélyesen nyomná egymást a sok gimnázium és egyetem, mert ilyen is körülbelül juthatott volna legalább is minden szabad kiralyi városnak. A kultura tobzódhatott volna a bőségben és mellékesen fölöslegessé lehetett volna tenni Wekerlét is, mert a valuta már régen rendezve lett volna. Legalább is.

Az a sok millió azonban a valóságban már kivándorolt a külföldre s csak a jó isten tudja, micsoda csatornán jön majd vissza, ha ugyan jöhet vissza egyáltalan. A kivándorlásán meddő is volna sopánkodni. De azok delejes milliók voltak és vonzani fogják maguk után a többit is. Ezt megakadályozni pedig nem hiábavaló dolog, hanem inkább a legkönnyebb legkötelesség. S nem elég, ha a balneologiai kongresszus évről-évre hallatja a figyelmeztető szavát s emlegeti a közegészség nagy érdekeit, melyek a magyar fürdők gyors felvirágoztatásával vannak kapcsolatban. Az ilyen figyelmeztetést félre is lehet érteni s esetleg segitség-kiáltásra is magyarázhatják. Mintha áldozatot kérnének a magyar társadalomtól a magyar fürdők érdekében. Pedig itt nincs szó áldozatról Plajbászszal és kiáltó számokkal kell ennek a magyar társadalomnak megmutatni, hogy csak önmagát kárositja meg: mert az anyagi jólétének kincseiből hord idegenbe megszámlálhatatlan ezreket (amik soha vissza nem jönnek) s azért odakünn sem kap jobb egészséget, mint aminőt a magyar fürdőkben találhatna.

Hiszen kétségtelen, hogy nem a mai fürdőkben s ez egyuttal a mentsége is a magyar közönségnek. Mert kétségtelenül szivesebben menne üdülni ennek a hazának istentől megáldott fürdőibe, mihelyt ezek

olyan helyzetbe jutnának, hogy ne kelljen egy vendégen tiz távolmaradónak az adóját megvenniök. Csak legyenek olcsóbbak s már fölvehetik a versenyt a külföldiekkel. De perszo olcsók csak akkor lehetnek, ha elegendő tőkével vagy hitellel fognak rendelkezni. S ebben az irányban talán egy kis mulasztás is terheli a magyar államot. Mert kétszer már lett volna rá alkalom, hogy a magyar fürdők hitelét az állam megteremtse. Mikor bizonyos kötvények állami biztositásáról történt gondoskodás és mikor a hitelszövetkezetekről szóló törvény megszületett. Jó alkalom lett volna mind a kettő s talán a magyarországi bankokban is bizalmat lehetett volna akkor kelteni a fürdők (mint vállalkozási tipus) iránt. De ez a két alkalom elfutott, kiaknázatlanul. S annál égetőbben jelentkezik a szükség, hogy a magyar fürdők problémájának valami kulcsa megtaláltassék. Állami kamatbiztositással vagy másként: de a problémát meg kell oldani. Máskülönben a mi szükes millióink csak vándorolnak évről-évre kifelé, mialatt idehaza a kultura, a gazdaság, a közigazgatás s maga a közegészség is féltékenyen kimért garasokon kénytelen tengődni.

Érdeklődéssel nézünk a balneologiai kongresszus elé. De tudjuk, hogy legjobb esetben is csak a magyar fürdők nagy problémáját állithatja fel teljes jelentőségében, mig a megoldás kulcsát onnan kell várnia, ahol erre megvannak a módok és az eszközök.

A méretek.

— Kltünő eszmék. —

Ma megint jó kis eszméről olvastam egy ostiapban. Azzal állott elő egy budapesti polgár, hogy a fővárosi tanács hosszabbittassa meg az Andrássy-utat és a Podmaniczky-utcát, a Városligeten át egészen a Rákosig. Hogy aztán én mit csináljak a Rákoson, arról nem szól polgártársam, neki, ugylátszik, elég az, hogy hosszu legyen az Andrássy-ut meg a Podmaniczky-utca. Valószinüleg rövidnek tartja e két utcát. Az igazat megvallva, ebben megegyezem kedves polgártársammal. Vannak Budapesten dolgok, amelyek nagyon rövidek, s olyanok, amelyek viszont nagyon hosszuk. Vannak alacsony és magas dolgok. Ime tervezeteim ez irányban:

1.

Hosszabitsa meg a főváros a főpolgármester szakállát. Nagyon rövid.

2.

Röviditse meg a főváros a bazilika épitkezési idejét. Nagyon hosszu.

3.

Szállitsa le a főváros az adót. Nagyon magas.

4.

Emelje föl a főváros a városrendezés körüli tapasztalható nivót. Nagyon alacsony.

5.

Osztassa részekre a főváros a budai Lajos-utcát. Nagyon hosszu. Adjon neki minden száz méternél uj nevet. Az embernek jobban esik ugyanazt az utat több rövid utcán megtenni, mint egy hosszun.

6.

A Dunát is kissé hosszunak találom. Meg lehetne röviditeni. Oly sok mindenkit röviditünk meg, miért ne lehetne ezt is megröviditeni?

7.

Szállitsák le a városatyák számát. Nagyon sokan vannak.

8.

S végül szárittassák ki már egyszer a városligeti tavat. Ez ugyan se nem rövid, se nem hosszu, hanem szagos.

Ezek volnának eszméim. Legalább is olyan jók, mint fent nem nevezett polgártársamé.

Egy élelmes polgár.

FŐVÁROS.

(*) **Budapest Párisban.** A párisi kiállitás fővárosi nagybizottsága ma ülést tartott a polgármester elnöklete alatt. Ezuttal bemutatták a kiállitáson bemutatásra kerülő tárgyak jegyzékét, amelyhez a bizottság hozzájárult, megszavazván 20.000 forint költséget is. Nagy vita volt a polgármesteri szoba berendezése miatt, amelylyel a főváros a magyar iparművészet előrehaladottságát kivánja bemutatni Párisban. E berendezés költsége 16.800 frtra rugna. A bizottság nehány tagja, mint *Légrády* Károly, mint fölösleges kiadást és kivált a főváros pénzügyi helyzetére való tekintettel ellenezte az iparművészet ily költséges támogatását, de a többség *Halmos* polgármester, *Thék* Endre, *Ráth* György és *Miklós* Ödön felszólalására hozzájárult ahhoz, hogy a szobaberendezéshez szükséges mütárgyakat az eredetileg megszavazott 20.000 frt keretén belül beszerezzék.

(*) **Szubvenció.** *Skultéty* Lajos tanár, ki a VII. ker. Barcsay-utcai fögimnáziumban magántanfolyamot tart fenn a hebegők és dadogóknak, a székes főváros tanácsától szubvenciót kért. A tanfolyam megvizsgálása után a közoktatási bizottság évi 600 forint szubvenciót szavazott meg Skultétynek.

Nyilttér.

(Az e rovat alatt közlötteknek sem tartalmáért, sem alakjáér nem felelős a szerkesztőség.)

KOHN KÁROLY sirkő raktára
(alapittatott 1862.)
V., Kurra-utca 3. sz. alatt Reinitz és Fia kalaptüzlete mellett lévők.
Főüzlet: IV., Mária Valéria-utca 1. szám.

Téli kura Szt. Lukácsfürdő Budapest.
Rheumatikus bajok, köszvény, csuzrigják, ischias stb. ellen. Nagy kénes iszapfürdő, külön fürdők iszap begönyölések. Massage, gépgyógyászat. Kitünő szállodák. Lift. Meghülés kizárva. Olcsó árak. Prospektust ingyen küld az igazgatóság.

MATTONI-FÉLE
GIESSHÜBLER
TERMÉSZETES
SAVANYU-KUT

THE MUTUAL
NEW-YORKI ÉLETBIZTOSITO-TÁRSASÁG.
Alapittatott 1842-ben.
Tisztán kölcsönös. Részvényesei nincsenek.
Változatlan dijtételek, utánfizetési kötelezettség nélkül.
Kivonat az 1898. évi december 31-én lezárt mérlegből:

Biztositéki alap 1898. december 31-én ... frc.		1,437.913,602·90
Tehermentes nyeremény-tartalék (felesleg) „		218.853,288·50
Készpénzosztalék kötvénytulajdonosoknak „		11.502,590·67
Összes bevétel ... ... „		285.008,442·64
Összes kifizetések kötvénytulajdonosoknak „		128.246,939·64
Érvényben lévő biztositások ... ... „		5,034.777,190·62

Három évi fennállás után a társaság uj kötvényei semmi esetre sem válhatnak teljesen érvénytelenné, rendkivüli magas összegü kölcsönre jogositanak és egyéb kiválóan előnyös kedvezményeket nyujtanak.
Dijtáblázatokkal és felvilágositásokkal szolgál a
Vezérigazgatóság Magyarország és a keleti tartományok részére Budapest, IV., Károly-körut 36.
Tekintélyes képviselők alkalmazást nyernek.

SZINHÁZ, ZENE.

** **A bohémek huszonötödször.** Egy esztendő leforgása alatt ma huszonötödször jelentek meg az Opera szinpadján a Bohémek: Marczel, Rudolf Schaunard és barátnőik. A *Murger* örökéletü bohémjei, akik a puolikumnak egy félig ismeretlen, de vonzó, kedves, szivreható világot mutatnak be, tele vidámsággal, nyomorral, a legszélsőségesebb érzelmekkel, — ma jubiláltak. Nagy és diszes közönség töltötte meg a nézőteret (a legutóbbi időben már nem szokatlan eset az Operában), amely hálával telt ovációkkal tüntette ki az előadás főszereplőit. Az előadás lelke ma is *Ábrányiné* volt, aki a Musette poétikus alakját rendkivüli bájjal és természetességgel ruházta fel. Második felvonásbeli keringőjét ma is viharosan megtapsolták és a kitünő müvésznének gyönyörü bokrétákat nyujtottak át. Nagy sikere volt *Takácsnak* és *Larizzának*, aki a jubiláris előadásig eljutott már odáig, hogy az első két felvonást magyarul énekelje. A sikerben osztoztak *Pewny*, *Valent*, *Beck* és *Mihályi*. A felvonások végén többször kellett különösen Ábrányinénak, Takácsnak és Larizzának a függönyök előtt megjelenniök. Legnagyobb hatása ma is a második felvonásnak volt, amely csupa szellem és pezsgő vidámság.

(*s. t.*)

** **Kisfaludy Szinház.** Ó-Budára kell mennünk, hogy a legmodernebb német drámairók müveit láthassuk. Ma is *Voss* Rikárdnak egyik legérdekesebb szinmüvét, az *Éva grófnőt* adták elő a Kisfaludy-Szinházban. Voss Rikárd első nagy sikerét ennek a darabnak köszönhette, ahol a hősnő (Éva) arisztokrata atyjának a bukása után egy paraszt származásu gyároshoz megy nőül, azután hajdani vőlegényével, Helm Elimár gróffal, házasságtörést követ el s végül ugyanezt a grófot, akit hitvány nőcsábitónak ismer föl, fölháborodásában agyon lövi. A darab utolsó felvonása a fegyházban játszik. Éva bünhődik gyilkosságáért s éppen akkor hal meg, amikor a tömlöc kapuja már föltárulna előtte. A darabban hatalmas, szenzációs részletek vannak (legtöbb az első felvonás vége felé) és az egészen heves drámai élet lüktet át. Csodáljuk, hogy ezt az érdekes társadalmi szomorujátékot a Nemzeti Szinház még nem szerezte meg. Ma este a cimszerepben *Nagy* Bella kisasszony lépett föl mint vendég és kiváló tehetségével, erős temperamentumával meglepte a közönséget. Kevés kezdőt ismerünk, aki a felfogásnak akkora komolyságával és a szenvedélynek akkora erejével tudna ábrázolni egy elsőrangu drámai alakot, mint Nagy Bella kisasszony. Csengő, dallamos s az érzések minden skáláját hiven kifejező hangja is a legritkább előnyök közé tartozik. Itt az ideje, hogy e kiváló tehetségre előkelő szinházaink igazgatói komolyan reflektáljanak. Ha a Nemzeti Szinház elmulasztaná a kedvező alkalmat, igyekezzék magához láncolni a kolozsvári Nemzeti Szinház. Ilyen tehetségnek méltó terrénumot kell adni, ahol képességeivel rövid idő alatt magasra emelkedhetik. A Kisfaludy Szinház ensemble-ja teljes dicséretet érdemel.

** **Bánk bán százötvenedszer.** Az *Operában* holnap, vasárnap, *adják Bánk bánt százötvenedszer*. *Melinda szerepét Bianchi Bianca játssza ezuttal.* Az előadásban a vendégmüvésznőn kivül részt vesznek még: Hilgermann Laura, Arányi, Kiss, Takáts, Beck, Mihályi, Ney Dávid, Szendrői és Kornay. Tekintettel a rendkivüli jubiláris előadásra az első felvonás fináléjában az Operaház több magánénekese is részt vesz.

Erkel Ferenc e müvének első előadása 1861. március 9-én volt a Nemzeti Szinházban, ahol 108-szor került szinre. Az Operaházban a megnyitó előadásokon 1884. szeptember 27., 28. és 29-én, a mü első felvonása került szinre Bartolucci Victoriával, Paulival, Hajóssal, Maleczkynéval és Odryval. Teljes egészében az operát először 1884. október 5-én adták Bignio, Bartolucci, Pauli, Hajós, Maleczkyné, Ney Dávid, Láng és Odry felléptével.

** **Hirek a Magyar Szinházból.** A Magyar Szinház igazgatósága csütörtökön, április 20-ikán délután a budapest—józsefvárosi jótékony nőegyesület javára előadást rendez, amely alkalommal a szinház legnépszerübb darabjainak egy-egy felvonása kerül szinre: igy a *Gésák* II. felvonása, amelyben L. Komáromi Mariska fogja Mimóza szerepét énekelni, a *Gyurkovics-lányok* II. képe és az *Arany lakodalom*ból a piski-hidi csata. Az előadás délután 3 órakor és a szinház rendes helyáraival jár. — *Heuberger* Rikárd operettje, az *Operabál* a jövő héten kerül bemutatóra a Magyar Szinházban.

** **P. Márkus Emilia Pozsonyban.** *Pozsonyból* irják, hogy P. *Márkus* Emilia tegnap fejezte be három estére terjedő vendégszereplését; *Gauthier* Margit az ünnepelt müvésznőt minden felvonás után több mint huszszor hivták a lámpák elé. Előadás végeztével az ifjuság a müvésznőt tüntetőleg ünnepelte.

** **Nincsen rózsa ...** Nagy veszedelem fenyegeti minden szinpadok énekes csalogányait, csak egy itélettől függ minden. Egy most *Szegeden* szerződött müvésznőt beperelt egy *nagyváradi* virágkereskedő néhány tekintélyes virágcsokor áráért, melyeket évek előtt nyujtottak fel a primadonnának ottani tisztelői. A müvésznő *hiány nélkül* kapta meg a virágokat, a kereskedő pedig mind máig hiába várt az ellenértékükre! ... Nem is lehetetlen, hogy a virágárus megnyeri a pört. Akkor aztán igazán elmondhatják a primadonnák, hogy nincsen rózsa tövis nélkül! Védekezni persze már jó előre kezdenek országszerte és legközelebb az összes hazaiénekes müvésznők közzéteszenek egy nyilatkozatot, melynek szövegét elárulta már egy indiskrét, vagy megrémült mecenás, akinek a tudomása szerint a deklaráció igy hangzik:

Alulirottak ezennel kijelentjük, hogy virágadományokat ezentul csak nyugtázott számla kiséretében fogadunk el.

Vajjon, hogy alakulnak majd ezek után a virágcsaták? ...

** **Hirek a Vigszinházból.** A Vigszinház legközelebbi ujdonsága *Blumenthal és Kadelburg*nak az *Aranykakas (Im weissen Rössl)* cimü bohózatából már megindultak a próbák s a nagysikerü darab még e hónap vége felé bemutatóra kerül. *Dodó főhadnagy*nak holnap, vasárnap estére kitüzött előadása *Góth* atyjának sulyos megbetegedése miatt elmarad és helyette *A tekintetes béka* kerül szinre; *Pekár* pompás vigjátékát jövő vasárnap délután adják. A *Hajnali vendég* cimü nagy sikert ért kis vigjáték, *Hegedüssel* a cimszerepben, e héten két izben is szinre kerül és pedig szerdán a *Dr. Pepi*, csütörtökön a *Niobe* bohózattal. A Vigszinház *Hennequin*nek Utazás a törvény körül (Voyage autour du code) cimü bohózatát, amelynek Párisban a legnagyobb sikere volt, megszerezte és még ebben az évadban elő fogja adni.

** **Lindh Marcella Berlinben.** *Lindh* Marcella operaénekesnő tegnap *Berlinben* a Beethoven-aalban hangversenyt adott, amelyen óriási sikert aratott. A

nagyszámu közönség lelkesült ovációkban részesitette a kitünő müvésznőt és énekszámait szünni nem akaró tapssal mindegyre megujrázta. *Lindh* Marcella, aki ezuttal először hangversenyezett Berlinben, azonnal több ajánlatot kapott ujabb hangversenyekre.

** **Az Operából.** Az Operában hétfőn *Aida* kerül szinre a főbb szerepekben a következőkkel: Vasquez grófné, Diósyné, Berts, Perotti, Várady, Szendrői, Kornay és Ney Bernát. Kedden a Nemzeti Szinház és a Magyar Királyi Operaház nyugdijalapja javára rendkivüli bérletszünetben *Lammermoori Luciát* adják, a cimszerepben *Bianchi* Biankával, akinek ezuttal ez lesz utolsó vendégszereplése. Kivüle részt vesznek még az előadásban: Berts Mimi, Larizza, Takáts, Ney Dávid, Kertész és Dalnoki. Szerdán negyedszer kerül szinre Goldmarknak *A hadifogoly* cimü dalmüve s utána a *Piros cipő* ballet.

** **A Görög rabszolga.** Jones Sidney hamar népszerüvé vált operettje a jövő hét müsorán négy estén át szerepel, vasárnap, hétfőn, kedden és szerdán kerül szinre, a főszerepekben *Hegyi* Arankával és *Küry* Klárával.

** **A Kisfaludy-szinházban** holnap, vasárnap két előadás lesz. Délután 3½ órakor félhelyárakkal *Henschel fuvaros* kerül szinre. Este 7½ órakor rendes árakkal *Éva grófnő* kerül előadásra, a cimszerepben *Nagy* Bellával.

** **A Talmi-hercegnő huszonkilencedszer.** *Konti* József népszerü operettje, a *Talmi-hercegnő* hosszabb pihentetés után, április 22-én, szombaton szinre kerül a Népszinházban, a főszerepekben *Blaha* Lujzával és *Hegyi* Arankával. Ez lesz a darab 29-ik előadása.

** **A Városligeti Szinkörben,** holnap, vasárnap két előadás lesz félhelyárakkal. Délután három órakor a *Náni*, *Folinus* Aurél népszinmüve kerül szinre, este félhét órakor pedig a *Szökött katonát* adják. A főszereplők: K. Tarnay Leona, Erdey, Árkosi, Oláh, Várnay, Szénássy, Hevesi a hölgyek közül; — Hevesi, Fehérváry, Bihari, Füredi, Árkosi, Szervasi, Faragó, Szebeni és Somlár a férfiak közül.

** **A Dalos-Szinház müsora.** A Dalos-Szinházban e héten a következő Offenbach-operetteket adják: *Eljegyzés lámpafénynél*, *Piculás ur szalónja*, *Varázshegedü*, *Szép Heléna*, *Dafnisz és Kloe*, *Fortunio dala*. A müsor többi részét apró bohózatok, egyfelvonásos népszinmüvek s a következő operettek egészitik ki: *Matrózok a fedélzeten* Zaitától, *Szép Galathea* Suppétól, *Szerelmi varázsital* Müllertől. Minden hét keddjén és szombatján egy-egy uj operettet mutatnak be.

** **Szinházak müsora.** *Nemzeti Szinház.* Hétfőn: *Bünös szerelem.* Kedden: *Az idegen nő.* Szerdán: *A három testőr.* Csütörtökön: *Folt, amely tisztit.* Pénteken: *Fehér nász* (először). Szombaton: *Fehér nász* (másodszor). Vasárnap *Fehér nász* (harmadszor). Szerdán délután 2½ órakor III. ifjusági előadás: *A velencei kalmár.* Vasárnap délután 2½ órakor: *Thurán Anna.* — Előkészületre kitüzetnek: *Megszavart boldogság*, Kendy Margit. *Váljunk el*, Gringoire.

Magyar királyi Opera: Kedden: *Lammermoori Lucia*, (Pollini-Bianchi Bianca assz. cs. és kir. kamaraénekesnő vendégfelléptével.) *A nappal és az éjjel.* A m. kir. Operaház és a Nemzeti Szinház nyugdijintézete javára. Szerdán: *A hadi fogoly*, *A ptros cipő.* Csütörtökön: *A hugonották.* (Pagin Luiza kisasszony vendégfelléptével.) Pénteken: Nincs előadás. Szombaton: *Faust.* Vasárnap: *A walkür.* (Pagin Luiza kisasszony vendégfelléptével.)

Vigszinház: Vasárnap délután: *Helyet a nőknek!* Este: *A teknősbéka.* Hétfőn: *A végrehajtó.* Kedden: *Coulisset ur.* Szerdán: *Hajnali vendég.* Csütörtökön: *Niobe.* *Hajnali vendég.* Pénteken: *Mozgó fényképek.* Szombaton: *A hálókocsik ellenőre.* Vasárnap délután: *Dodó főhadnagy.* Este: *Családi örömök.*

Népszinház: Vasárnap délután: *Télen.* Este: *A görög rabszolga.* Hétfőn: *A görög rabszolga.* Kedden: *Görög rabszolga.* Szerdán: *A görög rabszolga.* Csütörtökön: *Szökimondó asszonyság.* Pénteken: *Unatkozó király.* Szombaton: *Talmi hercegnő*, Vasárnap délután: *Bibliás asszony.* Este: *Sárga csikó.* Hétfőn: *A görög rabszolga.*

Magyar Szinház: Vasárnap délután: *Gésák* (L. Komáromi Mariska fölléptével). Este: *Robinzonok.* *A Barnett-lányok.* Hétfőn: *A Gyurkovics-lányok.* Kedden: *Robinzonok.* *A Barnett-lányok.* Szerdán: *A Gyurkovics-lányok.* Csütörtökön délután: *A gésák*, *Gyurkovics-lányok* és az *Aranylakodalom* egy-egy fölvonása. Este: *Robinzonok.* *A Barnett-lányok.* Pénteken: *A Gyurkovics-lányok.* Szombaton: *Robinzonok.* *A Barnett-lányok.* Vasárnap délután: A *Gyurkovics-lányok.* Este: *Egyiptom gyöngye* (L. Komáromi Mariska fölléptével.)

** **Uj zenemüvek.** (Kaphatók *Méry* Béla zenemükereskedésében, Dorottya-utca 7.) Jones Görög rabszolga kivonat 3 frt — kr, Potpourri 1 frt 80 kr, Keringő 1 frt 50 kr, Gésák teljes 3 frt, Potpourri 1 frt 80 kr, keringő 1 frt 50 kr, Fejér Betyárvilág, Hegyi Liliputi hercegnő, Forrai Egyptom gyöngye, Heuberger Opernball, Berté Hópehely, Weinberger Ádám és Éva, füzete 1 frt 50 kr, Kellner Antal Telivér keringő 1 frt 20 kr. Pal Henrik Magyar táncképek: Andalgó, Palotás, Toborzó 1 frt 20 kr. Erdős Emlékek két eredeti magyar dal 80 kr. Alföldy 3 magyar dal 1 frt. Cérnaszál-dal 1 frt 25 kr, Toreador keringő, 90 kr, Kleine Witwe, Zinnhusar, Hase und Häsin, Ganz kleine Frau, Mein Elend, So ein Schleicher, Komm Karline, A férfi mind ledér, füzete 75 kr. Lutz Pas de Quatre 60 kr. Tom tit uj Pas de Quatre 1 frt 20 kr. Jouve Pas des Patineurs 1 frt, Graziana 90 kr. Domino-keringő, Panama-keringő 1 frt 20 kr, Walse des Cambrioleurs 1 forint 50 kr. Melodrámák: Kutnyánszky Celli bucsu, Ágnes asszony, Kelemenné Z. Kewlári bucsu füzete 1 frt, Erney Ilona 2 frt. Allaga legujabb cimbalomátiratok füzete 1 frt 50 kr. Hazslinszky Énektan polgári fiu- és leányiskolák számára I. 80 kr, II. 1 frt 20 kr.

** **A Bánk bán jubileuma a Hirmondóban.** *Pollini-Bianchi* Bianka cs. és kir. kamaraénekesnő vendégfelléptével *százötvenedszer* kerül szinre a m. kir. Operaházban *Erkel* nagy operája, a *Bánk bán.* A jubiláris előadást a *Telefon Hirmondó* közvetiteni fogja s igy azok, akik jegyhez nem juthatnak, otthon is végighallgathatják. Opera után 11 óráig *cigányzene* lesz hallható a kagylókon.

MÜVÉSZET.

□ **A Wlassics-Vampetics ügy párja.** A téli mütárlatnak egyik sokat emlegetett érdekes esete volt az a versengés, amely *Wlassics* miniszter és *Vampetics* vendéglős közt folyt le. *Wlassics* ugyanis a megnyitás napján meg akarta venni az állam számára *Mednyánszky* Lászlónak nagy képét, de akkor a képet hamarosan, néhány perccel a miniszter ajánlata előtt, már megvette *Vampetics.* A tegnap megnyilt tavaszi tárlaton ismét *Mednyánszky* Lászlónak egy képe, a *Virágzó fák* cimü nyerte meg a miniszter tetszését, aki mindjárt a belépéskor kijelentette, hogy a képet megveszi.

— Ezuttal azonban nem engedem át senkinek sem — jegyezte meg.

A fátumot azonban nem kerülte el *Wlassics.* Ujváry Ignácnak egyik tájképét akarta még tegnap a Szépmüvészeti Muzeum számára megvenni, de a kép már gazdát talált még a miniszter megérkezése előtt. Egy *Baithyány* grófné vette meg. Ugy tudjuk, hogy már a megnyitás napján elkelt *Ujvárynak* egy másik kis-oroszii tájképe is.

□ **A birkapiktor és Hock János.** *Pállik* Béla ma a következő nyilatkozat közzétételére kérte fel a *Budapesti Napló* szerkesztőjét:

Hock János ur mai nyilatkozatában azzal védekezik, *hogy ő lett megtámadva* általam; pedig ez szándékos valótlanság, mert én *Hock* János urral mindaddig nem törődtem, mig ő *Müvészi Reform* cimü könyvének 58. és 104-ik lapján engem alattomosan meg nem támadott.

Ugy akarja magát nyilatkozatában feltüntetni, mintha ő volna az ártatlanság, a szüzies szeplőtlenség példaképe. Csaknem azt mondja magáról, amit az Énekek énekének menyasszonya II. r. versében:

„*Én Sáronnak rózsája vagyok és gyöngyvirág.*"

Ez ismét csak az ő szerénységére vall.

De ő állitásainak beigazolását is kilátásba helyezte a *Budapesti Napló* november 29-iki számában, a *Végleges válasz* cimü cikkben, ezen szavakkal: „mint ahogy könyvemnek minden adatát személyekre való hivatkozással bebizonyithatom."

Ime! Én állitásainak beigazolására hivtam fel őt, de a helyett ő most ismeretlen emberek hátamögé bujik és érdemeit tolja előtérbe, melyeknek nekem semmi közöm nincsen.

Már pedig nyilvánvaló, hogy az ő könyvének állitásaiért csakis ő maga lehet felelős, mert *Horátius* mondja:

„Scribendi recte sapere est et principium et fons."

Ismétlem tehát ujra, hogy mindaddig, mig hazug állitásait be nem igazolja, őt otromba rágalmazónak nevezem.

Budapest, április 15.

Kiváló tisztelettel
Pállik Béla.

□ **Verseny a Mücsarnok dijáért.** A Mücsarnok tavaszi tárlatán kitüzött legnagyobb dij ezuttal a báró *Rudics*-féle *3200 forintos ösztöndij*, amelyet félévenként 800 forintos részletekben fizetnek ki. Erre a dijra eddig *három* pályáznak. *Telcs* Ede *Enyelgés* cimü márvány dombormüvével, *Weinberger* Márk *Kain* szobrával és *Tull* Ödön *Fárasztó menet* cimü festményével. Valószinü azonban, hogy még nehány müvész fogja a pályázaton való részvételét bejelenteni. A *2000 forintos társulati dijra* az összes kiállitott magyar müvek pályáznak. A harmadik esedékes dij a báró *Harkányi*-féle 250 forintos. Erre csakis azok a müvészek tarthatnak igényt, akik most *először* állitanak ki. Ezeken kivül a *két állami nagy arany érem* közül az egyiket a legjobb magyar mü, a másikat a tárlat legjobb külföldi müve nyeri el.

□ **Képkiállitás Eperjesen.** Eperjes is hozzácsatlakozott azokhoz a magyar városokhoz, amelyek időszerünek látták a müvészetet belevonni érdeklődésük körébe. Az eperjesi *Széchenyi-kör* tárgyal az *Országos Magyar Képzőmüvészeti Társulattal* egy nagyobbszabásu képkiállitás rendezése ügyében. Az egyesület eddig már két lokális jelentőségü képkiállitást rendezett, melyek igen sikerültek, különösen a második, melyet a millénium alkalmával rendezett. A *Képzőmüvészeti Társulat* nagy előzékenységgel karolja föl az ügyet s minden jel arra mutat, hogy a fontos kulturális hivatást betöltő derék egyesület ez ujabb vállalkozásának, melyet nagyérdemü védője, dr. *Berzeviczy* Albert is hathatósan pártfogol, fényes sikere lesz.

□ **Az aradi mütárlat.** Holnap, vasárnap *Hock* János országgyülési képviselő Aradra érkezik, hogy az ottani müpártoló egyesületet szervezze. A megérkezése napján felolvasást tart az amatőrök klubjának meghivására a müvészetről. Az aradi közönség nagyon érdeklődik máris a kiállitás iránt.

Szavojai Eugén szobra.

Budapest, április 15.

A Mücsarnok bejárata előtt ritka látványban gyönyörködik a tavaszi tárlatot látogató publikum. *Róna* József alkotása, Szavojai Eugénnek Zenta városa számára készült hatalmas lovasszobra ez. Kiváló müvészi értékéről nem is szólva, ennek a bronzlovasnak máris van mütörténeti érdekessége: ez az első lovasszobor a magyar fővárosban. Erről a szoborról — amely Budapesten csak vendégszerepel — szól az alábbi cikk, amelyet *Kiss* József brilliánsul szerkesztett lapjának, a *Hét*nek mai számából veszünk át.

Róna lovasszobra.

Egy broncba öntött epopéja áll a Városligetben a mücsarnok előtt. Ideiglenesen áll ott. A tavaszi tárlat után megint szétszedik, lebontják s elviszik — hogy hová, azt ugyan senki el nem találja az olvasók közel.

De térjünk vissza az ércből való hőskölteményhez. Mi sors vár reá, azt e sorok végire tartogatom csattanónak. Szeretik önök a szenzációs csattanókat? Ah, annál jobb, ha igen: — ez ugyan elég szenzációs lesz. Meglepően pikáns és ijesztően szomoru.

Szavojai Eugénről szól az epopéja. Mostanáig csatázott. E pillanatban dőlt el az ütközet. A töröknek vége. A kisebbik része szalad szultánostul Temesvár felé; a nagyobbik itt hagyja a fogát a zentai sikságon. Nehéz nap volt; egész Európának egész jövendőjét döntötte el ez a nap. Eddig is megverték olykor a törököt. De most leverték. Otthon, Sztámbulban még eltengődhetik, de erre Nyugat felé nem fog kivánkozni többé soha. Ezt vivta ki a mai csatán az a nyápic legény, akinek Szavojai Eugén a neve.

Paripáját épp e pillanatban állitotta meg. Az állatban még benne van a csata impetusa; vágtatva lép, de szót fogad lovasának. Emez pedig feláll a kengyelvasban és széttekint. „Ezt jól csináltuk!" Ilyesmit mond a tekintete. És ahogy szemünk az övét követi, megnépesül a horizon; látjuk mindazt, amit Eugén lát. Futó hadoszlopokat, vonagló emberrakásokat, holttestek garmadáit. Mult századok szenvedései megtorolva. A félhold dideregve menekül; a kereszt diadalmas ragyogással lebeg a helyére. Mohamed vivott itt párbajt a Jézussal. Kemények voltak a feltételek. Nem harcképtelenségig ment a tusa, hanem rogyásig. S Mohamed lerogyott. Ugy lerogyott azon a napon, hogy még most, kétszáz esztendő multán sem tápászkodott fel sebéből. S a kengyelvasában ágaskodó nyápic legény ezt mind látja. Látja nemcsak azt, ami akkor volt *ma* ma, hanem belefuródik tekintete a jövendőbe is s elhasitja a fátyolt, mely azt fedi. Érzi, hogy a halhatatlanságnak lett osztályosa e napon. Tudja, hogy széttört egy világot, amely még csak most volt leendő és megmentett egy világot, amelynek még soká nem szabad elpusztulnia. És ajka körül mégis van valami fanyarság. Sejti azt, hogy amiért megmentette Európát, azért még évszázadok mulva is fogják dalolni az ő dicsőségét; de hogy Ausztriát megmentette, azt sohasem fogja neki megbocsátani — Ausztria. Ma alaposan kigyőzte magát, holnap már kiveszik kezéből a vezéri pálcát s beültetik a dohos Hofkriegsrathnak legpuhább zsöllyéjébe, ahol illik szerénynek és csuzosnak lennie. Ezt ő mind látja és érzi ebben a nagy pillanatban, mikor a lőtávolból kicipelte irháját az utolsó menekülő török.

Szavojai Eugén époszában van tragikum is, sőt keresztülcsendül rajta, kivált zárófejezetén valami éles irónia. Ez a szobormü pedig elmondja mindezt: a hőskölteményt, a tragédiát és az arisztofáneszi vigjátékot is. De igazságot is szolgáltat ez a szobor annak a szegény korcs-leventének, aki maga se tudta melyik nemzethez tartozik s igy irta a nevét: *Eugenio von Savoye*, hogy jusson belőle valami az olasznak, a germánnak s a franciának egyaránt, mivel dolgát egyikkel sem akarta elrontani. Ez a szobor egy magyar müvésznek bosszuja a lelketlen és ostoba Hofkriegsrathon. Nem csinált a müvész óriás termetü Apollót a szegény jött-ment hősből: meghagyta vézna-nak, rutnak, testben jelentéktelennek. De kiváltotta belőle a jóslelkü államférfit, s a birodalmakat szétverő hadvezérnek lánglelkét. Fenn Bécsben csupa öles dalia üli a bronzlovakat; snájdigul ülik, csak ugy ordit belőlük a kihivó önérzet. S azok a hofkriegsrathbeli vitézek mind összevéve nem gyüjtöttek annyi babért, mint amennyit a zentai napon ez a vékonydongáju ka-

landor szerzett magának. Ezen a ráncos, összhangtalan ábrázaton ott sugárzik a géniusz, megkommentálva — bocsánat a paradoxonért — szerény férfibüszkeséggel, azzal, amely utálja a pózt s lenézi a hiúságot, de érzi a maga becsét.

Csupa összhang ez a szobor. Vonalaiban lendületes muzsika csendül meg, kompozíciója nemes és egyszerű. Aztán van benne valami, ami a legértékesebb a mi szemünkben: minden izében magyaros. Ha részleteznem kellene, mi ad neki nemzeti karaktert, zavarba jönnék. A détailokban semmi s az egészben mégis minden. Aminthogy a nagy Eugenioban is volt valami magyaros. Talán ő maga sem ismerte tisztán ezt a lelki rokonságát a mi nemzetünkkel. De hogy érezte, homályosan bár, azt mutatják tettei. Ő volt az, aki rimánkodott a császári udvarnak, hogy bizzék a magyar nemzetben s adja meg neki az önálló hadi szervezetet. Sirt a lelke, hogy parlagon hever s elcsenevészedhetik a vitéz magyar fajnak annyi ragyogó erénye. Pórul is járt szegény. Elcsapták, mert rebellisnek tartották. S rebellisnek tartották, mert ne- tudta gyülölni a magyar nemzetet. Aztán magyaros volt benne az a bolondos hevület, amely hadvezéri egyéniségét jellemezte. Amilyen cingár volt, olyan dacos és duhaj tudott lenni komoly dolgokban. Amit akart, azt egyenesen kimondta; s amit kimondott, azt állotta, vastagnyaku kálvinista csökönyösséggel. De soha se nem akart, se nem mondott semmit, ami nem volt lendületes, ami nem emelkedett magasan a hétköznapi banalitás fölé. Hát ez a magyarosság, ami kiárad a szoborból, szintén stílszerü és hozzátartozik a zentai hős emlékéhez.

Többet nem mondhatok a szoborról, beszél az agyis magáért. Kevesebbet sem mondhattam róla, mert ellenkezésbe jutottam volna nem csupán az igazsággal, hanem ami sokkal komolyabb dolog, a kritikával is. Ahhoz értő müvészlelkü kritikusok ajánlották Zentának, hagyják itt nekünk Budapesten ezt a szobrot s rigyék el helyette a főváros valamennyi szobrát cserébe.

Zenta pedig — és itt közeledünk a csattanóhoz — nyilván megzavarodik ez ajánlat hallatára. Ez a szobor ugyanis, mire lebontják, visszakerül az öntőmühelybe s ki tudja, mikor jut el Zentára. A jó zentaiak megrendelték a szobrot, de eddig nem ártek rá a szükséges pénzeszközök előteremtésére. A városban már évek óta járják az olyan képes levelezőlapok, amelyek a zentai főteret ezzel a szoborral diszitve mutatják be. De a város maga még egy polturát sem szavazott meg a szobor számára. Bácsmegye Zenta városától várta az impulzust, Zenta városa pedig Bácsmegyétől. Krapülinszky és Waschlapsky urak, Heine dicső polyákjai iskolát csináltak a magyar hazának e kies vidékén. A müvész jóhiszeműen fogadta a megrendelést, s mától fogva egész Budapest lesz a tanuja, hogy nagy tudással és nemes ambicióval oldotta meg föladatát. Zenta városa és Bácsmegye bizonyára élénk megelégedéssel fogadják majd az éloge-okat, amért belevittek egy szegény magyar szobrászt ilyen nemekmü megalkotásába. De hogy át is vegyék és meg is fizessék a szobrot, arra csak később szándékoznak gondolni. A zentai ahelichtekártyákon rajta van a szobor, s az ő ambicióikat egyelőre ennyi is kielégiti. Rónai József akadémiai szobrász ur pedig, ha várt ennyi esztendeig, várjon még tovább is. Talán megüti a fényereményt s örömében odaajándékozza Zentának a szobrot. Vagy pedig csődbe kerül talán, s a tömeggondnokkal lehet egy okos szót szólani. Dicsősége tehát van Rónai Józsefnek, erről gondoskodott ő maga. Hogy e dicsőségét nem kell-e vagyoni bukásával megváltania, ezzel a helyi érdekeltség eddig nem törődött.

Hát majd visszaviszik a szobrot az öntőmühelybe. Furcsa kézizalog az, amit három társzekeren kell cipelgetni. S mivel nincs kilátás arra, hogy le lehessen egyhamar leplezni a szobrot, fontos és szükséges volt ezennel leleplezni a Bács-Bodrogmegyében uralkodó müvészeti politikát.

TUDOMÁNY, IRODALOM.

○ **A Pedagógiai Társaság** *Nagy* László elnöklete alatt tartott ma felolvasó ülést az Akadémiában. *Geöcze* Sarolta volt az első felolvasó, aki a polgári és felsőbb leányiskolákról értekezett, majd *Kemény* Ferenc igazgató részleteket közölt egyik nagyobbszabasu munkájából, melyben a középiskolai testi nevelés állapotával foglalkoaik. A két felolvasást lelkesen megéljenezte a hallgatóság.

○ **Uj egyesület a tudomány-egyetemen.** Az egyetem jog- és államtudományi karanak ifjusága ma délután 5 órakor dr. *Nagy* Ferenc dékán jelenlétében ifjabb *Chorin* Ferenc elnöklésével közgyülést tartott, melyen a *Joghallgatók Tudományos Egyesületét* megalakitotta és a *Székely* Aladár joghallgató által kidolgozott alapszabálytervezetet egyhangulag elfogadta s *Wolfner* Pál elnöklésével megválasztotta az egyesület jövő évi tisztikarát. Elnök lett: *Székely* Aladár; másodelnök: *Tomcsányi* Móric; titkár: *Szende* Pál; jegyző: *Marschan* Géza.

EGYESÜLETEK.

(A belvárosi polgári kör) ma tartotta közgyülési társas vacsoráját, amelyen többek között ott voltak báró *Podmaniczky* Frigyes, *Láng* Lajos, *Vavrik* táblai tanácselnök, *Majowszky* törvényszéki elnök, *Krajcsik* Ferenc közigazgatási biró, *Kuncz* Jenő, *Heinrich* Alajos, *Kolman* adófelügyelő, *Goretzky* helyettes előljáró, *Fodor*, *Laufenauer* és *Böke* tanárok és a társadalom sok más kitünőségei. Számos pohárköszöntőben emlékeztek meg a körben az utolsó napokban fölmerült ellentétes irányzatokról, és mindnyájan örömmel hangsulyozták, hogy a kör továbbfejlődése a jövőre nézve teljesen biztositva van. A társaság *Láng* Lajost, a kör elnökét mindvégig tüntetőleg ünnepelte.

(Egy jótékony egyesület jubileuma.) A *Józsefvárosi emberbaráti jótékony-egylet* ma ünnepelte tiz éves fennállását a Vigadó termeiben. Az ünnepélyen nagyszámu előkelő közönség volt jelen, közte *Berzeviczy* Albert tiszelnök, a józsefvárosi fővárosi bizottsági tagok nagy része botfai *Hüvös* József királyi tanácsos vezetése alatt és a főváros, különösen pedig a Józsefváros szine-java. Az ünnepséget *Weisz* Márk alelnök nyitotta meg, röviden vázolva az egyesület tiz éves történetét, mely után dr. *Havass* Rezső fővárosi biz. tag magasztalta *Brandstädter* Izsák elnöknek az egyesület és a jótékonyság terén kifejtett érdemeit. *Havass* beszéde közben lehullott a lepel *Brandstädter* Izsák olajfestésü arcképéről. *Brandstädter* meghatottan köszönte meg a szép ovációt és a nap emlékére hatszáz koronás *Berzeviczy*-alapot létesitett. A szép ünnepély után diszvacsora volt, mely alatt dr. *Reichfels* Izor dr. *Havass* Rezsőt, dr. *Havass* Rezső *Brandstädter* Izsákot, *Weisz* Márk pedig a vendégeket köszöntötte fel. A vacsora után tánc volt.

(Hungaria társaskör.) Az ujonnan alakult, dr. *Mitzger* Tivadar elnöklete alatt müködő *Hungária társaskör* 20-án ünnepélyt rendez a Royal hangversenytermeiben. A hangversenyen a Vigszinház két kitünő tagja: *Harasthy* Hermin és *Hegedüs* Gyulán kivül még *Somogyiné* B. Carola operaénekesnő és *Somogyi* Mór zongoramüvész is részt vesz. A hangverseny után tánc lesz. A vigalmi bizottság (Royalszálló) készséggel küld meghivót annak, aki ezért hozzá fordul.

SPORT.

Bécsi futtatások.

— Első nap. —

— A *Budapesti Napló* tudósitójától. —

Bécs, április 15.

Az áprilisi meeting első napja ma zajlott le a freudenaui versenytéren, nem éppen nagy közönség jelenlétében. A versenyek, eltekintve az utolsó három futamtól, elég jól sikerültek s ami nagy ritkaság ilyenkor, csaknem mindig a favoritok győztek.

A nap főeseményét a Przerswirt handicapot az előzetes fogadások favoritja *L'Astro* nyerte meg fejhosszal *Ordur* és *Tip Top* ellen és győzelmét csodálatosmodon csaknem tizenkétszeres pénzzel honorálta a totalizatőr, ami onnan magyarázható, mert a verseny előtt *Ordurt*, *Tip Topot* és *Prosat* fogadtak legerőseben.

A mai nap hőse *Hyams* jockey volt, aki mult évi sulyos balesete óta, mely őt a városligeti versenytéren érte, nyilvános versenyben ma lovagolt először. Ő nyerte meg a két első versenyt Mindegygyel illetőleg *Feerievel* és gyönyörü finisht lovagolt *Ordurun* a Przedswidtben, hol nyakhosszal lett második.

A versenyek részletes eredménye a következő:

I. **Megnyitó-verseny.** Dij: 3000 korona. Távolság: 1600 méter. Baró Springer G. **Mindegy**-je (Hyams) első, Egyedi A. Remete-je (Rumbold) második, Mr. Newmarket Malteser-je harmadik, The Winnings (Bulford A.) negyedik; azután Schlauberger (Kapusek), Vivó (Barker), Magister (Wilton), Nazdar (Barton), Nickerl (Sharpe). Birói itélet: biztosan nyakhossz, két és fél hossz harmadik. Totalizatőr: 5 : 14. Helyrefogadások: I. 25 : 37. II. 25 : 51. III. 25 : 78.

II. **Kisérleti-verseny.** Dij: 3000 korona. Távolság: 1000 méter. Baró Springer G. **Feérie**-je (Hyams) első, Dreher A. Brodler-ja (Smith) második, Blaschkovits Elemér Erély-je (Huxtable) harmadik; azután Nitupercas (Adams), Ravachol (Barker), Mici (Sharpe). Birói itélet: Könnyen negy hossz, két hosszal harmadik. Totalizatőr: 5 : 29. Helyrefogadások: I. 25 : 40. II. 25 : 31.

III. **Przedswidt handicap.** Dij 10.000 korona. Távolság 1200 méter. Tränkel A. százados **L'Astro**ja (Huxtable) első, br. Springer G. Or-durja (Hyams) második, Dreher A. Tip-Topja (Smith) harmadik, Egyedi A. Nénije (Rumbolds) negyedik, azután Bator (Barker), Dege (Hesp), Regent (Adams), Kisasszony (Poole), Prosa (Sharpe), Goher (Wilton), Valaki (Cleminson), Ladrone (Bulford A.), Moring (Lovász), Sarkantyu (Gilchrist). — Itélet: Küzdelem után fejhosszal első, 4 hosszal harmadik, nyakhosszal negyedik. Totalizatőr: 5 : 58. Helyrefogadások: I. 25 : 73, II. 25 : 44, III. 25 : 42.

IV. **Eladóverseny.** Dij 2000 korona. Távolság 1600 méter. Báró Königswarter H. **Sandwichja** (Adams) első, Ferdinándy B. Drávája (Hesp W.) második, Mr. Green Win some moneyja (Bulford A.) harmadik, azután Szeszély II. (Wilton), Domina (Davis), Cica II. (Hyams), Driver (Cleminson). — Birói itélet: Könnyen 1½ hosszal első, egy hosszal 2-ik. Totalizatőr: 5: 14. Helyrefogadások: I. 25: 33, II. 25: 64 és III. 25: 42.

V. **Ignác-verseny.** Dij 2000 korona. Távolság 1300 méter. Gróf Esterházy M. **Gigerl Königinje** (Cleminson) első, báró Üchtritz Zs. Bambulája (Sharpe) második, Miklósfalvi ménes Puritanerje (Adams) utolsó. — Birói itélet: 1½ hosszal első, 3 hosszal 2-ik. Totalizatőr: 5: 10.

VI. **Gátverseny.** Dij 1800 korona. Távolság 2400 méter. Mr. Turul **Sylvesterje** (Slinn) első, Ottó főherceg Ex offoja (Knawa) második, Kégl D. Heritfereje (Csompora) harmadik, hátul Wagner (Geoghegan.) — Birói itélel: Feltartva két hosszal első, 8 hosszal harmadik. Totalizatőr: 5 : 9, helyrefogadások: I. 25 : 37, II. 127.

VII. **Akadályverseny.** Handicap. Dij 1800 korona. Távolság 4000 méter. Tränkl A. **Millefleursja** (Geoghegan) első, Schinder L. Margoszaja (Salter) második, Mr. Turul Old Jack Dickinsonja (Slinn) utolsó. — Birói itélet: Igen könnyen két hosszal első, rossz harmadik. Totalizatőr: 5 : 7.

— Második nap. —

A holnapi programm főfutama a Háromévesek nagy handikapja lesz, melyben hir szerint a következők vesznek részt:

Káplár	Rumbold
Killarney	Bulford S.
Berenice	Hyams
Isolde	Sharpe
Albatros	Cleminson
Forgó	Gilchrist
Schoscha	?
Esthajnal	Huxtable
Bac	Wilson
Castagnette	Stack
Cromwell	Finan
Sardelle	Pearnell
Julius	Sands
A tempo	Marsh.

és talán *p. p. c.* is, ha lovast kapnak rá, mert az a baj, hogy a sok kis terhü lóhoz nincs elég könnyü jockeynk.

A bookmakerek favoritja most *Esthajnal*, melyre az utóbbi napokban kötöttek nagy fogadásokat s ezt indokolttá teszi *Sandwich* mai győzelme is. Utána legtöbb kilátást adunk *Berenicenek* és a *Silton-istálló* képviselőjének, mely *Isoldera* és *A tempora* támaszkodhatik a versenyben.

Tipjeink:

I. *Beauharnais—Loindelle.*
II. *Geh'st vira—Teophil.*
III. *Esthajnal—Berenice—Silton ist.*
IV. *Mesébeváló—Ashley—Brabantine.*
V. *Adoma—Magister—Malteser.*
VI. *Stewarton.*
VII. *Turi-Tari—Tricky.*

*** **Az ügetőversenyek elhalasztása.** Az Urlovasok Szövetkezete holnap kiirt versenyeit e hó 20-ikára halasztotta el, miután az ügetőversenytér átalakitási munkálatait és az uj tribünt még nem fejezték be.

*** **Debreceni futtatások.** A Debreceni Verseny Egyesület két napos meetingje ma kezdődött a nagyerdei versenytéren, ahol ez alkalomra, dacara a borongós esős időnek nagy közönség gyült egybe. A futamok következő eredménynyel végződtek:

I. Gróf Degenfeld *Alfiója* első, Honi második. Totalizatőr: 5: 7.

II. Gróf Baworowszky *Koketteje* első, Karcsi második. Tot.: 5: 30.

III. Geiszt Gaspár *Abszija* első, Tiszagyöngye második. Tot. 5: 6.

IV. Rohonczy Gedeon *Arkadiája* első, Mentő második. Tot. 5: 9.

V. Liptay Béla *Nyiribieskása* első, Döme második. Tot. 5: 8.

VI. Liptay Béla *Csehije* első, Teretyár második. Tot. 5: 7.

*** **A beszélő ujság a bécsi lóversenyről.** A bécsi lóversenyek eredményeiről a *Telefon Hirmondó* holnap (vasárnap) *délután 4 órától negyed 5-ig, 5 órától negyed 6-ig és 6 órától fel 7-ig* fog részletes tudósitást felolvastatni Bécsből érkező telefonjelentései nyomán. Akiket tehát a futamok kimenetele érdekel, leggyorsabban a *Hirmondó* révén tudhatnak arról bizonyosat.

TÖRVÉNYSZÉK.

§§ **A földosztók apostola.** *Nyiregyházá*ról táviratozza Varkonyi pörének folytatólagos tárgyalásáról tudósitónk: *Szikszay* ügyész hosszu beszédet tartott, és a büntetőtörvénykönyv 172-ik §-a alapján izgatás miatt kérte elitélni Várkonyit. Délután Várkonyi mondta el védelmét, ezután a biróság megtozta az itéletet. *Hat hónapi államfogházra* és *kétszáz forint pénzbüntetésre* és a fölmerült költségek megtérítésére itélték el Várkonyit. A vádlott és az ügyész fölebbezett. Várkonyira nézve enyhitő körülménynek

vették büntetlen előéletét. Az ítélet kihirdetésnél jelen volt Várkonyi felesége és leánya is.

§§ **A szláv nemzet, mint örökös.** Néhány évvel ezelőtt halt meg *Martinka* János ügyvéd, akinek pánszláv érzelmeit érdekesen világítja meg az a végrendelet, amely utóbb hosszabb pörösködésre szolgáltatott okot. *Martinka* János ugyanis akként végrendelkezett, hogy összes ingó és ingatlan vagyona a *Slovenska Matica* című tudományos akadémiának adassék át s ez köteles a hagyatéki tömeget mindaddig kezelni, mignem értéke a jövedelmek tőkésítésével 100,000 forintra növekedik; azután pedig ennek a tőkének a kamatait tartozik a szláv nemzet erkölcsi életének és öntudatának kifejlődésére szükséges iskolák gyámolitására és minden, ezen cél eléréséhez vezető intézmények és vállalatok pártolására és serkentésére fordítani.

A székesfehérvári törvényszék az egész *végrendeletet érvénytelennek* mondotta ki s a törvényes öröklést állapította meg, először azért, mert a szláv nemzetet nem ismeri el jogi személynek, amely jokokat szerezhetne s így örökösére hivatott sem lehet. De különben is *Martinka* János végrendeletének szelleme bevilágít a végrendelkező lelkébe: ő pánszláv volt s szándéka arra irányult, hogy vagyona pánszláv emlék szolgálatába álljon. A tót nemzetiségü örökhagyó általános örökösének pánszláv nemzetét nevezte ki s nem a tót nép javára intézkedett. Végrendeletében még egyetlen testvérét is azért szoritja havi 25 forint hagyományra, hogy annál többet hagyhasson az ő fanatikus pánszláv eszméi propagálására.

Egészen másképp döntött a minap — mint az *Ügyvédek Lapja* irja — a budapesti itélőtábla, amely kimondotta, hogy a hagyaték a végrendeletben megjelölt célra való fordítás végett a magyar királyi államkormány rendelkezésére bocsátandó. Ez intézkedését a tábla azzal okolja meg, hogy az alpitványnak célja és rendeltetése az volt, hogy *a magyar állam kötelékében* élő szláv nemzetiségek müvelődése előmozdittassék. Ilyen értelemben kell venni a végrendeletben foglalt azt a kifejezést, hogy örökhagyó „szláv nemzetét“ kívánja általános örökösévé tenni és ilyen értelmet kellett tulajdonitani az örökhagyó végakaratának is annál inkább, mert az a rendelkezés, mely szerint az örökhagyó egész vagyonát a *Szláv Matica* című hazai egyletnek hagyja, arra mutat, hogy az örökhagyó is a *Szláv Matica* alapszabályaiban feladatul tüzött cél, tehát olyan kulturális cél elérésére kivánta vagyonát fordítani, amely cél közvetlenül az volt, hogy az egységes magyar állam kötelékébe tartozó szláv nemzetiségek közmüvelődése saját nemzetiségi alapukon ugyan, de a magyar törvények által megengedett korlátok között fejlesztessék és előmozditassék.

Rózsaszinü levelek.

— A *Budapesti Napló* tudósitójától. —

Budapest, április 15.

Tóth Imre hentes élénk levélváltásban állott *Vogler* Józsefnével, aki egy droguistának a felesége. Tóth Kőbányán üzletvezető volt Voglerné anyósának, egy kőbányai hentesnének üzletében s tavaly pillanatnyi pénzzavarba jutott. Ekkor az az ötlete támadt, hogy a Voglernétól kapott levelekkel értékesiti. A tervvel hamar elkészült. *Baumgarten* Ármin közvetitésével érintkezésbe lépett *Barabás* Alberttel és *Gerő* Menyhérttel, akik hirlapiróknak mondták magukat. A két álhirlapiró kiment Voglernéhoz és azzal fenyegette, hogyha nem fizet 1000 forintot, mindennap egy levelét teszik közzé a lapokban. A megrémült asszony nem is gondolt e fenyegetés abszurd voltára, hanem ijedten kapkodott fühöz-fához, csak fizetni nem akart, mert nem tudott. Másodszor aztán Barabás ismerőse, *Lévai* Regina, budapesti háztulajdonosnő, ment ki Voglernéhoz és 1000 forintért megvételre ajánlotta fel a leveleket. Voglerné kétségbeesésében mindent elmondott férjének, aki ügyvédhez fordult segitségért. Ez aztán feljelentette az egész bandát.

A másik vád szerint *Tóth* Imre és *Schnitzl* Károlyné, Voglernek anyja, pénzre lévén szükségük, ékszereket adtak át *Vogler* Józsefnek, hogy zálogositsa el egy ismerős zálogházban. Vogler ezt meg is tette és a zálogcédulákat átadta Tóth Imrének. Fél évvel később azonban ez beperelte Voglert és a polgari perben Tóth Imre mint felperes, Schnitzl Károlyné pedig mint tanu esküt tettek arra, hogy az ékszerek zálogértékét nem kapták meg, tehát hamis tanuvallomást tettek.

Igy zsarolás miatt vonta ma a törvényszék felelősségre *Tóth* Imrét, *Schnitzl* Károlynét, *Barabás* Albertet, *Gerő* Menyhértet és *Lévai* Reginát, ezenkivül hamis tanuzás miatt *Tóth* Imrét és *Schnitzl* Károlynét. A vádhatóságot *Pataky* alügyész képviselte. Védők dr. *Vaisz* Sándor és dr. *Guthi* Soma voltak.

A tárgyalás *Tóth* Imre kihallgatásával kezdődött, aki azt mondja, hogy Barabást és Gerőt csak az ékszerek visszaadása végett küldte Voglernéhez, mert Vogler követelte nejo leveleit. Erre ő azt felelte, hogy adja vissza Vogler a zálogba tett ékszereket és rendben lesz minden. Tagadja, hogy a levelek nyilvánosságra hozásával fenyegetőzött volna. Azért nem ment maga, mert nem mert.

Dr. *Guthi* védő: Tudta ön, hogy Barabás hirlapiró?

— Nem.

— Aminthogy nem is az!

Ezután *Vogler* Józsefet, a panaszost hallgatták ki. Az elnök kérdésére, akar-e anyja ügyében vallani, nemmel felel és igy kihallgatásától elállott a törvényszék.

Most *Vogler* Józsefné állt a biróság elé. A formás asszony habozva, bátortalanul felel a hozzá intézett kérdésekre. Nem volt a szobában, amikor a zsarolók náluk jártak, később jött be. Nem emlékszik pontosan arra, hogy Barabás és Gerő hirlapi közzététellel fenyegetőztek.

Schnitzl Károlyné kihallgatása következett ezután. Édesanyja *Vogler* Józsefnek, de ugy látszik, nagyon rossz viszonyban lehetett vele, mert amikor a zsarolásért történt feljelentés után megmérgezte magát, leveleiben saját fiát vádolta azzal, hogy megmérgezte őt. Ilyen levelet irt fiának és a kerületi rendőrkapitánynak.

Azután *Barabás* Albert kihallgatása következik. Barabás elmondta, hogy tisztán a Vogler és Schnitzlné közti peres ügyben jártak Vogleréknál. Akkor emlitette Vogler, hogy csodálkozik a felett, hogy olyan ember képviseletében járnak el, amilyen Tóth. Vogler felemlitette, hogy fél a levelek közzétételétől. Erre Barabás azt felelte, hogy menjen a rendőrséghez. Aztán figyelmeztette Tóthot arra, hogy a leveleket kiadni köteles, de ő ezt vonakodott megtenni. Ezt ő megirta Vogleréknak. Ennyi az ő egész szereplése ebben az ügyben.

Gerő Menyhért ügyvédsegéd elmondja, hogy őket Baumgarten arra szólította fel, közvetitsék Tóth és Vogler közt a kiegyezést, szerezzék vissza Voglertől az ékszereket vagy azok értékét. Vogler azonban felvilágositotta őket, hogy Tóth Imre mit követett el és kérte őket, szerezzék meg Tóth Imrétől neje leveleit. 1000 forintról szó sem volt, csupán valami kártérítésről azért az időért és pénzért, amit a Vogler-féle szerrel való kisérletezéssel Tóth és Schnitzlné haszontalanul elfecséreltek.

Lévai Grosszmann Regina azt vallja, hogy ő meg akarta venni Schnitzlné házát. Alkudozás közben megtudta a közte és Vogler közti feszült viszonyt. Voglert még Neruda üzleteből ismerte és mikor Kőbányán járt aban értesült Schnitzlné öngyilkossági kisérletéről, elment Voglerhez és értesitette őt az esetről. Egyuttal figyelmeztette, hogy Tóth Imre esetleg felhasználhatja ellene a nála levő leveleket. Zsarolásról csak a rendőrségnél hallott, ahol hat napon át tartották elzárva. Barabást és Gerőt csak azután ismerte meg, amikor kiszabadult a rendőrségtől.

Baumgarten Ármin tanu elmondja, hogy Gerőt és Barabást nem mint hirlapirókat, hanem mint *intelligens embereket* mutatta be Tóth Imrének, aki ékszerei és pénze visszaszerzésére kérte fel őket.

A tanuk kihallgatása után *Pataky* alügyész elmondotta vádbeszédét. Valamennyi vádlottat Schnitzlné kivételével zsarolás miatt, Schnitzlnét és Tóthot pedig hamis eskü miatt kéri megbüntetni.

Dr. *Vaisz* Sándor védő utal arra, hogy az állitólagos zsarolás és a rendőri előnyomozás között hat hónapi időköz volt; ezt az egész ügyet a rendőrség teremtette meg abban az időben, amikor bizonyos hatalmi kérdés eldöntésére alkalmasnak látszott. A védő ezután sorra veszi a Schnitzlné, Tóth Imre és Lévainé ellen emelt vádakat és meggyőző érvekkel igyekezett ártatlanságukat bizonyitani.

Dr. *Guthi* Soma védő felhivja a törvényszék figyelmét arra, hogy elszomoritó, megdöbbentő tapasztalatra jutottunk ebben a rendőrség előtt felfujt bünperben. Ar a tapasztalatra, hogy a magyar királyi államrendőrség fókapitányi hivatalában egyes közegek nem járnak el azzal a körültekintéssel és gondossággal, amelylyel kellene, mikor a személyes szabadságnak akorlátozásáról van szó. Letartóztattak és hosszabb időn át fogva tartottak, sanyargattak egy csomó büntetlen előéletü egyént nemcsak minden elfogadható ok nélkül, *de olyan körülmények között*, amelyek között a *jogilag leghátramaradottabb rendőrállamokban sem fosztanak meg személyes szabadságuktól rovatlan előéletü embereket.* A védő ezután hatásos érveket hozott fel védencei, Gerő és Barabás érdekében.

Egy órai tanácskozás után hirdette ki *Erődögh* elnök az itéletet. A törvényszék *Tóth* Imrét zsarolás vétsége és hamis tanuzás miatt 7 hónapi fogházra és 50 forint pénzbüntetésre, *Schnitzl* Károlynét hamis tanuzás miatt egy hónapi fogházra itéli. Továbbá vétkesnek mondja ki *Barabás* Albertet és *Gerő* Menyhértet a zsarolásban és 5—5 napi fogházra itéli, amit azonban a rendőrségnél elszenvedett fogsággal kitöltöttnek vesz. Ellenben felmenti a törvényszék Lévai Reginát a zsarolás vádja alól.

Az indokolásban külön kiemelendőnek tartja az elnök azt a körülményt, hogy semmi adat nincsen arra, mintha Tóth Imre és Voglerné között tényleg lett volna valami viszony; Voglerné a saját vigyázatlanságának és könnyenhivőségének, meg *egy félreértésnek az áldozata, s a törvényszék ez uton is szükségesnek tart rehabilitálni.* Lévai Reginára nézve az indokolás a bizonyitékok teljes hiányát hozza fel a felmentés alapjául.

Lévainé kivételével valamennyi vádlott felebbezett, ugyszintén a *vádlottak* terhére az ügyész is.

TÁVIRATOK.

Brüsszel, április 15. A bányákban szünetel a munka. Ma gyülést tartottak a munkásegyesületek és kimondották az általános sztrájkot. (*nwt.*)

Bozen, április 15. A *Sivekingéhez* hasonló eset történt ma *Bozen*ben. A törvényszék kétheti sulyos fogságra itélte el *Lainer* Józsefet, a bozeni Navratil-szanatórium felügyelőjét, aki az Ur teste előtt nem vette le a kalapját. Lainert ott a helyszinén elfogták és a katolikus egyház megsértése miatt fogták pőrbe. (*nwt.*)

Firenze, április 15. *Bansa* biboros érsek ma este meghalt.

Algir, április 15. A fenyitő rendőrbiróság *Max Regist*, az algiri kormányzó megsértése miatt, négyhavi fogságra itélte.

Athén, április 15. A *Peloponnesuson* ma heves földrengés volt. Gattuniban és más helyeken több ház beomlott. Emberéletben nem esett kár.

Krakkó, április 15. A Visztula mellett levő szekerészkaszárnya padlásán, ahol széna és szalma volt felhalmozva, ma délután nagy tüz támadt, amelyet a tüzoltóságnak csak több órai megfeszitett munka után sikerült eloltani. A tüzben életét vesztette egy őrmester és egy szakaszvezető, akiket a tüz a padláson rovancsolás közben lepett meg, és akik a kijárást eltévesztve, a lángtengerbe kerültek.

Felügyelet alá helyezett nagykövet.

Bécs, április 15. Itt a diplomáciai körökben igen élénken tárgyalják *Mahmud Neddin* török nagykövetnek a sorsát. A nagykövetet hirtelen Konstantinápolyba hivták, ahol *azonnal szigoru felügyelet alá helyezték, ugy, hogy lakását sem hagyhatja el.* A nagykövet állitólag áldozatává lett a magas porta egy befolyásos méltóságának, *aki maga pályázik a bécsi nagykövetí állásra.* Az elcsapott nagykövetet azzal vádolják, hogy Ausztria-Magyarországgal szemben *tulságosan engedékenynek* bizonyult és Törökország érdekeit nem óvta meg eléggé. *Mahmud* bécsi barátai nem hiszik, hogy *Mahmud* még visszatérne a helyére.

A számoai konfliktus.

Berlin, április 15. Az összes lapok rendkivül meg vannak elégedve *Bülow* tegnapi beszédével. Csak a sovinista ujságok nem tudnak megbarátkozni a beszéd nyugodt, higgadt hangjával. Jól értesült körökből azt hallom, hogy az angol kormánynak meghátrálása arra vezethető vissza, hogy Londonban meggyőződtek róla, hogy a washingtoni kabinet nem hajlandó Angliát a Németország ell n való ellenállásban támogatni.

London, április 15. Washingtoni jelentések szerint *Hay* külügyi államtitkár kijelentette, hogy bár a *Goldfish* és *Wallaroo* angol hadihajókat Számoába rendelte, az Unió ott elég erősen van képviselve, föltéve, hogy ujabb bonyodalmak nem keletkeznek. *Kautz* nem is kért ujabb segitséget.

Hull, a delegáltak háza katonai bizottságának elnöke kijelentette, hogy *a háboru elkerülhetetlen, ha Németország ragaszkodik jelenlegi kivánságaihoz.*

London, április 15. A Reuter-ügynökségnek egy washingtoni jelentése szerint semmi ok sincs abban kételkedni, hogy a számoai bizottság három tagja e hó 25-én a szigetre utazik. Anglia elfogadta azt az elvet, hogy a bizottságnak a dolgok ideiglenes rendezésére irányuló minden rendszabályra nézve egyhangulag kell határoznia. A biztosok egymástól függetlenül közlik a maguk véleményét kormányaikkal, amelyek azután maguk között tárgyalnak a számoai állapotok végleges szabályozásáról. A biztosoknak nincs joguk az előbbi szerződést megváltoztatniok, de egyhangulag teendő javaslataikat valószinüleg véglegesen elfogadják.

Közgazdasági táviratok.

Berlin, április 15. (A *Budapesti Napló* tudósitójának távirata.) *Esti forgalom.* Négyszázalékos magyar aranyjáradék 100.40. Magyar koronajáradék 97.30. Osztrák hitelreszvény 224.10. Osztrák-magyar államvasut 155.10. Déli vasut 28.10. Északnyugati vasut —.—. Elbavölgyi vasut —.—. Orosz bankjegy készpénz 216.20. Buschtiehradi —.— Orosz bankjegy —.—. (Ultimo.) Lombard —.—.

Frankfurt, április 15. (A *Budapesti Napló* tudósitójának távirata.) *Esti forgalom.* Osztrák hitelreszvény 224.10. Osztrák-magyar államvasut —.—. Déli vasut 28.—. Magyar aranyjáradék —.— Magyar koronajáradék —.—. Osztrák aranyjáradék —.—. Osztrák ezüstjáradék —.—. Osztrák papirjáradék —.—. Bécsi bankegyesület —.—. Alpesi bányarészvény —.—. Olasz járadék 94.80. Diskontó-bank 193.60. Laura-kohó 242.50. Harpeni 193.80. — Szilárd.

New York, április 15. *Liszt* helyben 2.80. *Buza* májusra 78.1/8, juliusra 78.3/8, szeptemberre 76⅝. *Tengeri* májusra 40.1/8.

Chicago, április 15. *Buza* márciusra 72.5/8. *Tengeri* máiusra 34.⅝.

MÓKA BÁCSI MESÉI.

Tüz meg Villám.

Hol volt, hol nem volt, volt egyszer egy király, annak meghalt a felesége. Ez a meghalt felesége olyan jó volt, olyan szép volt, a király annyira szerette, hogy többet nem is akart megházasodni.

Hanem volt annak a királynak két nagyon hü embere, az egyiknek a neve volt Tüz, a másiké Villám, ezek azt mondták neki:

— Királyi fölséged, az még se lehet, hogy soha se házasodjék többet. Iszen még nagyon fiatal, gyereke sincs, akire az országot hagyhatná, feleség után kell nézni.

— Jól van, azt mondja a király, nem bánom, legyen meg a kivánságtok. De azt előre is megmondom, hogy csak ugy házasodom, ha olyan leányt találok, aki egészen hasonlit a megboldogult feleségemre.

Megörült a két hü ember a király beszédének és másnap mindjárt utnak is indultak hárman. Nagyon messzire elmentek, bejártak hét vármegyét, hét országot, de sohol se találtak olyan leányra, aki a királynak kedvére való lett volna, egy se hasonlitott a volt feleségéhez.

Mentek nagy busan hazafelé. Mikor már nem messze voltak, egyszer este egy nagy síkságra értek. Amint ott mennek, mendegélnek, messziről nagy világosságot látnak. Mi lehet ez? Odamennek, hát egy nagy kastély.

— Ejnye, azt mondja a Tüz, én már nagyon sokszor jártam erre, de itt még soh'se láttam kastélyt. Hogy kerülhetett ez ide?

— Az ám, azt mondja a Villám, én is sokat jártam erre, én se láttam sohasem. Nézzük csak meg, ki lakhatik benne.

Aztán a király meg a két hü embere bementek a kastélyba. De micsoda pompa volt ottan! Száz meg száz gyertya égett minden szobában s a fal csupa arany, ezüst meg gyémánt volt.

Mennek végig az egész kastélyon, egyszerre csak egy nagy szobába érnek, ott ketten üldögéltek, egy asszony meg egy leány.

Meglátja a király a leányt, hát azt se tudta, hová legyen a nagy csodálkozástól.

— Jaj Istenem, gondolta magában, iszen ez szakasztott az én édes feleségem!

Az asszony meg a leány nagyon szivesen fogadták őket, csupa méz, csupa máz volt a beszédük, jól tartották őket étellel, itallal s ott fogták őket éjjeli szállásra.

A király szivesen maradt, de a két hü embernek sohogy se tetszett a dolog. Véletlenül oda kerültek egyszer a fal mellé s amint megfogták, szinte megborzadtak. A szemük aranyat, ezüstöt, gyémántot látott, de mikor hozzányultak a falhoz, gyikot meg kigyót éreztek a kezük alatt.

— Jaj, nem jó helyre jutottak!

Mondták is a királynak, hogy menjenek, menjenek, nem jó lesz itten, de a király csak nevette a beszédüket. Ő bizony itt marad, meg azt a leányt is elveszi feleségnek, mert ez éppen olyan, amilyent keres.

Meg is kérte másnap, aztán az asszonynyal meg a leánynyal mentek haza a király országába. Volt itt örvendezés meg örvendezés, hogy a jó királyuk végre asszonyt hozott a házhoz és megvolt a nagy lakodalom.

Alig hogy megvolt a lakodalom, azt veszi a király észre, hogy a felesége mindig csunyul és utoljára olyan csunya lesz, hogy szinte utálat volt ránézni. Hanem ez még hagyján! Azelőtt csupa méz, csupa máz volt, most meg mindig haragudott, pörölt, szidta, ütötte, verte a cselédeket s akármit tett a király, semmit sem tehetett a kedvére.

Hát még az anyja! Az lett ám csak csunya! Akkora orra lett, hogy egész az álláig leért és akkora lapát, foga lett, hogy borzasztó volt nézni.

A két hü ember csóválta a fejét, nem mertek már a királynak szólni, de látták, hogy nem jól van a dolog.

Egyszer este a Tüz arra ment a királyné anyjának a szobája felé s amint véletlenül benézett az ablakon, majd halálra rémült. Amit látott, annak a fele sem volt tréfa. Az öreg királyné éppen fésülködött, de nem ám ugy, ahogyan más ember szokta, hanem levette a fejét s ugy fésülte ki a hosszu haját a kezében.

Akkor tudta meg, hogy ez az öregasszony nem lehet senki más, mint a vasorru bába, a királyné pedig a lánya.

Meg is mondta mindjárt Villámnak, hogy mit látott meg mit gondol és tanácskoztak, hogy mit tegyenek.

— Tudod mit, Tüz pajtás, azt mondta Villám, menjünk ki arra a nagy sik mezőre, ahol ezzel az asszonynyal meg a lányával először találkoztunk. Ha ott a kastély, akkor jól van, de ha nincs, ez a két teremtés nem lehet más, mint a vasorru bába meg a lánya.

Mindjárt ki is mentek. Keresték a kastélyt mindenfelé, de még a nyomát sem láthatták. Csak ezer meg ezer gyik és kigyó mászott azon a helyen.

No most már tudták, hogy mit tegyenek. Mindjárt meg akartak mindent mondani a királynak, hogy vigyázzon magára, azután, gondolták, majd valahogyan szép szerivel elpusztithatják ezt a csuf teremtést a világból.

Hanem hát nem ugy volt, amint gondolták. A vasorru bába is megtudta az ezer mesterségével, hogy mit akar a két hü ember s éjjel, mikor jó mélyen aludtak, Tüznek levágta térdtől fogva a két lábát. Villámnak meg kitolta a szemét, aztán ráparancsolt két emberre, hogy Tüzet vigyék a folyóhoz, amelyik ott folyt a kastély előtt, és dobják bele, másik két embernek pedig azt parancsolta, hogy Villámot hurcolják ki a rengeteg erdőbe és hagyják ott, hadd veszszen el éhen.

Ugy is lett. Szegény Tüzet vitte a viz lefelé. Vitte, vitte jó sokáig, utoljára egy helyen kivetette a partra. Nem halt meg, de nem mehetett sehová, ott feküdt étlen, szomjan.

Ott feküdt már egy hétig, mégse látott senkit se. Nyolcad nap egyszerre csak azt veszi észre, hogy egy dombról egy ember jön le nagy tapogatva, jön mindig előbbre s egyenesen neki a folyónak. Tüz jobban megnézi, akkor látja, hogy ez a Villám pajtás. Megörült szörnyen és ahogy csak birt, ugy kiáltotta:

— Gyere ide, Villám pajtás, vigyél el innen. Le van vágva mindakét lábam, nem mozdulhatok sehová.

— Uram s én Istenem, azt mondja Villám, te vagy az, Tüz pajtás? Hogyan menjek oda hozzád, mikor az a tüzre való vasorru kitolatta szememet?

— Tudod mit, szegény vak Villám pajtás, majd én kiáltok, aztán csak gyere balra a hang után, megtalálsz.

Jól van, szegény csonka Tüz pajtás, majd odatapogatok hozzád.

Aztán nagy vigyázva addig ment, mig majdnem rálépett Tüzre.

— Már szegény vak pajtás, azt mondta Tüz, ha igy magunk vagyunk, semmit se érünk; de ha ketten együtt maradunk, egész ember lesz belőlünk. Végy a hátadra, aztán én mindig megmondom, merre menj.

Vak Villám hátára vette a csonka Tüzet és vitte. Élbeszélte, hogy az erdőben ő is kicsi hija, hogy éhen nem halt. Tiz napja már, hogy benne bolyong s még alig ehetett valamit.

Azonban meglát Tüz egy nyulat. Hamar biztatja Villámot, jó futós lába volt, szerencsésen megis kapták a tapsifülest, aztán tüzet raktak és megsütötték.

Igy éltek jó darabig. Minden nap foghattak annyi vadat, amennyi nekik kellett.

Egyszer egy nap, amint bolyongnak az erdőben, meglátnak egy kis kunyhót.

— Ejnye de jó, azt mondják, itt mindjárt lakhatunk is — és bementek.

Hát amint bejönnek, mi van abban a kis házban? Mindenféle jó étel, ital. A két pajtás meg sem várta, hogy valaki kinálja őket, hanem ugyancsak neki láttak.

Amint javában esznek, isznak, meglát Tüz az asztal közepén egy furesa sipot. Micsoda egy sip ez? Elvette és belefujt. Hát mikor belefujt, mi történt? Fölugrott Villám az asztal mellől, elkezdett táncolni, táncolt az asztal is meg a székek is, meg a tányér is, meg a kés, villa is, minden, még a kunyhó is táncolt.

— Jaj, azt mondja Villám, nem tudom, mi történik itt, Tüz pajtás, de valaki sipol s arra nekem ugy kell táncolnom, hogy majd megszakadok!

Tüz is nagyot nézett, hogy mi ez itten, az-

REGÉNY.

Edith bosszuja.

(24) — REGÉNY. —

Irta: SZÁNTÓ KÁLMÁN.

A nélkül, hogy kerestem volna, rátaláltam, millió asszony közül vakon, a szivemtől vezetve, mely kerülő nélkül és egyenesen ide magához vezetett. S nem sejti-e, hogy magának természetszerüen, örök törvény szerint kellett várnia rám, s futnia kellett mindenki elől s csalónak kellett néznie mindenkit egész addig, mig én el nem jövök. S ha voltak közöttük nagyobbak s voltak jelesebbek, az igazi, a kiválasztott eredettől fogva mégis én valék, a kire várnia kellett s akinek most már teljesen át kell magát engednie, tartózkodás és utógondolat nélkül!

Halkan beszélt, kezében fogva Edith kezét, pose és szinészkedés nélkül, a szenvedély ama benső nyomatékával, amely az igazság szinét mindennél jobban magán viseli. Maga is mámoros lett szavaitól, amelyek ékesszóló mondatokban gyültek ajkára. Egy-egy pillanatra még idegenekül tünek fel előtte saját szavai s maga is ugy figyelt rájuk, mintha más ember ejtené ki azokat az ő nevében s benne csak visszhangot keltenek; aztán magával ragadta végképp a szenvedély, nem gondolt többé rá, hogy mit beszél, csak engedte, hogy ömöljenek szavai ugy, amint tularadt szivéből, önként, közvetlenül, ellenállhatatlan erővel ajkára toluinak.

S Edith nem is vonta vissza kezét tőle és nem is hallgattatta el. Mámorba ejtették mindjárt az első szavak s ragadták magukkal feltartózhatlanul. Ő egy pillanatig se ért rá kitüzött és elért diadalára gondolni, inkább szorongás fogta el szivét s arcára tüzben ült ki a pirosság. Csakugyan őszinte félelem ejtette meg, az édes szavak behálózó csöngésétől zugni kezdett füle s nem tudott magának tanácsot adni, hogy hallgasson-e rá? Az ő szivének eléhbi vallomása közvetlenebb volt s aggódott magáért csakugyan. Azt érezte igazán, hogy neki több forog a kockán s elhibázott lökés mindenképp tönkre teheti egészen.

— Édes, édes Edith, aki nekem a legszebb és legfönségesebb minden földi asszonyok között, a legdrágább és egyedül kivánatos, nem érzi-e, micsoda ellenállhatatlan erő taszitott magához s nem érzi-e ennek az erőnek semmi vonzó hatalmát? Nem érzi-e, hogy csak egy szaván mulik, hogy egész életem kielégitetlen és boldogtalan legyen? s nincs mégis hozzám semmi szava?

— Nem elég, ugy-e, hogy meghallgattam?

— Nem, nem, korántsem elég; az nem is lehetett volna, hogy meg ne hallgasson, Edith — ajkához emelte kezét s hizelegve csókolta végig ujjait — és felelnie is kell. Mi tartóztatná vissza? Nem tudnék többet elszakadni magától, ha válaszát magammal nem vihetem. Csak most hogy ajkamra vettem, tudtam meg magam is, mennyire szeretem. Felelnie kell, édes Edith! Mert nem tudom elhinni azt sem, hogy tisztában nem lenne magával s haboznia kellene!

Edith félig erőszakosan visszavonta kezét. Mélázó lett tekintete s tiszta fehér homloka felhős. Ajka vonaglott s tekintetét mintha könny fátyolozta volna be. Mintha varázs alatt állana, s viaskodnék, hogy kivonja magát alóla. A fiatal ember utolsó szavaiban megérezte a közvetlenséget, a belső igazság erejét, mely teli visszhanggal csendült meg az ő szivében is; és megérezte a maga szivének felhangzó szózatát is, mely egész erélyel szólalt meg a könyörgő ifju mellett, és megijedt tőle. Már tudta magában, hogy szenvedélyről van szó, mely elől kitérni nem, csupán vagy elfogadni, vagy elutasitani lehet. S ha elfogadja, tudta azt is, hogy se gátat emelni elébe, se fékezni, se irányitani nem fogja többet tudni, hanem türnie kell, hogy urrá legyen fölötte, s hatalmaskodjék fölötte kénye szerint. Visszariadt az önmaga előtti felelősségtől, melyet most önkényt fejére idéz s melylyel kockára veti eddig megőrzött fölületes nyugalmát s szinleges lelki békéjét. Kitaszitva látta magát harcoknak és viharoknak, melyekből, éppen, mert szive is belejátszott, nem érezte magát elég erősnek, hogy diadalmasan kikerülhessen. Amit eddig meg tudott óvni, hogy bárkája ép vitorlával, sudar árbocczal tudjon elsiklani örvények és tölcsérek között, azt látta veszélyeztetve és azt féltette, hogy tépett vitorlával, törött árbocczal kell majd a meggyőzhetetlen viharok ellenében alámerülnie. Ettől riadt vissza, s azért volt olyan őszinte is, amit válaszolt.

— De, pedig nem vagyok tisztában s azért nem is tudok felelni. Ha maga, mondja, első szerelmét ajánlja föl nekem, én csak az utolsót kinálhatom érte cserébe s azért könnyü magának a kérdés s nehéz nekem a felelet. Hiszek szavai komolyságában s igazságukban nem is kételkedem. Először teszi fel az életnek a kérdést s higyje el, ha az egész világ, melyet e kérdésre igaz hittel épitett, egy puszta szóra most romba dőlne is, a romokat meggyászolná, de az összeomlott kövekből uj oltárt épit magának, a réginél nem is alábbvalót. Az én világom már egyszer összeomlott s ugy, hogy majdnem a romok alá temetett. Mi lesz velem, ha fölöttem a temető ismét összedül! Akármilyen nagy hévvel dobogna is feléje szivem, (nem mondom, hogy nem, azt se, hogy igen) nemcsak reá, hallgatnom kell az ész szavára is. Föl kell mérnem a messzeséget, mely bennünket egymástól elválaszt s hogy milyen mélységes örvény fölött nyujthatunk csak egymásnak kezet.

— De hisz —

— Ne szakitson félbe, hadd mondom végig. Az én szivem se nyilt még igy meg senkinek. Talán nem is puszta véletlen, hogy a valláscsere az imént köztünk szóba került.

(Folytatása következik.)

tán rájött, hogy ettől a siptól kell mindennek táncolni. Nem szólt semmit, hanem szépen zsebre dugta. Most már nyugság volt s tovább falatoztak, iddogáltak.

Egyszerre csak nyilik az ajtó, jön be rajta egy borzasztó csunya öregasszony. Egészen olyan volt, mint a királyné anyja, mert hát ez is vasorru bába volt, a másiknak a nénje. Meglátja a két embert, rájuk förmed:

— Hogy mertetek ide bejönni a házamba? Hogy mertétek pusztitani az ételemet, italomat? Megálljatok, mindjárt megtanitalak benneteket emberségre!

De Tüz nem ijedt meg, hanem odakiáltott Villámnak:

— Nyulj át, Villám pajtás, az asztalon, kapj föl hátadra, majd adok én ennek a vén banyának!

Villám föl is kapta, azután Tüz elővette a sipot, megfujta és azt mondta:

— Minden táncoljon, csak Villám ne!

No iszen táncra kerekedett erre a vasorru bába, táncolt, táncolt, majd megszakadt és utoljára nagy nyöszörögve azt mondta:

— Jaj, ne fujjátok azt a sipot, ne fujjátok azt a sipot, mert mindjárt meghalok. Hagyjátok meg az életemet, emberré teszlek benneteket.

— Jól van, azt mondja Tüz, ha emberré teszel, nem bántunk.

— Hát gyertek utánam!

— Ment a két pajtás a vasorru bába után s nemsokára odaértek egy kuthoz. Itt a vasorru azt mondta:

— Te Villám, mosd meg ebben a szemedet, te Tüz, füröszd meg ebben a lábadat, mindjárt olyanok lesztek, mint azelőtt voltatok.

Villám már lehajolt, hogy majd megmossa a szemét, de Tüz azt mondta:

— Ne mosd még, Villám pajtás, előbb majd megpróbálom, igazat mondott-e ez a tüskére való.

Azzal föladatott Villámmal egy száraz galyat s beledobta a kutba. Hát amint beledobta, mi történt? Egyszerre lángot vetett a száraz ág és elégett.

— No megállj, te vén szipirtyó, azt mondta, hát te igy teszel velünk?

Azután elővette sipját, megint jól megtáncoltatta a vasorrut, hogy ez majd megszakadt bele s utoljára nagy nyöszörögve kérte:

— Jaj, ne fujd többet, most igazán emberré teszlek benneteket.

Tüz elhagyta, azután mentek a vasorru bába után, amig megint odaértek egy kuthoz. Villám most is meg akart benne mindjárt mosdani, de Tüz azt mondta:

— Várj egy kicsit, pajtás, előbb megpróbáljuk, jó viz-e. Adj csak föl egy száraz kórót.

Villám föladta, Tüz pedig belevetette a kórót a kutba. Hát amint belevetette, mi történt? Abban a szempillantásban kizöldült, levél és virág nőtt rajta.

— No most már megmoshatod a szemedet, Villám pajtás.

Villám le is hajolt, megmosta s egyszeriben ugy látott, mint azelőtt. Azután beletartotta Tüzet is a kutba, megfürösztötte a csonka lábát s mindjárt olyan lett, mint azelőtt volt.

Nagyban örvendeztek mindaketten s mikor már eleget örültek, nézték, merre van az csunya vasorru, hát már csak hült helye volt. Ugy eltünt, mintha a föld nyelte volna el.

— No ez jól tette, hogy elkotródott, azt mondta Tüz, ne törődjünk többet vele, Villám pajtás, hanem menjünk haza, nézzük meg, mi lett a mi jó királyunkból.

Azután haza is indultak. Oda érnek a város elé, hát ott egy nagy csorda disznó, a kanász meg ott ül mellettük egy zsombékon. Odamennek hozzá, hát látják, hogy ez éppen olyan, mint az ő volt királyuk. Nagyon csodálkoztak és megszólitották:

— Hej atyafi, mit csinál a mi jó királyunk?

— Ne kérdezzenek rája, azt felelte a kanász, mert annak nagyon rosszul van a sora. Lecsapta a felesége a királyságról és most disznót kell neki őrizni.

Akkor látta a két hü ember, hogy ez csakugyan az ő jó királyuk. Majd hogy sirva nem fakadtak, mikor látták, hogy milyen sorsra jutott. Egy vártatra azt mondta Tüz:

— Adjon nekünk egy malacot, hogy leölhessük, mert nagyon éhesek vagyunk.

— Dehogy adhatok, atyafiak. Mikor este hajtom a disznókat, a királyné már ott van az istálló-ajtóban, s ha csak egy is hibázik belőlük, mindjárt megveret a béreseivel.

— Ne törődjék azzal. Hát nem ismer bennünket? Iszen mink vagyunk, Tüz meg Villám, királyi fölségednek hü emberei. Azért vagyunk itt, hogy visszategyük a régi módba.

Összecsapta a király a kezét, hogy ez hogyan lehet, iszen Tüz meg Villám már régen meghaltak, de aztán, amikor elmondtak neki mindent, azt se tudta örömében, hová legyen. Mindjárt leült nekik egy malacot és ettek, ittak.

Estefelé hazahajtották a disznókat. A királyné meg az anyja ott álltak az istállóajtóban és olvasták, megvan-e mind. Észreveszik, hogy hibázik egy malac.

— Hej ide emberek, fogjátok meg ezt a hitvány kanászt, verjétek el jól, mert megint hibázik egy malac.

— Hozzá ne merjetek nyulni, azt mondta Tüz az embereknek, mert velem gyülik meg a bajotok!

— Micsoda egy ember ez? azt mondta a vasorru, fogjátok meg ezt is, aztán vessétek a tömlöcbe!

De akkor Tüz már elővette a sipját, megfujta s azt mondta:

— Mindenki táncoljon, csak a király meg Villám ne!

Táncra is kerekedett egyszerre minden, a királyné, az anyja, az emberek, az egész kastély s ugy jártak, hogy majd megszakadtak. Tüz meg azt kiáltotta:

— Én vagyok Tüz, akinek a lábát levágtad s a folyóba dobattál, ez itt Villám, akinek a szemét kitoltad s akit a rengeteg erdőbe vitettél, ez a kanász meg tudod, kicsoda, mégis rosszabbul bántál vele, mint a legutolsó szolgáddal.

Tánc közben is agyon meg agyon rémült a vasorru bába meg a leánya, mikor megtudták, hogy a király két hü embere van előtte és nagyon rimánkodtak:

— Jaj, ne fujd többet, ne fujd többet!

De Tüz azt mondta:

— Senki se táncoljon, csak a királyné meg az anyja, a vasorru bába.

Aztán csak ezek táncoltak s mikor látta, hogy már alig birják magukat s nem árthatnak senkinek, azt mondta az embereknek:

— Hajtsatok térdet, fejet jó királyotoknak, ezt a két tüzre valót pedig verjétek vasra.

Ugy is lett. Mikor vasra voltak verve, azt mondta a királynak:

— Most már tegyen királyi fölséged velük, amit akar.

A király pedig azt mondta:

— Vigyétek ki őket az ország határából. Ott dobjátok egy mély árokba. Ha megélnek, éljenek, ha meghalnak, haljanak.

Aztán csakugyan elvitték őket, a király pedig sokáig élt a két hü emberével együtt. — Ha meg nem haltak, most is élnek.

KÜLÖNFÉLÉK.

Dal

Párisról és a meggazdagodott Milánról.

Egy hirt röpit a táviró, a kábel,
Egy röpke hirben mennyi élvezet,
De vidám lesz a *szajnaparti* Bábel
Midőn e hir odáig érkezett.
De hangos lesz a *Vaudeville*, a *Scala*,
A *Cirque d'été* s a többi többi mind,
Majd mindenünnét égbe száll a hála,
Hol másképpen mulatnak rend szerint!
Egy hirt röpit a táviró, a kábel,
Egy hirt, amelyre pezsgve forr a vér,
És felkiált a szajnaparti Bábel:
Milán király *Párisba* visszatér!

Kit eddig is mindég örvendve látott
— Habár adós maradt is rendszerint, —
A kedves, régi, jókedvü barátot,
Hogy varja most, hogy gazdag lett megint!
Örvendnek mind a régi ismerősök,
Epedve várja vissza férfi, nő,
A klub-tagok s az ösmert járdahősök,
Min 'enki azt susogja: *mon vieux*!
A röpke hirről szerte száll az ének,
Egy röpke hirrel hangos utca, tér,
És mindenütt csupán arról beszélnek:
Milán király *Párisba* visszatér!

Egy hirt röpit a táviró, a kábel
És im a *félvilág* megreng belé,
Ujongva néz a szajnaparti *Bábel*
A visszatérő exkirály elé?
A nagy kapukat mindenütt kitárják,
Amerre egyszer régen elhaladt,
És mindenütt egyformán visszavárják,
Mivelhogy mindenütt adós maradt . . .
Mély csendbe ment le egykor *Szerbiába*,
Eltávozott, — mindenki tudja, mér'
Nem hadvezérkedik tovább hiába, . . .
Milán király Párisba visszatér!

Minékünk persze nincs hasznunk belőle,
Az exkirály hogy ujra lábra kap,
Nem várhatunk *Pesten* semmit se tőle;
Mert mint a holdnak visszfényt ád a nap,
Ugy ád *Milánnak* fényt a büszke Bábel!
Ő néki *Páris* lázas élte kell.

Ezért a hirt a táviró, a kábel
Rögtön nekik, csak nékik vitte el!
Nálunk sokat, — különben messze szállhat, —
Legfeljebb *Weisz* alkonzul úrnak ér
Ha jó a kedve, vélo szóba állhat
Milán, midőn Párisba visszatér.

Latzkó Andor.

+ **A Gobi-sivatag.** Az oroszok, akik kivált az utóbbi időben olyan gyakran kimutatták élelmességüket, azon az uton vannak, hogy egy eddig termékeny sivatagnak kikiáltott, de voltaképpen nagy termőerejü óriás területet vegyenek birtokukba. Ez a terület a középázsiai Gobi-sivatag, amelyet mindeddig nemcsak mohamedán nomádjainak vad kegyetlensége, hanem földjének, vagyis inkább homokjának sivársága miatt minden térképen mint rettegett sivatagot tüntettek fel. Ujabban Arnot angol utazó keresztül-kasul átutazta a Gobi-sivatagot és többek között a következőképpen irja le:

— Napokig a legremekebb területeken lovagoltunk, ahol lovaink meghiztak a kövér legelőkön. A Gobi-sivatag épp oly kevéssé igazi sivatag, mint amilyen kevéssé volt az az ennek előtte hirhedt Sósivatag Észak-Amerikában, amely jelenleg óriáskerthez hasonlit. Amidőn Kasgarban forradalom tört ki, Cso-Csung alkirály hatalmas sereggel indult ki elfojtására. A Gobi-sivatagon kellett átvonulnia, de ő a helyett, hogy sietéssel kimeritette volna katonáit, szépen fölszántatott és bevettetett egy nagy területet és nyugodtan bevárta a termést. Dusan ellátva élelmi szerekkel, folytatta utját és pihent katonáival legyőzte a lázongókat.

Az oroszok tehát jó területet szemeltek ki maguknak, amelyet épp ugy be fognak népesiteni és vasuthálózattal ellátni, mint a szibériai sikságokat, ahonnan most a londoni piacra szállitják a gabonát.

*

+ **Egy csók ára.** Londonban a margate-kerületi rendőrbiróság öt font sterlingben állapitotta meg egy csóknak az árát. Pedig a lehető legenyhitőbb körülmények között történt meg ez a csók. Mr. John Pimpleton, a szinész, volt az adója, Florence, a hotel szobaleánya volt az, aki alkalmat adott rá. Mert egyenesen alkalmat adott rá, melyet fajankóság lett volna elmulasztani. Mr. John Pimpleton egy pompásan átaludt éjszaka után vidáman ébredt fel. A nap kacér sugarakat küldözgetett be az ablakon s Mr. John Pimpleton éppen a nyakkendő-csokrával bibelődött, amikor belépett Florence, a fogadó üde szobaleánya. Kellemetlenséggel jött, a havi számlával, de mérsékelte, sőt csaknem teljesen el is oszlatta a kellemetlenséget egy olyan édes mosolygással, amelyre kedves gödröcskék képződtek az orcáin. A gödröcskék nem tévesztették el a hatásukat, mr. John Pimpleton gyöngéd csókot lehelt az egyikre. Ennek a csóknak lett a következménye a rendőrbiróság előtt történt tárgyalás, amelynek a végén a biró öt font sterling birságot rótt ki a szinészre. A tavasz és a költészet könnyezve röppent el a rideg helyről, de Florence, a hotel csinos szobaleánya ujra csak mosolygott, s mosolygása nyomán ujra csak megjelentek orcáin a veszedelmes gödröcskék . . .

*

+ **Roosevelt és Lehmann Lilly.** Az élet gyakran a legellentétesebb személyiségeket hozza egymással szoros kapcsolatba. Annak idején például szenzációs meglepetést keltett egy fotográfia, amelyen a nagy Bismarck és Lucca Paulina volt együtt látható. Csak akkor nyugodtak meg a kedélyek, amikor minden kétséget kizáróan megállapitották és közhirré tették, hogy a fotográfia csak egy szeszélyes pillanatnak az eredménye. A vaskancellár és a hirneves operaénekesnő összetalálkozott a fotografusnál és trefából odaállottak egyszerre a fotográfus masinája elé. A Roosevelt-Lehmann Lilly cég egészen más természetü, őket a madárvédelem érdekében duló harc hozta össze. Roosevelt, az amerikai kormányzó éppen olyan lelkes védelmezője a tollas és szárnyas állatkáknak, mint Lehmann Lilly, a nagy müvésznő. Az előkelő newyorki Audulon-Társaság ülésén került napirendre legutóbb a madárvédelem ügye s ámbátor Roosevelt kormányzó, az egykori harcias lovaszezredes levélben mentette ki, hogy a gyülésen meg nem jelenhetett, de annál hevesebben kelt ki e levelében a tolldisz divatja ellen s a hölgyeknek a lelkükre kötötte, hogy hagyjanak föl ezzel a nagy madárfogyasztással. Lehmann Lilly hasonló szellemben nyilatkozott, de élőszóval és pedig angolul, majd közkivánatra németül és nagy hatást is keltett. Az amerikai hölgyek huszonöt millió szép madárkát pusztitanak el évenkint, s amikor a müvésznő ezt mély megilletődéssel konstatálta, a gyülésen jelen volt amerikai hölgyek szégyelték magukat és pirultak. De azért bizonyosan huszonöt millió madárkát fognak elpusztitani ezután is évenkint.

*

+ **Szilip ur** tegnap igy szól vacsoraközben:
— Jó ez a *dar*...
— Micsoda?
— *Dar*! Nem értik?
— Nem.
— Sódar, de sótalan...
A vacsora többi fogását kivül költötte el.

•

+ **A legmegbizhatóbb tanu.**
Az elnök: Milyen idős kegyed kisasszony?
A tanu: Negyvennyolc esztendős.
Az elnök: Ilyen idősnek nem is látszik.
A tanu: Ez azért van, mert husz év óta hamis fogam van és hamis hajat viselek.
Az elnök: És csakugyan hajadon?
A tanu: Ó igen, soha életemben senki sem kérte meg a kezemet.
Az elnök: Helyes. Kegyednek nem kell megesküdnie. Mindaz, amit ezelőtt vallott, föltétlenül igaz.

KÖZGAZDASÁG.

Hetiszemle.

Budapest, április 15.

Értéküzlet. Az elmult héten a bőrzén a hangulat nyugodt volt, és csak néhány értékben volt némi forgalom. A helyi papirok közül a Salgótarjáni, Rimamurányi és Északmagyarországi Kőszén-részvényekben volt élénkebb a forgalom. A rimamurányi részvényekben, annak a hirére, hogy a vállalat bányáiban rosszul gazdálkodik, amennyiben csak a leggazdagabb bányákból aknázza ki a vasat és a kevesebb ércet tartalmazó bányákat teljesen elhanyagolja, nagy kinálat következett be és ennek következtében az árak jelentékenyen csökkentek. A Salgótarjáni és a városi vasut részvények árfolyama eleinte esett, a hét vége felé azonban erősen emelkedett.

Az árhullámzások a főbb értékekben a következők voltak:

	Árfolyamok a hét elején	a hét végén	különbözet
Osztrák hitelrészv.	359.50	357.95	— 1.55
Magyar hitelrészvény	395.50	382.75	— 12.75
Magyar aranyjáradék	119.75	119.60	— —.15
Magyar koronajáradék	97.30	97.30	— —.—
Magyar leszámitolóbank	257.25	258.—	+ —.75
Osztr.-magy. államv.	364.40	364.40	— —.—
Déli vasut	63.—	63.50	+ —.50
Rimamurányi vasmü	314.—	309.25	— 4.75
Budapesti közuti vasut	394.—	380.50	— 13.50
Budapesti városi villamos vasut	220.50	225.50	+ 5.—
Magyar jelzáloghitelbank	244.50	242.75	— 1.75

Gabonaüzlet. (Goldmann és Engel jelentése a *Budapesti Napló* részére.) Az időjárás e hét elején még derült, száraz és enyhe volt, ezt azonban rövidesen fordulat követte. A hőmérséklet tetemesen csökkent és fokozódó felhőzet valamint erősebb léghuzamlatok mellett gyakrabbi csapadék következett be. Később az idő szárazabbra fordult, azonban továbbra is hüvös és szeles maradt és csak a hét végével lett ismét enyhébb. A vetések állása és azok fejlődése továbbra is kedvező. A tavaszi munkálatokat befejezték, és az ország egyes helyein már a tengeri ültetése is megkezdődött. A vizállás e héten alig változott.

A külföldi piacok üzletmenetét illetőleg, a forgalom továbbra is korlátolt és a hangulat csendes; tagadhatatlan azonban, hogy némileg szilárdabb alapirányzat mutatkozik. Határozottan szilárd az üzlet a tengeren tuli piacokon. A vetések az Egyesült Államokban a tartósan kedvezőtlen időjárás befolyása alatt szenvednek és ez a spekulációt nagyobb mérvü fedezési- és véleményvásárlásokra ösztönözte, amivel kapcsolatosan az árak ca. 2½ c. emelkedtek. A La-Plata államokban az időjárás kedvezőbb volt és az elszállitások is nagyobb terjedelmet öltöttek. Az angol piacokon az üzlet továbbra is korlátolt és az árak alig változtak, csupán a hét végével némileg emelkedtek. A fogyasztás csak a legsükségesebbet vásárolja, annál inkább, mert a készletek egyelőre elég nagyok. Franciaországból jelentéktelen árváltozások mellett gyenge forgalmat jelentettek. A többi kontinentális piacokon ugyancsak mérsékelt üzlet van. A tengerentuli kinálat a szükségletnek teljesen megfelel és különösen Észak-Amerika és Kanada látják el a kontinenst, mig az Al-Duna és Oroszország szerepe csökkent. Az árak már huzamosabb ideje nem tüntetnek fel változást.

Nálunk a fogyasztási kereslet továbbra is gyenge és kenyérmagvak ugy mint takarmánycikkek keveset változtak. A kinálat az összes gabonafélékben aránylag mérsékelt.

Az üzleti hét részleteiről a következőket jelenthetjük:

Buza a hét elejével lanyha irányzatban indult. A malmok különösen hazai buzák iránt voltak tartózkodóak és csak külföldi származékok, melyek eddig el voltak hanyagolva, találtak néhány malomnál jobb érdeklődésre. A hangulat az üzlet későbbi folyamán is csendes maradt; a tulajdonosok is készségesen kinálták készleteiket, azonban naponként akadt néhány vevő, kik mérsékelt beszerzéseket eszközöltek és igy az időközben megszilárdult határidőpiac befolyása alatt is effektiv áru árjegyzését változatlanul fenntarthatta. A hét vége felé finomabb buzák néhány krajcárral magasabb árakat is értek el, utóbb a hangulat azonban ismét csendes. A folyó áprilisi határidő felmondása buzában e héten 61.000 métermázsa, mely azonban csak nehézkesen talált átvételre és nagyobbára halasztatott. Az e heti összforgalmat készáruban 90.000 métermázsára teszszük, e között körülbelül 30.000 métermázsa szerb és oláh buza, mi mellett az árak a mult héthez viszonyitva teljesen változatlanok maradtak. A heti hozatal 91.920, az elszállitás 21.514 métermázsára rug.

Rozs továbbra is el van hanyagolva. A fogyasztás tartózkodó és csak a mérsékelt kinálatnak tulajdonitandó, ha említésre méltó árcsökkenés nem következett be. Az árak 7.10—7.40 forint között váltakoztak, gyengébb és merkantil áruért helyben és budapesti paritásra és csak néhány kisebb tétel prima áru ért el szeszgyárosoknál 7.60 forintig helyben. A forgalom 4000 mm.

Árpa (takarmányi és hántolási célokra) ugyancsak gyenge érdeklődésre talált és árában alig volt tartott. A tulajdonosok szivesen hozták piacra készleteiket, megfelelő kereslet hijján azonban olcsóbb árakkal kell megbarátkozniok. Gyengébb áru igy is csak nehezen volt értékesithető. Minőség szerint 6—6.35 forintot fizettek. Malátagyárosok néhány kisebb tétel erőteljes jó árpáért 6.50—7.— forintig engedélyeztek helyben.

Zab bővebben érkezett, a helyi fogyasztás azonban ugyancsak jó vételkedvet tanusitott és készségesen vette fel a kinált tételeket teljes multheti árakon. Az eladott ca. 4000 métermázsa szin és tisztaság szerint helyben 5.75—6.15 frt között ért el.

Tengeri az emelkedő határidő-árakkal egyetemben szilárd volt és árában 10 krral javult, bár a hét végével az irányzat e cikkben is csendesebb. Állomásokon éppugy mint helyben nagyobb tételek keltek el Bécs és Bécs felé való elszállitásra és szeszgyárosok is jó vételkedvet tanusitottak, amennyiben készárut májusi kötések kicserélése mellett vettek at. Budapesti paritásra 4.50—4.55 frton és helyben 4.60 frton jegyzünk.

Olajmagvak: Készáru káposztarepce üzlettelenül 11.——12.— frton jegyez. Bánáti repce 11.25—11.75 frton, vadrepce 5.50—6.20 frton, lenmag 10.50—11.50 frton, gomborka 9.95—10.— frton. Uj káposztarepce 1899. augusztusra kedvezőtlen hirekre előbb szilárd, utóbb ismét csendes volt és 12.——11.85 frt között jegyzett. Kendermag 11.50—12.— frton jegyez.

Hüvelyesek: Bab (uj) változatlan csendes üzlet nélkül. Névlegesen Trieurt aprószemü babot Gyöngyös-Félegyházán 7.— forinton, gömbölyüt Baja-Zomboron 6.50 forinton, barna babot Kalocsán 7.— forinton, Nagy-Károlyban 6.75—7.— forinton jegyzünk. Köles helyben 4.——4.10 forinton értékesithető.

Vetőmagvak: Vöröshere változatlan. Bánáti vöröshere 42.——45.— forint, felvidéki áru 48.——54.— forint, lucerna 48.——54.— forint, muharmag 6.—— 6.50 forint, bükköny 5.25—5.50 forint, baltacim 12.50 —13.50 forint között jegyez helyben.

A határidőüzlet nem volt olyan élénk, mint a mult héten, azonban árváltozásokban igen gazdag volt. A buzárak a hét elején mérsékelten szilárd irányzat mellett jelentékeny változásokon mentek keresztül, amely árak később mindjobban megszilárdultak a növekedett fedezési vásárlások következtében, annak ellenére, hogy a felmondott buzamennyiségek korántsem találtak olyan könnyen elhelyezést, mint a mult hónapban. Részleteink különben a következők:

Buza áprilisra 9.06—9.16—01—9.11—9.01—9.23, 9.06 forint között váltakozott s 9—9.01 forinton zárul.

Buza májusra 8.77—8.86—8.73—8.87—8.83—8.99 —8.85 forint között ingadozott s 8.81—8.82 forinton zárul.

Buza októberre 8.19—8.26—8.22—8.25—817—8.28 —8.22—8.34—826 forint közt váltakozott s 8.24—8.25 forinton zárul.

Rozs áprilisra 7.39—7.37—7.50 forint után 7.30 —7.40 forinton zárul.

Rozs októberre 6.46—6.54—6.50—6.48—6.60 forint után 6.48—6.50 forinton zárul.

Tengeri májusra 4.40—4.59—4.47 után 4.44—4.45 forinton zárul.

A report juliusra 14—12 krajcár.

Zab áprilisra 5.74—5.77—5.72—5.79 után 5.76—5.78 forinton zárul.

Zab októberre állandóan 5.44 és 5.46 forint között mozgott s igy is zárul.

Káposztarepce augusztusra a vetésről érkező rossz hirekre 11.60 forintról 11.85—11.95 forintig emelkedett.

Ipar és kereskedelem.

Az indiai cukoradó. *Hegedüs* Sándor kereskedelmi miniszter tegnapra magához kérette a magyar cukorgyárosokat, hogy meghallgassa véleményüket az indiai cukoradóval szemben tanusitandó rendszabályokra nézve. Az angol kormány megküldte már a választ arra az óvásra, amelyet külügyminiszteriumunk utján az indiai cukorvám ellen emeltünk. A válasz szerint az indiai cukorvám nincsen ellentétben a legtöbb kedvezmény jogával, mert mindazokban az államokban, ahol a cukorkivitelt prémiumokban részesitik, a cukrot vámmal terheli Anglia. Kijelenti azonban, hogy ezt a vámot azonnal megszünteti, ha Ausztria-Magyarország bebizonyitja, hogy az Indiába exportált cukrot nem részesitik a prémiumok kedvezményében.

Az indiai cukorvám ügyében ma *Bécsben* a pénzügyminisztériumban tanácskozás volt. A tanácskozáson résztvettek: báró *Dipauli* kereskedelmi miniszter, báró *Jorkasch-Koch* és *Stibral* miniszteri osztályfőnökök, *Bernacky* és *Rösler* miniszteri tanácsosok, a cukoripar képviselői közül báró *Stummer* Ágost a cukoriparosok központi egyesületének elnöke, *Karneller* és *Fischer* cukorgyári igazgatók.

Az Országos Iparegyesület tudvalevőleg az idén azt az ujitást léptette életbe, hogy az ipari ujdonságok bemutatása végett — amely azelőtt az egyes szakosztályi ülések végén szokott történni — havonként külön bemutató üléseket tart. Tegnap volt a második ilyen ülés *Schnierer* Gyula elnöklete alatt. Ez az igen népes ülés, amelyre a legkülönfélébb szakmabeli iparosok jöttek el, hogy iparukat közvetlenül, vagy közvetve érdekló ujitásokat megismerjenek, ismét igazolta az egyesület kezdeményezésének helyességét, bebizonyitotta, hogy a bemutató előadások intézménye bevált, mert maguk az első sorban érdekeltek felfogták a jelentőségét. A bemutatások száma és érdekessége is gyarapszik s az érdeklődés irántuk egyre szélesebb körökben terjed. A tegnapi ülésen dr. *Schnierer* Gyula elnökön kivül jelen voltak az érdekelt iparosokon kivül többek közt báró *Lipthay* Béla, gömöri *Szontágh* Pál, *Gelléri* Mór egyesületi igazgató, dr. *Wagner* Jenő stb. Bemutatásra kerültek a következő ipari tárgyak: *Rapoport és társai* zománc-diszmü tárgyai, *Schwarcz* Lajos kabátokba való selyemcimkéi, *Márkus* Lajos ablakzáró, szellőző készülékei, ajtórugói és szijkorongja, *Mátrai, Zeik és Társa* kézi furógépe, *Resnován* István gyermekjátékai, *Marnitz* Károly vonalozó géphez való réztollai, *Tesehauer* V. famozaikmunkái, *Schomburg és Stegemann* fenyő-illatszerei és *Szontágh* Pál csetneki rézgyárának „Turul" peronospora-fecskendői. A bemutatott tárgyak egy része uj találmány, masik olyan, amelynek a készitése uj nálunk. Valamennyi nagyon tetszett és a bemutatóknak *Schnierer* elnök köszönetet mondott.

A Magyar Jelzálog-Hitelbank 3%-os nyereménykötvényeinek tervszerü tizennyolcadik sorsolása (nyeremény- dij- és törlesztési huzás) *e hó 25-én délután 4 órakor* fog a bank helyiségében megtartatni.

Vasutak bevétele. Az osztrák-magyar államvasuttársaság bevétele 676.569 forint, csökkenés 23.028 forint. A déli vasut bevétele 1,240.461 forint, csökkenér 24.743 forint.

A Nemzeti Baleset Biztositó Részvény Társaság a folyó év első negyedében a nála benyujtott 2,607.200 korona tőkéről szóló 876 rendes életbiztositási ajánlat alapján 621 darab 1.231.700 korona tőkéről szóló kötvényt állitott ki, mig a népbiztositási ágazatban 5820 kötvény alapján 1,474.563 korona tőke biztosittatott. Ugyanez időszakban a népbiztositási ágazatban 86 kareset fejében 20.522 korona került kifizetésre.

Kiviteli kereskedelmünk. Kiviteli kereskedelmünk érdekében ma délelőtt tizenegy órakor a kereskedelmi minisztériumban szakértekezlet volt. Az értekezletet *Schmidt* József államtitkár nyitotta meg. Felhivta a jelenlevőket, hogy első sorban a kereskedelmi muzeumok tevékenysége körül tapasztaltakat adják elő. *Bogdányi* Mór igazgató kifejti, hogy kiviteli kereskedelmünk lassu fejlődésének nem a kereskedelmi muzeum az oka és egy alakitandó kiviteli társaság sem érne el nagyobb eredményeket. M. *Krausz* Lajos, *Dietzl* József, *Linzer* Károly, *Bélavári Burghardt* Konrád, *Bacher* igazgató s masok felszólalása után *Schmidt* államtitkár összegezte az értekezleten előadottakat, mely szerint a muzeumok mostani szervezetükben tovább is fenntartandók.

Szeszárak. A kontingens nyerssesz ára *Budapesten* 16.25 forint pénzben, 16.50 forint áruban. —

LODEN	Iskola-öltöny	3.50
LODEN	Fiu-mencsikoff	7.—
LODEN	Férfi-köpeny	12.—
LODEN	Kocsis-köpeny	10.—
LODEN	Havelok	8.—
LODEN	Rövid kabát	8.—
LODEN	Vadász-öltöny	16.—
LODEN	Turista-öltöny	14.—
LODEN	Sacco vattával bélelve	6.—
LODEN	Szörme-sacco	10.—
LODEN	Vadász-sacco	9.—
LODEN	Vadász-bunda	18.—
LODEN	Kocsis-bunda	20.—
LODEN	Utazó-bunda	35.—
LODEN	Szörme-mencsikoff	40.—
LODEN	Gazdászati bunda	18.—

RENDELJENEK CSAK
a „TIROLI"-nál
JUSTITZ LEOPOLD
specialista loden-öltönyökben
Bécs, IX., Währingerstrasse 48,
Mintákat és képes árjegyzékeket ingyen és bérmentve.

Bécsben az irányzat valamivel szilárdabb. A nyerszesz ára 16.60 forint pénzben, 16.80 forint áruban.

Gyapjuvásár. A miskolci gyapjuvásárt az idén junius 14-ikén tartják. A beraktározással egybekötött vásárt, a Miskolci hitelintézet r. t. nyilvános áru- s terményraktárában külön e célra létesitett helyiségben tartják meg. A vásárra a szomszéd megyék nagyobb s jobb termelői küldik termelt gyapjuikat és azt külföldi vevők is nagy számban szokták felkeresni.

Budapesti sertés-konzumvasár. A ferencvárosi petróleum-rakodónál lévő székes-fővárosi sertéskonzumvásár árjegyzése 1899. április 14-én. Készlet 267 darab. Érkezett 594 darab. Összesen: 861 darab. Eladatott 781 darab. Maradt 80 darab. — *Napi árak:* 120—180 kgr. sulyban 49—51— krajcárig, 220—280 kgr. sulyban 48—51— krajcárig, 320—380 kgr. sulyban 47—51— krig. Öreg nehéz páronkint 400—500 kilos 42—48 krajcárig. Malacok 39—42 krajcárig kilónkint. A vásár hangulata élénk.

Mezőgazdaság.

Állami lótenyésztés. A kormány két év előtt gróf *Harnoncourt* Felix torontálmegyei écskai nagybirtokossal szerződést kötött, hogy minden Mezőhegyesről kibérelt állami méntől származó csikót 700 forintjával megvesz. E végből tegnap Nagybecskerekre érkezett gróf *D'Orsay* Olivér ezredes, a mezőhegyesi méntelep parancsnoka és megvásárolt 17 csikót, amelyeket átszállitottak Mezőhegyesre.

Méhészeti kiállítás Szegeden. A szegedi első országos mezőgazdasági kiállitás keretében szeptember hónap 3-ikától 10-éig, méhészeti kiállitást is rendeznek. A kiállitás csoportbizottságának elnöke báró *Ambrózy* Béla temesmegyei nagybirtokos, csoportbiztosa *Kovács* Antal országos méhészeti felügyelő. A kiállitás rendezését és leszerelését a csoportbiztos az I-ső és V-ik kerületi méhészeti szaktanárokkal együtt végzi. A jelentkezések határideje junius 1-je. Bejelentési ivekkel a csoportbiztos szolgál. Hivatali helyisége Budapesten I. kerület, Krisztina-körut 91. szám alatt van. A II-ik méhészeti kongresszust szintén evvel a kiállitással kapcsolatban tartják meg. Tanácskozása ideje alatt dijakkal jutalmazott méz-, mézpörgetési, viaszfőzési és mülépöntési verseny is lesz.

Közlekedés.

Villamos vasut a Vaskapunál. A Vaskapucsatornának május 1-én leendő megnyitásával várható nagyobb forgalom lebonyolitására Orsován villamos vasutat épitenek. A vasut nemcsak a hosszan elnyuló község helyi személyforgalmát fogja lebonyolitani, hanem célszerü kapcsolatot teremt majd a magyar királyi államvasutak orsovai állomása és a dunasori hajóállomások között. Fővonala a vasuti állomástól a Magyar Folyam- és Tengerhajózási Társaság műhelytelepéig, szárnyvonala pedig a fővonalból kiágazólag a dunaparti sétányig vezet. A két vonal hossza együtt öt kilométer. A közigazgatási bejárást május elsején tartják meg.

A magyar királyi államvasutak bevételei még mindig emelkedő félben vannak. Ugyanis az ideiglenes összeállitások szerint a márciusi bevételek 7,554.300 frtot tettek ki, 367.261 frttal többet, mint tavaly márciusban. E többletből a személyforgalomra csak 40.000 frt, az áruforgalomra pedig kereken 320.000 frt esik. Az év eleje óta március végéig az ideiglenes összes szállitási bevétel az idén 15,740.100 frt, tavaly ugyanez idő alatt 15,156.940 frt volt, a folyó évben tehát 583.060 frttal több.

Vasutigazgatók értekezlete. Az osztrák-magyar és bosznia-hercegovinai vasutak igazgatói ez évi második együttes értekezletüket folyó hó 13-án tartották meg Grácban. Ez értekezleten többek közt szállitási kedvezményeket engedélyeztek a Berlinben folyó évi május 7-től szeptember hó 17-ig tartandó nagy mükiállitás, valamint a magyar képzőmüvészeti társulat által Budapesten folyó hó 15-től junius hó 15-ig rendezendő nemzetközi mükiállitás részére.

A budapesti gabonatőzsde.

Budapest, április 15.

A buzaüzlet kedvező hangulatban nyilt meg. A vételkedv korlátolt volt és csak néhány malom ásárolt. Forgalomba került 8000 métermázsa, amelynél finomabb áru változatlan maradt, selejtesebb minőségü áru 5 krajcárral esett. Egyéb gabonanemüekben gyenge forgalom mellett az árak változatlanok maradtak.

Eladatott:

Buza. Tiszavidéki: 650 mm. 80 k. 10 frt 10 kr, 680 mm. 80 k. 10 frt 10 kr, 385 mm. 79 k. 10 frt 10 kr, 100 mm. 79·7 k. 10 frt 10 kr, 400 mm. 79 k. 10 frt 10 kr, 200 mm. 80 k. 10 frt 10 kr, 400 mm. 79 k. 10 frt 10 kr, 300 mm. 79 k. 10 frt 10 kr, 100 mm. 79·7 k. 10 frt 10 kr, 100 mm. 78·5 k. 9 frt 80 kr, 100 mm. 77 k. 9 frt 50 kr, 100 mm. 77 k. 9 frt 25 kr.

Pestvidéki: 100 mm. 79·3 k. 9 frt 80 kr, 100 mm. 79 k. 9 frt 80 kr, 200 mm. 78 k. 9 frt 52½ kr, 100 mm. 77·5 k. 9 frt 60 kr.

Felsőtiszavidéki: 500 mm. 78·5 k. 9 frt 72½ kr.

Fehérmegyei: 100 mm. 79 k. 10 frt 12½ kr. 100 mm. 78 k. 9 frt 80 kr.

Felsőmagyarországi: 100 mm. 78 k. 9 frt 75 kr, 100 mm. 76·5 k. 9 frt 45 kr.

Bácskai: 100 mm. 72 k. 8 frt 90 kr.

Dunai: 1100 mm. 76 k. 9 frt 25 kr.

Raktári: 1000 mm. 77 k. 9 frt 80 kr.

Mind 3 hónapra.

Rozs: 100 mm. 7 frt 10 kr.

Árpa: 100 mm. 6 frt 25 kr.

Köles: 260 mm. 4 frt — kr.

Készpénzfizetés mellett.

A készáru hivatalos jegyzése a budapesti áru- és értéktőzsde szokásai szerint, készpénzben 100 kilogrammonkint. — A minőség hektoliterenkint és kilogrammonkint.

Buza (uj)								
bánsági	78 k.	9.25— 9.30	76 k.	9.30— 9.40	77 k.	9.40— 9.50		
	78 k.	9.50— 9.60	79 k.	9.60— 9.70	80 k.	9.80— 9.90		
tiszavidéki	75 k.	9.35— 9.40	76 k.	9.50— 9.60	77 k.	9.65— 9.75		
	78 k.	9.70— 9.80	79 k.	9.85— 9.95	80 k.	9.95—10.10		
pestvidéki	75 k.	9.25— 9.30	76 k.	9.35— 9.45	77 k.	9.60— 9.55		
	78 k.	9.66— 9.75	79 k.	9.75— 9.85	80 k.	9.90—10.—		
fejérmegyei	75 k.	9.30— 9.35	76 k.	9.40— 9.5	77 k.	9.55— 9.65		
	78 k.	9.65— 9.75	79 k.	9.75— 9.85	80 k.	9.90—10.—		
bácskai	75 k.	9.40— 9.45	76 k.	9.45— 9.55	77 k.	9.60— 9.70		
	78 k.	0.— 0.—	79 k.	—.—.—	80 k.	—.—.—		
román	75 k.	6.75— 6.80	76 k.	680.— 6.85	77 k.	0.— 0.—		
	78 k.	0.— 0.—	79 k.	—.—.—	80 k.	—.—.—		
szerb	76 k.	—.—.—	77 k.	—.—.—	78 k.	0.— 0.—		
	79 k.	—.—.—	81 k.	—.—.—	80 k.	—.—.—		
bolgár	76 k.	—.—.—	77 k.	—.—.—				
	79 k.	—.—.—	81 k.	—.—.—				
Rozs (uj)	I. r.	70—72 k.	7.40—7.60	II. r.		k.	7.25— 7.40	
Árpa (uj)	tak.	60—62 k.	6.20— 6.55	égetni való	62—64 k.		6.50— 7.40	
„ (uj)	sörőz.	64—66 k.	7.60— 8.40					
Zab (uj)		39—41 k.	5.80— 6.15	(ó)				
Tengeri (ó)	bánsági	— k.	4.45— 4.55	(ó)			4.15— 4.45	
Repce	káposzta		11.25—12.—	másn.	— k.		—.—.—	
Köles (ó)			—.—.—	(uj) bánsági			4.35— 4.45	

A határidőüzlet folyamán a következő kötések történtek:

Buza márc.-ra	—.—.—.—
Buza áprilisra	9.13—9.14—9.04—9.06—9.—
Buza májusra	8.90—8.88—8.89—8.84—8.85
Buza októberre	8.29—8.26—8.24
Rozs áprilisra	0.——0.—
Rozs októberre	6.50—6.52
Zab áprilisra	0.——0.—.
Zab májusra	—.—
Zab októberre	0.——0.—
Tengeri májusra 99	4.50—4.46—4.44
Tengeri juliusra	4.60—4.56
Repce augusztusra	11.95——.—

Déli egy órakor a következő zárórákat állapitották meg hivatalosan a tőzsdén:

Buza márciusra	—.—	pénz	—.— áru
Buza áprilisra	9.—	„	9.02 „
Buza májusra	8.81	„	8.83 „
Buza októberre	8.24	„	8.26 „
Rozs áprilisra	7.46	„	7.50 „
Rozs októberre	6.51	„	6.53 „
Tengeri májusra 99	4.44	„	4.46 „
Zab áprilisra	5.76	„	5.78 „
Zab októberre	5.45	„	5.50 „
Repce augusztusra	11.85	„	11.95 „

Délután fél ½5 órakor záról:

Buza áprilisra 99	9.—	9.01
Buza májusra	8.93	8.84
Buza októberre	8.25	8.26
Rozs áprilisra 99	7.38	7.42
Rozs októberre	6.50	6.55
Zab áprilisra 99	5.78	5.80
Zab májusra	5.75	5.77
Zab októberre	5.46	5.47
Tengeri májusra 99	4.45	4.46
Tengeri juliusra	4.56	4.58
Repce augusztusra	11.85	11.90

A budapesti értéktőzsde.

A mai tőzsde irányzata kedvező volt. A szilárd hangulat főleg osztrák hitelekben fejlődött ki, mely érték csaknem 2 frttal emelkedett s szilárdan zárul. Déli vasutrészvények ellenben nagyobb eladásokra csökkentek.

A helyi piacon Salgó-részvények szilárdabbak, közuti és villamosok ellenben ismét gyengébbek voltak.

A déli tőzsde változatlan.

Az *előtőzsde* kedvező.

Jegyeztek: Magyar hitelrészvény 382.75—385.40. Osztrák hitelrészvény 357.75—359.10. Osztrák-magyar államvasuti részvény 364.10—364.40. Déli vasut 60.50. Rimamurányi vasmü 309.25—310.75. Közuti vasuti részvény 380.75—381.—. Salgótarjáni kőszénbánya részvény 584.——586.— forinton.

A *déli tőzsde* csendes.

Jegyeztek: Magyar hitelrészvény 383.25—383.50. Osztrák hitelrészvény 358.90—359.95. Osztrák-magyar államvasuti részvény 363.90—364.30. Leszámitolóbank részvény 257.—257.25. Rimamurányi vasmü részvény 309.50—310.—. Déli vasut 60.50—61.25. Közuti vasut részvény 378.——380.— forinton.

Az *utótőzsde* irányzata csekély üzlet mellett nyugodt maradt.

Jegyeztek: Osztrák hitelrészvény 359.30—359.15. Osztrák-magyar államvasut 363.75—363.75 forinton.

Délutáni zárlat:

Osztrák hitelrészvény 359.10 forinton.

Leszámitoló árfolyamok:

Magyar általános hitelbank	384.—
Osztrák hitelintézet	358.—
Magyar aranyjáradék	119.50
Magyar koronajáradék	97.25
Magyar ipar- és kereskedelmi bank	102.—
Magyar jelzálog hitelbank	243.—
Magyar leszámitoló bank	258.—
Rimamurányi vasmü	309.—
Budapesti közuti vasp. részj.	391.—
Déli vasut	63.—
Osztr.-magy. államvasut	365.—
Budapesti bankegyesület	96.—
Pesti magyar keresk. bank	1398.—
Pesti hazai első takarékp.	8000.—
Felsőmagy. bánya- és kohómü	104.—
Salgótarjáni kőszénbánya r. társaság	566.—
Magyar cukoripar A-sor	139.—
Magyar cukoripar r. t. B-sor.	178.—
Budapesti közuti vaspálya id. részj.	380.—
Bpesti városi villamos vasut	226.—

A budapesti terménytőzsde.

A terményüzletben a szezonszerü hangulatnak megfelelően alakultak az árak és végül a terményüzleti árjegyzőbizottság hivatalosan a következő árfolyamokat állapitotta meg:

Jegyzések: Heremag: lucerna 42.——52.— forint, vörös tiszai, alföldi és felvidéki 37.——39.— forint. Vörös erdélyi —.———.— Vörös bánsági —.———.— forint. Középszemü 40.—45.—. Nagyszemü 45.—50.—. Disznózsir: budapesti 53.——53.50 forint, vidéki —.——.—— frt. Táblaszalonna: légenszáritott vidéki —.———.— városi 4 darabos 44.——44.50 forint, 3 darabos 46.50—47.— forint, füstölt 49.50—50.— forint. Szilva: boszniai, szokás szerinti minőség —.———.— forint, 120 darabos 9.——9.25 forint, 100 darabos 10.——10.25 forint, 85 darabos 13.——13.25 forint azonnali szállitásra. Szerbiai szokás szerinti minőség 8.——8.25 forint, 100 darabos 9.——9.25 forint, 85 darabos 12.50—12.75 forint. Szilvaiz: szlavóniai 13.50—14.50 forint, szerbiai 11.75—12.— forint azonnali való szállitásra.

A bécsi gabonatőzsde.

Bécs, április 15. (A *Budapesti Napló* tudósitójának telefonjelentése.)

Jegyzések: Buza tavaszra 9.8. Buza május—juniusra 8.74. Rozs tavaszra 7.73. Rozs tavaszra 6.8. Tengeri május—juniusra 47.5. Repce május—juniusra 12.5 forinton.

A bécsi értéktőzsde.

Az előtőzsde a jobb irányzat tartott.

A déli tőzsdén nagyon csendes az üzlet.

A zárlat üztettelen, gyengült.

Bécs, április 15. (*Magyar értékek zárlata.*) 4% arany járadék 119.65. Tiszai és szegedi kölcsön sorsjegy 138.25. Magyar vasuti kölcsön ezüstben 101.—. Magyar keleti vasuti állami kötvény 120.20. Magyar leszámitoló és pénzváltóbank 256.—. Rimamurányi vasmürészvény 308.50. Magyar koronajáradék 97.40. 4%-os Magyar földteherm. kötvény 95.75. Magyar hitelbank részvény 383.25. Magyar nyeremény kölcsön sorsjegy 164.25. Kassa-oderbergi vasuti részvény 186.50. Magyar kereskedelmi bank 1364.

Bécs, április 15. (*Osztrák értékek zárlata.*) 4·2% papirjáradék 100.90. 4%-os osztrák aranyjáradék 120.10. 1860-iki sorsjegy 139.60. Osztrák hitelsorsjegy 199.—. Anglo-osztrák bank 152.50. Bécsi bankegyesület 268.75. Osztrák-magyar bank 919.—. Déli vasut 66.25. Dunagőzhajózási részvény 448.—. Dohányrészvény 133.50. Császári és királyi arany 5.70—. Német bankváltók 59.—. 4·2% ezüst járadék 100.55. Osztrák koronajáradék 100.70. 1864-iki sorsjegy 195.—. Osztrák hitelintézeti részvény 359.13. Unionbank 307.—. Osztrák Länderbank 239.50. Osztrák-magyar államvasut 363.50. Elbavölgyi vasut 265.25. Alpesi bányarészvény 244.10. 20 frankos arany 9.56—. Londoni váltóár 120.60. Bécsi tramway 512.—. Az irányzat csendes.

Bécs, április 15. (A *Budapesti Napló* tudósitójának telefonjelentése. A *délutáni magánforgalom*ban a zárlatok a következők voltak Osztrák hitelrészvény 359.— Magyar hitelrészvény 383.50. Angol-Osztrák bank 152.75 Unión bank 307.—, Länderbank 239.25, bankegyesület 269.—, osztrák-magyar államvasut részvény 363.— északnyugati vasuti részv. 363.75, elbavölgyi vasut 239.25, dunagőzhajós részv. —.—, alpesi bányarészvény 245.50 májusi járadék 133.50, osztrák koronajáradék —.—, magyar arany j. —.—, magyar koronajáradék 100.90 német birodalmi márka februárra 59.05 márciusra 59.—, török sorsjegyek 97.40, rimamurányi vasmü 265 50 déli vasut —.— dohányrészvény 60.50. Napoleon d'or 9.56—.

Külföldi értéktőzsdék.

Berlin, április 15. (*Tőzsdei tudósitás.*) A tőzsde nyugodtan nyilt meg. Déli vasut Bécsre gyönge. Később kohórészvényekben élénk kereslet volt. Dannebaum 4%-kal magasabb a fuzió hirére. Járadékok nyugodtak; amerikaiak bágyadtak. Kanadán vasut szilárd. Magánleszámitolási kamatláb 5/8%.

Berlin, április 15. (*Zárlat.*) 4·2%-os papirjáradék —.—. 4% osztrák aranyjáradék 101.75. Elbavölgyi vasut —.—. Magyar koronajáradék 97.30. Osztrák-magyar államvasut 155.10. Kassa-oderbergi vasut —.—. Bécsi váltóár 169.30. Magyar vasuti beruházási kölcsön 103 —. Alpesi bányarészvény —.—. Disconto-Commandit 193.60. Általános villamossági Edison 295.60. Gelsenkircheni 198.60. Laurakohó 241.—. 4·2% ezüstjáradék 100.10. 4% magyar aranyjáradék 100.50. Osztrák hitelrészvény 224.—. Déli vasut 28.10. Károly Lajos vasut —.—. Orosz bankjegy 216.25. 4% uj orosz kölcsön 100.25. Török dohányrészvény —.—. Olasz járadék 94.40. Magyar hitelbank —.—. Dynamit Trust 179.90. Harpeni 133.90. Az irányzat szilárd.

Páris, április 15. (*Zárlat.*) 3% francia járadék 101.92. Olasz járadék 95 35. Osztrák-magyar államvasut —.—. Francia törleszth. járadék —.—. 4% magyar aranyjáradék 101.70. Török dohányrészvény 289. —. Osztrák Länderbank —.—. 3½% francia járadék 103.60. Osztrák földhitelintézeti részvény ——. Déli vasut —.—. 4% osztrák aranyjáradék 101 25. Ottomanbank 585.—. Párisi bankrészvény 1070. Alpesi bánya részvény —.—. Az irányzat szilárd.

Hamburg, április 15. (*Zárlat.*) 4.2% ezüstjáradék 100.—. 1860. sorsjegy 147.—. Déli vasut 28.25. 4% osztrák aranyjáradék 104.40. Osztrák hitelrészvény 224.10. Osztrák-magyar államvasut 154.75. Olasz járadék 94.20. 4% magyar aranyjáradék 100.50. Az irányzat szilárd.

Frankfurt, április 15. (*Zárlat.*) 4·2% papirjáradék 100.20. 4% osztrák aranyjáradék 101.70. Magyar koronajáradék 97.30. Osztrák-magyar bank 152.—. Déli vasut

28.—. Elbavölgyi vasut —.—. Londoni váltóár 204.45. Bécsi bankegyesület 184.—. Villamos részvény 161.90. 3%-os magyar aranykölcsön 85.60. 4·2%-os ezüstjáradék 100.10. 4%-os magyar aranyjáradék 100.40. Osztrák hitelrészvény 224.—. Osztrák-magyar államvasut 155.20. Északnyugati vasut —.—. Bécsi váltóár 169.37. Párisi váltóár 810.37. Unionbank —.—. Alpesi bányarészvény 245.—. Az irányzat nyugodt.

Budapest-kőbányai sertéskereskedelmi csarnok jelentése.

Április 15. A hizott sertés üzletirányzata lanyha.

A) *Hizott sertések ára:* I. A) Magyar elsőrendü: Öreg nehéz (páronkint 400 kilogrammon felüli sulyban) 46——46½ krajcárig. Öreg közép páronkint 300–400 kilogrammig terjedő sulyban 46½—47 krajcárig. Fiatal nehéz (páronkint 320 kilogrammon felüli sulyban 50——51 krajcárig. Fiatal közép (páronkint 251—320 kilogrammig való sulyban) 50——51 krajcárig. Fiatal könnyü páronkint 250 kilogrammig terjedő sulyban) 48 —48½ krajcárig. — II. Magyar szedett: Nehéz (páronkint 260 kilogrammon felüli sulyban) ——— krajcárig. Közép (páronkint 240—260 kilogramm sulyban ——— krajcárig. — Könnyü (páronkint 240 kilogrammig terjedő sulyban) ——— krajcárig. — III. Romániai: Nehéz (páronkint 320 kilogrammon felüli sulyban) ——— krajcárig. — Közép (páronkint 250—320 kilogrammig terjedő sulyban) ——— krajcárig. — Könnyü (páronkint 250 kilogrammig terjedő sulyban) ——— krajcárig. — IV. Romániai eredeti (Stachl). Nehéz (páronkint 240 kilogrammig terjedő sulyban) ——.— krajcárig. — Könnyü (páronkint 250 kilogrammig terjedő sulyban) ——— krajcárig. V. Szerbiai: Nehéz (páronkint 260 kilogramm felüli sulyban) 48½——49 krajcárig. — Közép (páronkint 240—260 kilogrammig terjedő sulyban) 48—48½ krajcárig. Könnyü (páronkint 240 kilogrammig terjedő sulyban) 46½—47 krajcárig.

Sertésletszám: 1899. április 13. napján volt készlet 38.052 darab, 1899. évi április 14. napján felhajtatott 386 darab, 1899. évi április 14. napján elszállittatott 464 darab, 1899. április 15. napjára maradt készletben 37.974 darab.

Kivonat a hivatalos lapból.

— Április 15. —

Kinevezések. A pénzügyminiszter Vajna Miklós segédmérnököt a nagybányai bányaigazgatósághoz mérnökké, Kohn Jenő adóhivatali gyakornokot ideiglenes adótisztté, Seydl Károly pénzügyi számgyakornokot a pozsonyi pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvevőséghez végleges, Toperczer Rezső pénzügyi számgyakornokot az alsó-kubini magyar királyi pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvevőséghez ideiglenes minőségü pénzügyi számtisztté, a kolozsvári pénzügyigazgatósághoz László Gyula közigazgatási gyakornokot pénzügyi fogalmazó gyakornokká ideiglenes minőségben, a nagyváradi pénzügyigazgatósághoz Moldoványi László végzett joghallgatót fogalmazógyakornokká ideiglenes minőségben, Göde Ferenc Jenő budapesti lakost ideiglenes minőségü pénzügyi számgyakornokká a budapest-vidéki pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvevőséghez nevezte ki. — A vallás- és közoktatásügyi miniszter Brezovits Ferenc okleveles polgári iskolai tanítót a kőszegi államilag segélyezett községi polgári fiuiskolához, a XI. fizetési osztály harmadik fokozatába segédtanítóvá nevezte ki. — A főrendiház elnöke Kador Sándor képviselőházi terembiztost a főrendiháznál üresedésbe jött terembiztosi állásra nevezte ki.

Áthelyezés. Az igazságügyminiszter Horváth Dénes körmendi járásbirósági irnokot a dunaföldvári járásbirósághoz helyezte át.

Ügyvédi kamara. Az eperjesi ügyvédi kamara dr. Arje Fülöp bártfai lakos ügyvédet, Bártfa város székhelyével, az ügyvédek lajstromába felvette.

Névváltoztatások. Dr. Stern Gusztáv és Stern Gyula adai illetőségü adai lakosok „Nagy"-ra, Axelrad Manó budapesti illetőségü ugyanottani lakos „Andai"-ra változtatták nevüket belügyminiszteri engedélyilyel.

Pályázatok. Több díjas joggyakornoki állásra a kassai itélőtábla területében 15 nap alatt. — Főegyőri állásra a soproni országos fegyintézetnél május 10-éig. — Végrehajtói állásra a szegszárdi járásbiróságnál két hét alatt. — Albirói állásra a szepsii járásbiróságnál 2 hét alatt. — Számtiszti állásra a soproni pénzügyigazgatóságnál 2 hét alatt. — Albirói állásra a vágbesztercei járásbiróságnál 2 hét alatt. — Díjtalan adóhivatali gyakornoki állásra a késmárki királyi adóhivatalnál 3 hét alatt. — Számvizsgálói állásra a lugosi pénzügyigazgatóságnál 14 nap alatt. — Két díjas joggyakornoki állásra a pozsonyi itélőtábla területében 14 nap alatt. — Postamesteri állásra Borsod-Csabán (Borsod-vármegye, Magyar-Csaholyon (Szilágyvármegye), Hetesen (Somogyvármegye) és Vajdácskán (Zemplénvármegye) április 27-éig. — Aljegyzői állásra a szabadkai törvényszéknél 2 hét alatt.

Utmutató.

Sternberg Ármin és Testvére hangszergyár, cs. és kir. udv. szállitók **Budapest, VII., Kerepesi-ut 36. Megjelent! A legujabb s legjobb FUVOLA-ISKOLA Weinbaum Kereszteltől.** Kiválóan alkalmas önoktatásra. Könnyü modorban: **Ára 2 forint.** 2 frt 15 kr. beküldése ellenében bérmentve küldetik.

Első Leánykiházasitási Egylet Budapesten, VI. ker., Teréz-körut 40—42. szám. **Alapittatott 1863. évben.** Kifizetett nászjutalékok 1892. december hó 31-ig **1.600,000 frt.** Legelőnyösebb feltételek kiházasitási biztositásokra **300 frttól 10,00 frtig.**

Magyar általános takarékpénztár részvénytársaság BUDAPEST, V., József-tér 8. Befizetett részvénytőke 1 millió 500 forint. Elvállal takarékpénztári betéteket 4%-os kamatozás és a legkulansabb visszafizetési feltételek mellett.

Budapesti takarékpénztár és Országos Zálogkölcsön Részvénytársaság. Befizetett részvénytőke: **10 millió korona. Tolnay Lajos, vezérigazgató: Benke Gyula. VI., Andrássy-ut 5.**

New-Yorki Germania életbiztositó társaság; alapittatott 1868. Biztositott tőkeállomány 315½ millió kor. Ugyanott:

Első osztrák biztositó intézet katonai szolgálat esetére Bécsben (kölcsönös): Mindkettő vezérképviselősége **Budapest, V., Váci-körut 16. sz.** Igazgató Kállay Gyula. Prospektus kivánatra ingyen.

Vadászkürt szálloda Kishid-utca 5. sz. Első-rangu szálloda a város központjában. Mérsékelt árak. Világitás és kiszolgálás a szobaárakba betudva. **Kammer Ernő tulajdonos.**

Teljes lakberendezések, háló-, ebédlő- és szalonberendezések, ugyszintén valódi angol bőr ülőbutorok készpénzfizetés mellett, igen előnyösen beszerezhetők: illetve megrendelhetők **setleg részletfizetésre is Gresz Lajos** kárpitos és diszitőnél. Raktár és műhely: **VIII., József-körut 17.**

Pannonia szálloda, Budapest, Kerepesi-ut a Nemzeti Szinház és Népszinház között. ***Százharminc szoba és terem. Nagy étkező termek és kávéház. Olvasó- és társalgó-terem. Elektromos felhuzó (Lift). Villamos világitás. Központi fütés. Fürdők.***

Napirend.

Naptár. Vasárnap, április 16. — Római katholikus: A 2. Miseric. — Protestáns: Anizót. — Görög-orosz: (április 4.) Nagyböjt 5. v. — Zsidó: Ijar 6. — A nap kél reggel 4 óra 54 perckor. — Nyugszik este 6 óra 34 perckor. — A hold kél reggel 8 óra 57 perckor. — Nyugszik éjjel 12 óra 15 perckor.

A miniszterek nem fogadnak.

Zenemise a belvárosi plébánia templomban délelőtt 10 órakor.

A Tisztviselők Országos Egyesületének közgyülése délután három órakor az uj városházán.

A Józsefvárosi Kör közgyülése este fél 7 órakor saját disztermében. Este 8 órakor lakoma *Berzeviczy* Albert tiszteletére.

A Magyar Balneológiai Társulat közgyülése délelőtt 10 órakor az Orvosegyesületben. A kongresszus első ülése déli fél 12 órakor ugyanott.

A Magyar Atletikai Klub gyaloglási versenye.

Nemzeti Muzeum: Képtára, nyitva délelőtt 9 órától 1 óráig. Többi tárai: korona belépődij mellett megtekinthetők.

Iparművészeti Muzeum és az iparművészeti társulat állandó bazárja, nyitva délelőtt 9—1-ig.

Országos Képtár az Akadémiában. Nyitva délelőtt 9 órától délután 1 óráig.

Teknologiai Iparmuzeum nyitva délelőtt 9 órától 12 óráig.

Természetrajzi gyüjtemények muzeuma nyitva délelőtt 10—12-ig.

Egyetemi könyvtár nyitva délelőtt 9—12-ig. Délután 3—8-ig.

Muzeumi könyvtár zárva.

Akadémiai könyvtár zárva.

Magyar Kereskedelmi Muzeum. Állandó kiállitás, kereskedelemtörténeti muzeum és keleti mintatár az Iparcsarnokban délelőtt 9—12-ig és délután 3—6-ig van nyitva. Az igazgatóság hivatalos órái ugyanott délelőtt 9-től délután 2 óráig. Magyar házi-ipar központi bazár, Kerepesi-ut 22, I. emelet délelőtt 9-től déli 1 óráig és délután 3-tól este 7 óráig. Tudakozó iroda és nyilvános szakkönyvtár, Kerepesi-ut 20. szám alatt, délelőtt 9 órától 12-ig és délután 3—6-ig. Vasár- és ünnepnapokon délelőtt 9 órától 12-ig.

A Hódoló disztelvonulás. Eisenhut Ferenc óriási kör képe, látható Városligeti, Andrássy-ut végén, reggel 9 órától este 5 óráig. Belépő dij 50 krajcár, gyermekjegy 30 krajcár.

Iparművészeti Muzeum könyvtára nyitva este fél 7 órától fél 9 óráig.

Állatkert nyitva egész nap.

Tájékoztató.

Richter-féle Horgony-Pain-Expeller
Liniment. Capsici comp.

Ezen hirneves háziszer ellentállt az idő megpróbálásának, mert már több mint 30 év óta megbizható, fájdalomcsillapitó bedörzsölésként alkalmaztatik köszvénynél, csúznál, tagszaggatásnál és meghüléseknél és az orvosok által bedörzsölésekre is mindig gyakrabban rendeltetik. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakorta Horgony-Liniment elnevezés alatt, nem titkos szer, hanem igazi népszerü háziszer, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegenkénti árban majdnem minden gyógyszertárban készletben van; főraktár: **Török József** gyógyszerésznél **Budapesten.** Beszerzés alkalmával igen óvatosak legyünk, mert több kisebbértékü utánzat van forgalomban. Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget „Horgony" védjegy és Richter czégjegyzés nélkül mint nem valódit utasitsa vissza.

RICHTER F. AD. és társa, cs. és kir. udvari szállitók, RUDOLSTADT.

Vizállás.

		ápr. 15.	ápr. 14.			ápr. 15.	ápr. 14.
		méter				méter	
Inn	Schärding	0.92	1.08	Tisza	M.-Szigeti	1.11	1.10
Duna	Passau	2.—	2.59	„	Tokaháza	1.39	1.20
„	Linz	0.02	0.—	„	V.-Namény	3.55	2.84
„	Bécs	0.10	0.04	„	Tokaj	3.09	2.97
„	Porsony	2.26	2.28	„	Tisza-Füred	3.35	3.18
„	Komárom	2.83	2.66	„	Szolnok	2.85	2.64
„	Budapest	2.33	2.34	„	Csongrád	2.75	2.59
„	Paks	1.83	2.05	„	Szeged	2.81	2.40
„	Mohács	3.68	3.12	„	Török-Becse	1.84	1.69
„	Gemlek	3.54	3.69	„	Titel	2.90	2.76
„	Ujvidék	3.71	2.69	Ondova	Bártfa	0.70	0.75
„	Pancsova	2.77	2.70	Topolya	Hodr	0.30	0.20
„	Orsova	3.15	3.06	Bodrog	Zemplén	3.30	3.32
Morva	Magyarfalva	1.51	1.04	Sáj6	Zsolca	1.75	1.68
Vág	Zsolna	1.15	1.14	Hernád	H.-Németi	0.60	0.68
„	Trencsén	0.87	0.88	Berettyó	Margita	0.42	0.42
„	Szered	1.14	1.30	„	B.-Ujfalu	0.64	0.36
Rába	Sz.-Gotthárd	0.07	0.10	Körös	Csucsa	0.—	0.—
„	Sárvár	0.57	0.20	„	N.-Várad	0.66	0.40
„	Győr	2.42	2.44	„	Belényes	0.—	0.82
Dráva	Pettau	0.—	0.—	„	Tenke	0.88	0.52
„	Zákány	0.62	0.56	„	Gurahonc	0.94	0.98
„	Barcs	1.85	1.65	„	Borosjenő	1.08	0.46
„	Eszék	1.57	1.89	„	Békés	1.54	1.58
Mura	M.-Szerdah.	0.—	1.60	„	Gyoma	1.72	1.80
Száva	Zágráb	1.78	1.78	Maros	Gy.-Fehérvár	0.95	0.82
„	Szisszek	3.40	4.60	„	Branyicska	1.40	1.28
„	Mitrovicz	4.44	4.5	„	Soborsin	0.—	0.—
Szamos	Dedá	0.66	0.82	„	Arad	0.85	0.12
„	Szatmár	2.35	1.78	„	Makó	1.30	1.20
Kraszna	N.-Majtény	0.—	0.—	Temes	K.-Kostély	1.62	1.36
Laborcz	Munkács	0.48	0.44	Béga	Kiszető	1.70	1.10
Laborcz	Homonna	0.11	0.60	„	Temesvár	0.62	0.52
Ung	Ungvár	0.—	0.—	„	Becskerek	0.69	0.75

ELSŐ LEVÉL.

Tisztelt Uram! A hirschbergi „Gebirgsbote"-ban egy közlésnet olvastam Önhöz intézve, hogy egy leány, kinek lábai megbénultak, az Ön füvétől meggyógyult, ennélfogva intézek egy pár sort Önhöz. **Lábaimban idült izületi csuztan szenvedek és dacára annak, hogy már mindenféle szert használtam, még sem tudtam megszabadulni tőle, már erősen megrögzött több esztendő óta;** hivatásomat mint földmives betöltem ugyan, de megerőltető munkánál roppant nehézemre esik. Arra kérem Ont tehát tisztelt Uram, ha lenne oly szives és tudna valamit küldeni, ami e bajomat orvosolná. 32 éves vagyok. Abban a reményben, hogy mihamarabb küld valamit, maradtam

Tisztelettel **LORENZ AGOSTON.**

MÁSODIK LEVÉL.

Tisztelt Uram! **Az Ön gyógyerejü füvével nagyon meg vagyok elégedve, kitünő hatásuk van és kérem Önt, küldjön megint utánvéttel egy szállitmányt.** Tisztelettel **LORENZ AGOSTON.**

Tessék mindenféle betegség esetében ezen első gyógyfüvek hozatala és használata végett, melyek ősidők óta egyedüli családom birtokában vannak és melyek használata alig 10 krba kerül naponta, a betegség tüzetes leirásával a gyártóhoz fordulni:

HEINEMANN ALBERT, HAMBURG.

Távolság nem akadály!

Egy mintakabát beküldése elegendő, hogy megfelelő ruhát szerezzen. Képes mértékvételi utasitás bérmentve. Meg nem felelőért a pénz visszaadatik. Rothberger Jakab, cs. és kir. udvari szállitónál, Budapesten IV. Váci-utca 23. Használt ruhák ujra becserélteknek és a legmagasabb árban beszámittatnak.

Most jelent meg!

Korhadt fakeresztek

Irta:

Rákosi Viktor.

A szabadságharcunk névtelen hőseiről szól ez a kötet, akik korhadt fakeresztek alatt, szertoszét az országban alusszák siri álmukat. Érdekes, sötéten szinezett, fantasztikus novellákban vezeti elénk a szerző a nagy nemzeti eposzt, s hang, felfogás, feldolgozás annyira uj és eredeti, hogy ez a könyv a maga nemében páratlan a magyar irodalomban.

Ára 1 frt 40 kr.

Postai bérmentes küldéssel **1 frt 50 kr.**, ha az összeg előre utalványoztatik.

Megrendelhető: a ***„Budapesti Napló"*** kiadóhivatalában.

2 frtig terjedő megrendelések csakis az összeg előleges beküldése ellenében teljesittetnek.

Kinek van szeplője?

vagy bármi folt, vagy pattanás az arczán? Az teljes biztonsággal fordulhat annak eltüntetése végett a világhirü

SERAIL ARCKENOCSHÓZ,

mely nemcsak eltávolit mindenféle bőrtisztátalanságot, hanem az arczbőrt vakitó fehérré, tisztává és üdévé teszi. — 1 tégely ára 70 kr. — Postán franko küldve 1 frt 5 kr. — Szappan hozzá 1 drb 30 kr.

Kapható Budapesten: **Török József** gyógyszerész urnál, **Egger-féle** Nádor-gyógyszertárban, valamint minden magyarországi gyógyszertárban.

ROZSNYAY MATYAS gyógyszerész Aradon.

További kitüntetések: **iró- és másoló-tinták.** Vizmentesitő **bőrkenőcs.** Szab. talpóvószer **„Vandol"** Fémtisztitó paszta és ezüst- és arany-tisztitó szappan. **Bőrlakk.** Lószerszám-paszta. **Fegyver- és patn-szir.**

A világ legjobb FÉNYMÁZA!

Aki lábbelijét szép fényesen és tartósan akarja gondozni, vegyen csak **Fernolendt-féle cipőfénymázat** világos lábbelinek csak **Fernolendt-féle természetes bőrkrémet.**

Mindenütt kapható. Ca. K. szab. gyár alap. 1832. Bécsben, Gyári ráktár: **Bécs I Schnlerstr. 21.**

A sok é tévtelen utánzat kikerülésére tessék gondosan ügyelni a nevemre: **St. Fernolendt.**

Legujabb

az irószerek között a

HARDTMUTH L. és C.

Koh-i-noor másoló csavar-irón,

dizsesen kiállitva, mint zsebirón, finom „Koh-i-noor" másoló bélivel és azon előnyével, hogy csekély kopás mellett másolása erősen látható; minden jobbnemü papirkereskedésben Budapesten és vidéken.

Figyelmeztetés.

Miután összes „Koh-i-noor" gyártmányainkat több oldalról már hasonló **sárga fényezetü,** de gyengébb minőségü utánzatokban készitik, ez indit bennünket arra hogy a t. c. közönséget, mely a valódi „Koh-i-noor" irónainkat óhajtja használni, ismételten figyelmeztessük, hogy minden egyes Koh-i-noor irónon, másoló, müvész és tárca irónon a következő föliratnak kell lenni:

„Koh-i-noor Made by L. & C. Hardtmuth in Austria"

hasonlóan a többi kisebb gyártmányu Koh-i-noor irónainknál, u. m. Coulissenaux, védő-zsebirón és a legujabb másoló csavar-irónunk is a következő föliratral birjon:

„L. & C. Hardtmuth in Austria."

A midőn kérjük a t. c. közönséget, hogy a vételnél erre kiváló figyelmet forditani szivesked-jék, maradtunk teljes tisztelettel

Hardtmuth L. és C.

Elvállalnak

kéményépítéseket

azonnali kivitelre.

500 vaggonon felül **kőrtégla**

0·3 egész 5 m. átmérővel

égetve raktáron.

Továbbá impregnált hornyolt tetőcserép, alagcsövek, téglák egyenes boltozáshoz stb.

Téli üzem. Vasuti vágánny a gyárba.

Dvorák Antal és Fischer K.

agyagárugyár és kéményépítő-vállalat

Letky u. p. Libsic a/M. Csehország.

„Fogműterem"

KEMÉNY E.

Dentiste

VII. k., Klauzál-utca 2. sz. I. em. 16. ajtó

BUDAPEST.

Műfogak darabja 1 frt 50 kr., valamint amerikai szájpadlás nélküli fogsorok legjobb minőségben és legjutányosabban kaphatók 10 évi jótállás mellett.

LIPIK FÜRDŐ

SZLAVONIÁBAN.

Egyetlen jódtartalmu alkalikus hőforrás (64° C) a kontinensen.

Kitüntetve: Budapest 1885. és 1896. London 1893. Bécs, Róma 1894. és Brüsszel 1897. az első díjakkal.

1838 óta a Lonjavölgyi vasut állomása. (Dugosellon át.) Indulás Budapest fiumei gyorsvonattal 7 óra 15 perc reggel; érkezés Lipikre 5½ órakor d. u. Romániából, Bulgáriából, Szerbiából, Boszniából. Bród-Növskán át. Azonkivül a Déli vaspálya állomása Pakrac-Lipik-Kanizsán és Bareson át. (1898 óta zónata ifa.)

Ide utazás minden irányba nappali gyorsvonatokkal. A lipiki hőforrások természetes 64° C. magas hőmérsékletüknél gazdag nátrium tartalmuknál (magyar Ems), továbbá azok nagy jódal való összeköttetésüknél fogva *ivó- és fürdőkúrákra*, különös hatásuak mindennemü *kurutos bántalmaknál (görcs-, gyomor-, bél- és hólyaghurut.) köszvényes és csuzos bajoknál, tüchtásnál, csuntbajoknál, valamint a mirigyek, bőr- és vérbetegségeknél, görvélykór*, stb. Modern fürdőhely, pompásan kiállított *porcellán-, márvány-fürdői* stb., *izzasztó fürdők* (tepidaria), bassinfürdők, fényesen berendezett szállodák, uj gyógyterem, zongora- és társalgó termek, éttermek és kávéház, romek, szellős, fedett sétány bazárokkal, a helyiségekben és a nagyszabásu parkban villamos világitás. Kitünő fürdőzenekar.

Hivatalos fürdőorvos Dr. SZEMEREY BERTALAN.

Jód hévizi szétküldése egyenesen a forrástól.

Magyarországi főraktár: *Edelsheim L., Mattoni és Wille.* Budapesten.

Bővebb felvilágositások, valamint fürdőleirásokkal szolgál: *Fürdőigazgatóság Lipikon.*

Régóta bevált diétát, kozmet szer (bedörzsölés) az emberi test inainak és izmainak erősitésére és növelésére.

Kwizda Fluid-ja

Kigyó jegy. (Turista fluid).

Turisták, kerékpárosok és lovasok sikerrel használják erősödésre és üditésre nagyobb turák után.

1/1 palack ára 1 frt, 1/2 palack 60 kr.

Valódi minőségben kapható az összes gyógyszertárakban.

Főraktár: Korneuburgi kerületi gyógyszertár

Bécs mellett. G

Kis jószág

enyhe pompás fekvéssel, az országut mellett, Marburg várostól egy félórányi távolságban, mindenféle vállalatra alkalmas, áll egy nagy egyemeletes urilakból, jól épitett és boltozott gazdasági épületekből 24 drb marhára, istállókból, szép, tizholdas legnemesebb faju gyümölcsösből, 24 hold szántó és rétből, 18 hold erdőből és 10 hold szőlőből, jó fekvésü, 2 vincellérséggel, a városhoz való közelsége miatt tejgazdaságnak is kiválóan alkalmas és csak halálozás miatt olcsón eladó.

Ajánlatok intézendők **Kaupt Juliane** urnőhöz, Wegnerhof major Gamsban Marburg mellett, vagy az örökőshöz **Deutsch J.-hoz Graz**, Schillerplatz.

Fontos szervbajosoknak.

SZENZÁCIÓS TALÁLMÁNY.

Egy magyar találmány sem lött oly általánosan jónak elismerve, mint a Pollitzer által feltalált cs. és kir. szab. gummiszérvkötő. Ezen szérvkötő előnyei a többi szérvkötők felett a következők: 1. nem gyakorol kellemetlen nyomást. 2. Ugy éjjel, mint nappal hordható. 3. A pellották oly módon ide muinak a szérvhez, hogy a szérvkapu teljesen elfödik és igy a szérv kicsuszása lehetetlen. 4. A biztonsági ó feltalálásával pedig a szérvkötő lecsuszása meg van gátolva. Célszerüsége nem egy hel- és külföldi orvosi tekintélyi ismerte el. Használhatóságát bizonyitja továbbá azon számos köszönet és hálanyilatkozat, mely a világ minden tájékáról (Német, Orosz, Francia, Olasz, Törökország, Amerika, India stb.) hozzánk beérkezett, s melyek a t. vevőinknek mindenkor rendelkezésükre állanak.

Célszerüsége mellett az árak mérsékeltek.

Egyoldalu ára 7 és 10 frt. Kétoldalu 10 és 16 frt.

Gyermekeknek a felével olcsóbb.

Rendeléskor a test bősége kéretik centiméterekben, továbbá; hogy a szérv jobb, bal vagy mindkétoldalu-e.

Nagy raktár továbbá valódi angol és francia acélrugó szérvkötőkben, hasköté, köldökkötő, irrigateur, mindennemü mőhőcskendő, göcsérharisnya, hátegyenesitő, lézpárna, ágybetét, havibajelfogók és minden e szakmába vágó cikkekben.

Képviselőség valódi angol és francia **GUMMI-különlegességekben.**

Orvosok, gyógyszerészek és szülésznők 20% árengedményben részesülnek. — Postai megbizásokat, rendelményeket pontosan és titoktartás mellett leggondosabban utánvételi eszközöl

POLLITZER MÓR és FIA

cs. és kir. szabad. orthopediai kötszerészek

Budapest, Deák Ferenc-utca 10. Alapittatott 1858.

ÁRJEGYZÉK kivánatra zárt borítékban bérmentve küldetik.

A cimre ügyelni tessék.

Katona-ügyekben

legjobban, leggyorsabban és legolcsóbban eljár és elintéz

reklamációkat,

mereszes utlevelet, idő előtti nősülésre engedélyeket, eljár a tisztt urak és önkéntesek összes személyes ügyeiben stb. a Dominke János v. ezéd. és kir. százados tulajdonát képező

KATONAÜGYI IRODA

Budapest, VII., Kerepesi-ut 6. sz.

ORENSTEIN és KOPPEL

BUDAPEST,

Felső-erdősor 24. (Andrássy-ut sarok.)

Gyár: Szent-Lőrinc nyaraló.

ajánlják mint különleges gyártmányaikat **száraz és úszó**

kézikotrógépeiket

egyenes és ferde irányu kotrásra, különösen **ármentesitő munkálatokhoz.**

Ilyen kotrógépek gyárunkban mindenkor megtekinthetők.

Prospektusok ingyen és bérmentve.

Uj! Uj!

Páratlan szerdák.

Irta

Szomaházy István.

Ára 1 frt 50 kr.

Vidékre postai bérmentes küldéssel 1 frt 60 kr., ha ez összeg előre küldetik be. Kapható a „BUDAPESTI NAPLÓ" kiadóhivatalában.

GŐZEKÉKET,

GŐZHENGEREKET

és

GŐZUTIMOZDONYOKAT

minden czélszerű nagyságban és a legjutányosabb árak mellett épitenek

JOHN FOWLER & Co.

Budapest-Kelenföldön

a vasutállomással szemben.

Őszül a haja??? Ha igen, akkor használja a

Hair Regenerátor

kitünő szert, mely nem festi a hajat, hanem a haj eredeti szinét adja vissza. Üvegje 1 forint.

Egyedül:

Zoltán Béla udvari szállító gyógyszertárában:

Budapest, V. ker., Nagykorona-utca 23. sz.

Egy szép pázsitoshely,

a legpompásabb kertidisz!

Ezt az én finom kerti, vagy simapázsitnak való **elsőrangu keverékemmel** érhetni el **5 kgr. 5 márka, 50 kgr. 40 márka, legfinomabb szőnyegágy pázsitnak való keverék 5 kgr. 6 márka 50 fillér, 1 kgr. 1 márka 50 fillér.** (Nagyobb mennyiségekre nézve árak levélileg.) Ezek a keverékek a leggondosabban vannak összeállitva, mint a hogy azt a legtöbb évi gyakorlat és tapasztalat tanitotta! Biztosak lehetnek tehát a felől, hogy a legjobb sikereket érik el vele.

A pázsitos helyek előállitása áprilistől juliusig tart. — **Minden kerttulajdonos szerezze meg tehát kerteczskéje vagy ültetvényei számára ezt a pompás, a szemeket olyan jótékony pázsitdiszt!**

Huck Frigyes, magkereskedése

(Különlegeség: Fümagvak), **Erfurt 3.**

MAGYARHON ELSŐ, LEGNAGYOBB ÉS LEGJOBB HIRNEVŰ ÓRAÜZLETE.

Alapittatott 1847.

Brauswetter János

Szegeden

ÓRÁK, ÉKSZEREK 10-évi jótállással

RÉSZLETFIZETÉSRE

Képes árjegyzék bérmentve. Javitások pontosan eszközöltetnek.

Téglavető-gépeket

bevált rendszerek szerint,

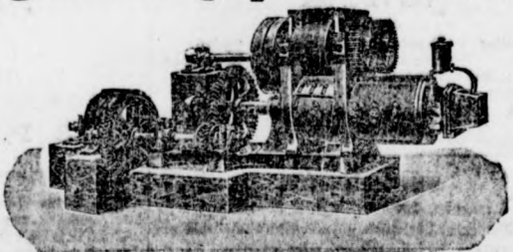

Árjegyzékek és költségvetések ingyen. Legelőkelőbb referenciák.

Az eszközölt felállitások üzemben megtekinthetők.

valamint **teljes berendezéseket téglavetőkhöz, samott-, hornyolt tetőcserép-, agyagcső- és cementgyárakhoz**

szállit 1862. óta különlegességképpen:

Louis Jäger téglavető-gépgyára, Köln-Ehrenfeld.

Tek. Hecht bankházának Budapesten, Ferenciek tere 6.

Valóban a jó szerencsés vezetett engemet Önökhöz, amidőn a 1897 számú 4 sorsjegyet Vétetett t. bankházuknál, melyekkel nyertem egy 60000.- koronás jutalomdijjal a 10000.- koronás Jó. gyermekgyógyszerészi gyárral együtt. Önöknek fejezem ki elismerésemet azért, hogy nyereményemet nyomban a kiszis után átutalták és a nyert összeget azonnal kifizették. Meggyőződtem, hogy a t. bankház igazán megfelelő hirnevének, amiért is ajánlom önöket minden kedves ismerőseimnek.

Tisztelő ügyfelük.

Sprenglich Samu

Vendéglős.

Fiumei Út 6.

Régi 2.

Jó könyvek

mélyen leszállitott áron:

	Frt
Babos közhasznu magyarázó szótár kötve (2 frt)	1.50
Benedek Elek. A szív könyve (1.80)	1.20
Betyárlegendák, az alföldi rablóvilág történetei	1.—
Karczag Vilmos. Lemondás, regény (1.20) 60 kr., kötve (2 frt)	1.—
Kossutány Géza, nevezetesebb bünesetek I., II., III., IV. egybekötve (4.80)	2.—
Mihályi Imre, Francia zászló alatt. Élmények és kalandok az Aquatoron (2 frt) 1.—, ugyanez kötve (2.50)	1.50
Mokány Berci viselt dolgai (2 frt) 1.—, ugyanez kötve (2.50)	1.40
Murger Henry, Bohémvilág (1 frt) 50 kr., kötve (150)	—.80
Sztanoj Miklós, Karamboljáték (2 frt) 1.—, kötve (3 frt)	1.50
Tévölgyi Titusz, Van-e más világ? (A szellemek országából) (1.50) 1.—, ugyanez kötve (2 frt)	1.40
Zola Emil, Pascal orvos, regény (1.60) 80 kr., kötve (2 frt)) (A bekeritett árak a volt bolti árakat jelzik!)	1.20

Megrendelhetők:

Szilágyi Béla könyvkereskedése és antiquáriumában

Budapest, IV., Károly-körut 26.

Mindenféle könyvárjegyzék és a Könyvkedvelők Kalauza, kivánatra bárkinek ingyen és bérmentve küldetik.

Mindenféle könyvárjegyzék és a Könyvkedvelők Kalauza, kivánatra bárkinek ingyen és bérmentve küldetik.

Szinházak, szórakozó helyek.

NEMZETI SZINHÁZ.

Vasárnap, 1899. évi április hó 16-án.
Délután 2½ órakor leszállított helyárakkal:

Az apród.

Vigjáték 1 felvonásban. Irta Giuseppe Giakosa, forditotta Radó Antal.

Személyek:

Renato	Bercsényi	Fernando	Mihályfi
Jolánta	Cs. Alszegi I.	Szolga	Palulay
Oliviero	Szacsvay		

Utána:

Huszárszerelem.

Vigjáték 2 felvonásban. Irta Muray Károly.

Személyek:

Barkos G.	Gabányi	Kenéz	Ujházi
Barkos Zs.	Szigeti	Kálmán	Horváth
Anna	Nagy Ib.	Dér Pista	Zilahi
Hüping	Vizvári	Berényi	Gyenes
Hüpingné	Helvey	Zsuzsi	Vizváriné
Sárika	Jenkó		

Este:

Az ember tragédiája.

Drámai költemény, irta Madách Imre. Szinre alkalmazta Paulay E. Zenéjét szerzette Erkel Gyula.

Személyek:

Az Ur	* * *	Éva	Márkus
Rafael	Nagy	A szellem	Bakó
Gábor	Gerő L.	Rabszolga	Náday
Mihály	Paulayné	A ососzár	Szigeti
Lucifer	Gyenes	Arthur	Mihályfi
Ádám	Pálfi	Elitélt	Abonyi

Kezdete 7½ órakor.

M. KIR. OPERAHÁZ.

Vasárnap, 1899. évi április hó 16-án.
Pollini-Bianchi Bianka assz., cs. és kir. kamaraénekesnő vendégfelléptével:

Bánk bán.

Eredeti nagy opera 3 felvonásban. Zenéjét szerzette Erkel Ferenc. Szövegét irta Egressy Béni.

Személyek:

II. Endre	Beck	Petur bán	Ney D.
Getrud	Hilgermann	Biberach	Szendrői
Ottó	Kiss	Sólyom	Mihályi
Bánk bán	Arányi	Udvarmester	Kárpát
Melinda	Pollini-Bianchi B.	Tiboro	Takáts

Kezdete 7 órakor.

VIGSZINHÁZ.

Vasárnap, 1899. évi április hó 16-án.
Délután 3 órakor mérsékelt helyárakkal.

Helyet a nőknek.

Bohózat 3 felv. Irták Albin Valabrégue és Maurice Hennequin. Forditotta Huszár Vilmos.

Személyek:

Cascadier	Hegedüs	Pontgirard	Tapolczai
A neje	Hunyady	Bouquet	Gál
Renée festő	Delli E.	Courpeteaux	Szerémy
Andrée	Kalmár	Malvine	Berzétei
Camille orvos	Varsányi	Noémie	Harasztby
Giboulet	Fenyvesi	Amélie	Molnár R.

Este:

A teknősbéka.

Bohózat 3 felvonásban. Irta Léon Gandillot. Forditotta Fái J. Béla.

Személyek:

Champalier	Tapolczai	Adolphe	Győző
Léonie	Lánczy	Giboulean	Rónaszéki
Lemarquisné	Nikó L.	Giboulеaunė	Hunyady
Briguet	Gál	Juliette	Baán M.
Jumard	Balassa	Angéle	Pécsi P.

Kezdete 7½ órakor.

NÉPSZINHÁZ.

Vasárnap, 1899. évi április hó 16-án.
Délután 2½ órakor bérletenkivül mérsékelt helyárakkal:
Blaha Lujza asszony, mint vendég.

Télen.

Pályadijat nyert népszinmü dalokkal 3 felvonásban. Irta ifj. Bokor József.

Személyek:

Bogárné	Siposné	Vasas Józsi	Vidor
Anna, leánya	Blaha S.	Katalin	Blaha
Marci	Raskó	Miklós	Kiss M.

Este:

A görög rabszolga.

Operett 3 felvonásban. Szövegét irta Owen Hall. Forditotta Makai Emil és Pásztor Árpád. Zenéjét szerzette Sidney Jones.

Személyek:

Antonia	Thurzó I.	Diomed	Raskó
Iris	Hegyi A.	Silvius	Lubinszky
Pomponius	Solymosi	Manlius	Ujvári
Heliodorus	Németh	Lollius	Tollagi
Aspasia	Küry K.	Curius	Kiss M.
Archias	Szirmai	Melanopis	Csatai Zs.

Kezdete 7½ órakor.

KISFALUDY SZINHÁZ.

Vasárnap, 1899. évi április hó 16-án.
Délután 3½ órakor:

Henschel fuvaros.

Este:

Éva grófnő.

Kezdete 7½ órakor.

MAGYAR SZINHÁZ.

Vasárnap, 1899. évi április hó 16-án.
L. Komáromi Mariska assz. felléptével.
Délután 2½ órakor mérsékelt helyárakkal

A gésák

vagy: **Egy japán teaház története.**

Énekes játék 3 felvonásban. Irta Owen Hall. Forditotta Fái J. Béla és Makai Emil. Zenéjét szerzette Sidney Jones.

Személyek:

Reginald	Szentmiklóssy	Bolton	Béres M.
Bronville	Palásthy	Vun-Csi	Sziklai
Cunningham	Odry	Imári márki	Boross
Grimston	Kardos	Mimóza, gésa	Komáromi
Downey	Simon	Molly Seamore	Fedák

Este:

Robinzonok.

Vigjáték 1 felvonásban. Irta: Makai Emil.

Személyek:

Hamilton	Dezséry	Eufrozina	K. Pataki N.
Villi	Rózsahegyi	Polidor	Füredi
Olympia	Ráskai	Agisz	Halasi

Utána:

A Barnett-lányok.

Operett 3 felvonásban. Szövegét irta: P. Gavault Zenéjét szerzette: Lous Varney.

Személyek:

Barnett A.	Boross	Verdurelné	Szilassy R.
Leonora	Hében A.	Howerer	Rózsahegyi
Susanne	Rózsa L.	Garnier	Vidor
Margaret	Bilkei I.	Charles	Füredi
Fanny	Gombaszögi	Jacques	Odry
Lucy	Haller I.	André	Giréth

Kezdete 7½ órakor.

VÁROSLIGETI SZINKÖR.

Vasárnap, 1899. évi április hó 16-án.
Délután 3½ órakor, mérsékelt helyárakkal:

Náni.

Este:

Szökött katona.

Kezdete 7½ órakor.

Somossy Mulató

Albrecht Ferenc, bérlő.

Ma két előadás.

Délután fél 4 órakor:
nagynak és kicsinynek
„Az erdei manók".

Esti előadás kezdete 8 órakor.

A világhirü komikus-akrobaták
„AZ ERDEI MANÓK."
Sylvester Kremo csoport.
THE NAMRUG zene-excentrikus.
MLLE LA BELLE VETSERA
a dán szépség.
REAL és LANZETTÓ
a kitünő franciaduettisták.
Thellheim humorista.
VERON NÖVÉREK ének kettős.
3 PAR CIPŐ
4-ik felvonása,
AUGUSTIN POLDI k. a. utolsó felléptével.

Hétfőn, április 17-én. SVOBODA ALBIN urnak, a szász királyi udvari szinház tagjának első vendégszereplése „AZ EGYETLEN LEÁNY" cimü I felvonásos bohózatban. Jegyek a Somossy Mulató pénztáránál kaphatók.

A Köbányai Királysörfőző
Dr. Korányi és Dr. Kétly egyetemi tanar urak által gyógycélokra ajánlott
GOLIÁT
MALÁTASÖRE
Idegbajokban, vérszegénységnél, emésztési zavaroknál, gyengeségnél stb. kiváló sikerrel használtatik és egyúttal
Legkellemesebb üditő ital.
Ára vidékre köbányai vasuti állomáshoz szállitva: nagy palack 19 kr, kis palack 13 kr, fogyasztási adóval együtt. Vidékre legkisebb szállitmány 30 palack.
Betét: nagy ládáért: 1 frt 60 kr, kis ládáért: 1 frt 20 kr, palackért 6 kr, mely azoknak bérmentes visszaadásakor visszaszolgáltatik.
Megrendelhető: a gyári irodában Köbányán, a városi irodában VII., Kertész-utca 40. és a vidéki raktárosoknál.
Budapesten kapható minden nagyobb füszerkereskedésben és poharankint a Quisisana automata buffet-kben is.

Hirneves gyártmányu
zongorák
és
pianinók
a legdusabb választékban
a **Zenepalotában,**
Sternberg Armin és Testv.
cs. és kir. udv. szállitók
zongora-termeben:
Kossuth Lajos-utca 22. sz.
(Károly-körut sarkán.)
Zenepalota.
Vidékre árjegyzéket dijmentesen küldünk.

BRÓDY SANDOR
összegyüjtött munkái.
Tizenkét kötet elbeszélés, regény és rajz diszes kiállitásban, védőtokban.

1. Kétlelkü asszony	1.60
2. Apró regények...	2.20
3. Két szőke asszony	1.60
4. Szinészvér	2.20
5. Éjszaka	1.60
6. Don Quixotte kisasszony	2.80
7. Rejtelmek	2.20
8. Emberek	1.60
9. Nyomor	1.60
10. Faust orvos	1.60
11. Hófehérke	1.60
12. Tündér Ilona	2.50

A 12 kötetből álló gyüjtemény ára egyszerre való megrendelés esetén 22 frt 50 kr., mely összeg I frtos egymásután következő havi részletekben törleszthető. Az egyes kötetek a kitett bolti árakon külön is kaphatók. — Az ár és 20 kr. portó előleges beküldése esetén bérmentve.
Megrendelhető
a „Budapesti Napló"
kiadóhivatalában,
József-körut 18. szám.

Beniczkyné Hajza Lenke
válogatott regényei
28 diszkötésü kötetben.

1. Nyomaveszett	2 k. 4.—
2. Delia	1 „ 2.—
3. Az anyajegy	1 „ 2.—
4. Egy szegény leány története	1 „ 2.—
5. Hercegi korona	2 „ 4.—
6. Családi hagyomány	3 „ 6.—
7. Öt órakor	1 „ 2.—
8. Meghésett fecske	2 „ 4.—
9. A titok	1 „ 2.—
10 Átültetett virág	3 „ 4.—
11. Ruth	1 „ 2.—
12. A vér hatalma	1 „ 2.—
13. Arany kigyó	2 „ 4.—
14. Opál	1 „ 2.—
15. Szőke mint a buza	2 „ 4.—
16. Ár és apály	1 „ 2.—
17. Az erdei lak	2 „ 4.—
18. Becsületszó	2 „ 4.—

A 28 kötetből álló gyüjteményt egyszerre való megrendelés esetén 56 friert szállitjuk, mely összeg 2 frt 50 kros egymásután következő havi részletekben törleszthető.— Az egyes kötetek a kitett bolti árakon külön is kaphatók. Az ár és 20 kr. portó előleges beküldése esetén bérmentve.
Megrendelhető
„BUDAPESTI NAPLÓ"
kiadóhivatalában,
József-körut 18-ik szám

Zongorák és pianinók

A világ első gyáraiból, valamint saját készitmények, melyek zenemüvészek által a zene gyöngyeinek neveztettek el, ez időben legszolidabban vásárolhatók.
Keresztély mintazongoraterméből,
Budapest, Váci-körut 21. sz.
Ócska zongorák beszeréltetnek és hangolások, valamint javitások lelkiismeretesen eszközöltetnek.
Váci-körut 21. sz. (Ipar-udvar).

Magyar ember magyar irótollal irjon!
Aki jó magyar irótollal és tollszárral akar irni, az használjon Schuler József-féle magyar acélirótollat.

Felülmulhatatlan, angol gyárt nányokkal minden tekintetben versenyképes.
Különösen ajánlhatók a következők:
Dániel Ernőné 532, 403, 450, 155, 554. Dániel Ernő 1893.
Minden papirkereskedésben kapható.

Vizgyógyintézet „Priessnitzthal"
Mödlingben
Bécs mellett, 48 éve áll fenn, 20 év óta Dr. Weiss József vezeti — Kitünő gyógysikerek **belső betegségeknél és idegbajoknál.** — Vizkurák — Villamos kurák. — Hizlaló kurák. — Mérsékelt árak legjobb ellátással. Prospektusok kivánatra ingyen.

Mielőtt

férfiruha-szükségletét fedezné, kérem saját mühelyemben tiszta gyapjuszövetből a legujabb façon után készitett dusan felhalmozott készletet megtekinteni.
Szolid árak.
Nagy választék **angol szövetekben. Megrendelések mérték után** legelegánsabban és leggyorsabban eszközöltetnek.
Weiner Károly
Budapest, VI., Andrássy-ut 9. szám.

Kényelmes kerékpáriskola.
Monarch
kerékpár
a kerékpárok királya.
Fölülmulhatatlan minőség, elegáncia és tartósság tekintetében.
Budapest, VIII., József-körut 35.
Nagy választék kerékpár-alkatrészekben.
Javító mühely.

Homlokzat-festék-gyár
Első cs. és kir. osztrák-magy. kizárólag szab.
KRONSTEINER KÁROLY
Bécs, III., Hauptstrasse 120.
(Saját házában.)
Kitüntetve aranyérmekkel.
Főhercegi és hercegi uradalmak, cs. és kir. katonai lőtéziségek, vasutak, ipari, bánya és gyári intézetek, épitési vállalatok, épitőmesterek, ugyszintén gyári és ingatlan tulajdonosok szállitója. — E homlokzatfestékek, melyek mészben feloldhatók, száz állapotban, poralakban és 40 különböző mintában különkint 16 krtól felfelé szállittatnak és ami a festék szerkesztésének illeti, azonos az olajfestékkel.
Mintakártya, ugyszintén használati utasitás kivánatra ingyen és bérmentve küldetik.

Tavaszi és nyári évad 1899.

Valódi brünni szövetek

Egy 3·10 méter hosszu szelvény, elegendő teljes férfiöltözetre (kabát, mellény és nadrág) ára csak

2.95, 3.70, 4.80 frt jó
6.— és 6.90 frt jobb
7.75 frt finom
8.65 frt legfinomabb
10.— frt legeslegfinomabb

valódi gyapjuból

Egy szelvényt szalon-öltönyhöz **10.— frtért**, valamint felöltő-szövetet, turista-loden, legfinomabb kammgarnokat szállit gyári árakon a legjobb hirnevünek és szolidnak elismert poszto gyáriraktár

Siegel-Imhof Brünnben.

Minta ingyen és bérmentve. Mintának megfelelő kiszolgálásról kezeskedünk.

A magánvevőnek, aki a szöveteket közvetlenül a fenti cégnél a gyár székhelyén megrendeli, előnyei jelentékenyek.

Csakis a valódi keletindiai Santal-olaj

(Misore Santal) gyakorol nagy hatást uj és idült hólyag-, vese- és főleg cső-bántalmaknál.

A Santal Egger-

capsulák csakis a legtisztább és legértékesebb Misore Santal-olajat tartalmazzák és ennélfogva hatásuk meglepő.

Aki rövid idő alatt akar megszabadulni gyötrő bajától, használjon Santal Egger-t. Egy eredeti üveg ára 1 frt 50 kr., vidékre a pénz előlegos bekűldése mellett, postán, bérmentve 1 frt 70 kr.

Főraktár: **Gyógyszertára „Nádor"-hoz** *Budapest, VI., Váci-körut 17.*

A modern embernek

szüksége van, hogy ismerje a társas élet szabályait. A ki olvassa

A pesti müvelt társalgó

cimü könyvet, abban megtalál mindent, a mi a társaságba való, **finom** és **illedelmes fellépésre, könnyed, szellemes és mulattató társalgásra** megtanit.

Fiataloknak és öregeknek, leányoknak és asszonyoknak egyaránt nélkülözhetetlen!

Ára csinos vászonkötésben 1 frt 20 krajcár.

Megrendelhető a

„Budapesti Napló"

kiadóhivatalában,

VIII., József-körút 18.

KESSLER-féle

MAGDA-hajkenőcs

dermatologiai terapentikus alapon nyugvó összetételénél fogva az ellsmert legjobb szer **korpa ellen**, ugyszintén **hajkihullás ellen**. **Magda-hajkenőcs** több év óta kipróbált, teljesen ártalmatlan, a hajnövést előmoditja és mint **kitünő ápszer** a gyakran előforduló hajbetegségek ellen még **gyermekeknél** is használatra legjobban ajánlható.

Főraktárkiadási raktár: **KESSLER REZSŐNÉL**, gyógyszertár a „Megváltóhoz" Gyertyámos, Torontál vármegye. Egy tégely ára 3 korona.

Raktárak a következő gyógyszertárakban: **Budapesten:** Török József, Király-utca 12., dr. Budai Emil, Városház-tér 7., dr. Egger Leó „Nádor" gyógyszertára, Raditz Róbert, József-körut 64. **Pozsony:** Csellner Vince, Lőrinckapu-ut. **Miskolc:** Baruch Gyula. **Szeged:** Barcsay Károly. **Debreczen:** Mihálovits Jenő. **Arad:** Földes Clemen. **Temesvár:** Theodor Albert. **Versecz:** Küchler Béla. **Kolozsvárasban:** Müller F. Jakab. **Nagy-Szeben:** Molnár J. G. **Marosvásárhely:** Melczer. **Brassó:** Jekelius Nándor, Kolemen Fer... Roth Viktor. **Szász-Régen:** Wermescher Emil. **Segesvár:** A. W. Lingner.

A rendelő intézet 1899. május 7-től kezdve VI., Andrássy-ut 24. szám alatt lesz.

TITKOS BETEGSÉGEKET

hugyesőfolyásokat és sebeket, az önfertőztetés utóbajait, az elgyengült férfierő, magömlések, a bujakór utókövetkezményeit, nőknél fehérfolyást, bármennyire idültek is, valamint mindazon női betegségeket, melyeknek a magatalanság egyik főokozója és betegségeket gyógyit uj gyógymód szerint, biztos sikerrel, gyorsan és alaposan

Dr. Garai Antal

orvos, sebész, szemész- és szülész-t dor, volt csász. kir. oszt. főorvos

BUDAPEST, Belváros, IV. ker., Kigyó-utca 1. szám, II. em. bejárat a lépcsőnél.

RENDEL: naponta d. e. 10 óráig egész délután 4 óráig, este 7 óráig 8 óráig.

Díjazott levelekre legnagyobb figyelemmel válaszolatik és gyógyszerektől is gondoskodva lesz.

Nőknek külön váróterem.

Ugyanott megjelent és a szerzőnél: Dr. GARAI ANTAL-nál megrendelhető **NÉPSZERU UTMUTATÓ** (már a 15-ik kiadásban megjelent) nemi betegségek és ezek összerü gyógykezeléséhez cimü könyv, volt ára 2 frt 50 kr., **most csak 80 kr.** A könyv jól becsomagolva lesz elküldve, 1 frt beküldése mellett bérmentve vagy 90 kr. utánvét mellett.

A könyv tartalma: I. Az ivarszervek leirása. — II. A nemi élet ébredése. — III. Az önfertőztetés és az éjjeli magömlések. — IV. Hugyesőlakár (tripper) és hugyescsőzsülletek. — V. A bujakór (siphilis). — VI. Fehérfolyás. — VII. Elgyengült férfierő. — VIII. Női magtalanság. IX. Az ivarszerrek megbetegedésének főtényezője a prostitució.

Specialista sérvkötökben

Cs. és kir. osztr.-m. és belga kir. szab.

Kitüntetetett Brüssel 1896. aranyérem és diszokmánnyal

Keleti-féle sérvkötő

orvosi tekintélyek véleménye szerint a legtökéletesebb ezen nemben, nem csuszik, nem gyakorol kellemetlen nyomást és oltalmolja célszerü szerkezeténél fogva az eddigi sérvkötők hiányait.

Ára: egyoldalu 6 frt, kétoldalu 12 frt.

Gyáramban készülnek ezenkivül: Mütálbak, mükezek, müleges füzők, egyenes talpak, járó- és nyujtógépek, gummi görcsérharisnyák stb.

Megrendeléseket pontosan eszközöl

KELETI J.

Kötszerész és orvosesközbészi müszerész **Budapesten.**

Főraktár:
IV., Koronaherceg-utca 17. sz.
Gyár:
IV., Rostély-utca 15. szám.
Külön bejárat az utcáról.

Nagy képes millenniumi árjegyzék ingyen zárt borítékban.

WALLA JÓZSEF

Mozaik

és

cement-áru gyára

BUDAPEST,

Rottenbiller-utcza 13.

Granit-terazzo,	*Keramit-lap,*
Betonirozások,	*Mozaik-lap à la Mettlach,*
Medenczék,	*Márvány Mozaik-lap,*
Csatornázások,	*Cement-lap,*
Szökőkutak,	*Menyezet-nádszövet,*
Jászolok,	*Tüzálló tégla,*
Fayence falburkolati lapok,	*Portland Cement,*
Aszfalt-tető és elszigetelő lemezek,	*Roman Cement,*
	Terracotta-áruk.

Minden háziasszony vegye meg a legujabb, Kugler-féle „Házicukrászat" cimü könyvet, 2000-nél több recipével és 200 képpel. Ara diszkötésben 3 frt és 25 kr. portóért. Megrendelhető a Budapesti Napló kiadóhivatalában.

Marha-
Hid-
Tizedes-
Százados-
Serpenyős-
Gyógyszerész-
stb.

MERLEGEK

Cs. és kir. udv. szállító Árjegyzék ingyen.

FLORENZ

József

BÉCS, I. Rothenthurmstr. 26.

Javitásokat gyorsan eszközöl.

Telefon 6065.

Gyógyszertár „az arany birodalmi almához". **PSERHOFER J.** I., Singerstrasse 15. szám, Béca.

vértisztitó labdacsai,

ezelőtt **egyetemes labdacsoknak** nevezve,

az utóbbi nevet teljes joggal megérdemlik, mert tényleg nagyon sok betegség létezik, amelyekben ezen labdacsok valóban kitünő hatásuknak bizonyultak.

Sok évtized óta általánosan el vannak terjedve ezen labdacsok, és nagyon kevés család lehet, amelyben ezen kitünő háziszerből egy kis készlet hiányoznék.

Sok orvos ajánlotta és ajánlja ezen labdacsokat házi szer gyanánt, legfőképp minden baj ellen, a mely **rossz emésztés** vagy **dugulásból** származik, mint: az **epekeringés zavarai, májbaj, a belek elvenyvedése, szélkóltika, vértódulás** az agyba, **altesti bajok** (aranyér) stb.

Vértisztitó tulajdonságuknál fogva különösen jó hatással birnak **vérszegénységnél** és az ebből származó betegségeknél, mint: **sápkór, ideges fejfájás**, stb. Ezen vértisztitó labdacsok ezenkivül oly enyhén hatnak, hogy legcsekélyebb fájdalmat sem okoznak és ezért a leggyengébb, személyek, sőt még gyermekek által is aggodalom nélkül bevehetők.

Egy tekercsnél kevesebb nem küldetik. A pénz előleges beküldése mellett portomentes küldéssel együtt egy tekercs labdacs ára 1 frt 25 kr., 2 tekercs 2 frt 30 kr., 3 tekercs 3 frt 35 kr., 4 tekercs 4 frt 40 kr., 5 tekercs 5 frt 20 kr., 10 tekercs 9 frt 20.

Kérjük határozottan:

„Pserhofer J. vértisztitó labdacsait"

kérni és arra ügyelni, hogy minden doboz fedőfelirata a használati utasításon álló **Pserhofer J.** névaláirást, és pedig vörös betükkel viselje.

PSERHOFER J. gyógyszertára, Singerstrasse 15, Bécs.

Raktár **Budapest** részére **Török József** gyógyszerész urnál, **Király-u. 12.**

BUTOR.

Fővárosi asztalos és kárpitos butortelepemet a nagyérdemü közönség és becses vevőim figyelmébe ajánlva, szükségesnek találom megjegyezni, **hogy főnsulyt fektetek arra, hogy a legegyszerübbtől a leadiszosabb kivitelü szilárd anyagból készült butoraim ugy minőség, mint ár tekintetében minden igénynek megfeleljenek. — Legnagyobb választók teljes lakberendezésekben minden kivitelben. Raktáram megtekintését a t. butorvevő közönségnek saját érdekében igen ajánlom.**

Dósa Kálmán fővárosi asztalos és kárpitos butortelepe

Budapest, Erzsébettér és Sas-utca sarok, I. emelet.

Árjegyzék kivánatra ingyen és bérmentve.

Kerékpár-különlegességek!

CLAES PFEIL (Mühlhauseni gyártmány Thüringenben)

ADRIA

WELLINGTON.

A jelenkor legkifogástalanabb kerékpárai. ○ Könnyü, röpke járás. ○ Lehető legjobb anyag. ○ ○ ○ ○ ○ ○ ○ ○ ○ ○ Tiszta munka és meglepően csinos kiállitás. ○ ○ ○ ○ ○ ○ ○ ○ ○ ○

CLAES PFEIL mint első rangu gyártmány ez időszerint uralja a ***VILÁGPIACOT***, versenyképes minden angol vagy amerikai gyártmánynyal. — Mérsékelt árak, kedvező részletfizetések és szolid kiszolgálás által vevőimnek a legmesszebbmenő előnyöket biztositom. — **Vezérképviselet:**

ÁPAI MANÓ Magyarország legnagyobb és legrégibb varró-, kötőgép- és kerékpárkereskedés tulajdonosa, **Budapest, Andrássy-ut 14.**

Kényelmes kerékpáriskola. **Nagy javitási mühely.**

Állvány-kapocs

métermázsáját 9 forintjával ajánlok készpénzfizetés mellett raktáramból. **SINEK** épitkezési célokra legolcsóbban kaphatók:

Davidovics Jakabnál

Budapest, VIII., Külső-kerepesi-ut 5.

Legszebb Legjobb Legolcsóbb

PAPlan PAPlan PAPlan

1 összehajtható vaságy 3 matráccal	10.—	1 acél sodrony ágybetét	5.—
1 drb rouge paplan	1.70	1 tengerifü fejvánkos	1.—
1 „ cachmir paplan	2.50	1 levarott szalmazsák	2.20
1 „ satin cachmir paplan	3.50	1 „ matrác	3.80
1 „ atlasz cachmir paplan	4.80	1 Crinde Afrique matrác	4.50
1 „ atlasz selyem paplan	7.50	1 lószőr „	12.—
1 „ fodros atl. selv. paplan	12.—	1 párnázott ruganyos matrác	16.—
1 „ jó vászon ágylepedő varrás nélkül	1.20	1 nagy szoba szőnyeg 200/300	2.50
1 drb jó vászon chiffon paplan lepedő	1.80	1 ablak tunis függöny	1.50
1 drb flanel takaró pokróc	1.80	1 boueret ágyteritő	2.20
1 drb jó lópokróc	1.50	Futószőnyeg méterenkint krtól 4 frtig.	25

GICHNER JÁNOS és TÁRSA

paplan, matrác és kárpitosáru gyárosok, szőnyeg, függöny-ágy- és asztalteritő stb. nagy vál asztókban.

Budapest, VII. ker., Erzsébet-körut 20. szám.

Árjegyzéket kivánatra ingyen és bérmentve küldünk. Nem tetsző árukat kicserélünk, vagy a pénzt visszaadjuk.

1899. SAISON

a hazai ernyőgyár

BUDAPEST, V., Bécsi-utca 8.

ajánlja saját gyártmányu

nap- és esernyőit,

a legegyszerűbbtől a legfinomabb kivitelig és a legolcsóbb gyári árak mellett, u. m.: feketeernyők, csipke és ajourernyők remek kivitelben és minden színben. Különös figyelmébe ajánlom uj divatu ezüst ernyő-foganyrudnat, melyek nagy választékban és legolcsóbban kaphatók, nagyban és kicsinyben. Divatozások, átalakitások és mindennemü javitások pontosan és olcsón eszközöltetnek.

Vidéki megrendelések a legelkülismeretesebben eszközöltetnek. — Ismételárusitók árengedményben részesülnek.

SCHEIN MÓR

hazai ernyőgyár

Budapest, IV., Bécsi-utca 8. sz.

Szenzációs találmány gyengeség ellen.

FÉRFIAK

SZÁMÁRA.

Impotencia ellen med. dr. Borsódi Ferenc cs. és kir. kiz. szabadalm. elektrometallikus lemeze, **kitüntetve 1889-ben Párisban és 1890-ben Nizzában aranyéremmel, 1886. Brüsszelben, 1889. Genfben nagy ezüstéremmel, 1893. Chicagóban elismerő okirattal,** oklevéllel ellátva a párisi Société de médecins de France, National d'Hygiène Suplique de Paris és számos más tudományos társulatok által. **Elháritja a gyengeséget.** A szerkezet **felette** egyszerü és annak a **testen való hordása elegendő az eredmény elérésére.** Bővebb felvilágositással, **valamint** kimeritő brochurekkel készséggel szolgál a

dr. Borsódi-féle

központi lerakat

Budapest, VIII., József-körut 30. sz.

ARAD.

Révész Nándor könyv-, zenemű- és papirkereskedése Arad, Szabadságtér 20. sz. Hazai és világirodalmi termékek állandó és dus raktára. Iskolai könyvek, Orlási zenemü raktáram a legnagyobb igényeket kielégitőleg van felszerelve. Ügyvédi könyvek és nyomtatványok. Gazdag raktár mindennemü iró-, levél- és rajzpapirokban és irószerekből. Legnagyobb és legszebb választéku raktára mindenféle disz levélpapirok és egyszerü levélpapiroknak. Üzleti könyvek gyári raktára.

Krausz Lajos órás, ékszerész és látszerész, Arad, Andrássy-tér 15.

Javitások pontosan és jótállás mellett eszközöltetnek.

Magyar Király Szálloda Arad. A város legszebb helyén, villamos megállóhely, csak Arad hegyvidéki borok. Kitünő konyha, szép szobák, mérsékelt árak.

Helyesbitett hajójáratjegyzék.

„Adria"

magyar királyi tengerhajózási részvény-társaság

Vezérügynökség: HOFFMANN S. és V.

1899. április havában a következő gőzösök indulnak:

Honnan	Hová	Gőzös neve	1899. április
Fiume	Liverpool	Samaria (C. L.)	1—10
„	Liverpool	Flaminian	1—10
„	Rotterdam, Antwerpen	Stefania	5—15
„	Hull, Newcastle o/T.	Draco	5—15
„	Liverpool	Tyria (C. L)	5—15
„	Rouen	Szt.-László	5—15
„	Bordeaux*	Kálmán király	5—15
„	London	Narva	10—20
„	Liverpool	Egyptian	15—25
„	Barcelona, Valencia*	Mátyás király	25
„	Tanger[1] Brasilia*	Szt.-István	29
„	Gibraltár[1], London	Baross	20—30
„	Algier[1], Glasgow*	Nagy Lajos	20—30
„	Liverpool	Saragossa (C. L.)	20—30
„	Hull, Newcastle o/T.	Kolpino	20—30
„	Bordeaux*	Széchenyi	25/IV—5/V
„	R'dam, Antwerpen	Deák	25/IV—5/V

[1]. Ha a gőzös indulása előtt 8 nappal Tanger, Algier vagy Gibraltar kikötőkbe elegendő rakomány be nem jelentetett, az igazgatóság fenntartja magának a jogot e kikötőket nem érinteni.

A *-gal jelölt viszonylatban a gőzös Triesztet is érinti.

Honnan	Hová	Gőzös neve	1899. április
Liverpool	Trieszt-Fiume	Flaminian	1—10
London	„ „	Oria	1—10
Rouen	„ „	Zichy	5—15
Liverpool	Fiume-Trieszt	Cypria (C. L.)	10—20
Hull, Newcastle o/T.	Trieszt-Fiume	Ebro	10—20
London	„ „	Zrinyi	10—20
Liverpool	„ „	Andalusian	15—25
Rio de Janeiro, Santos	„ „	Báthory	15—25
Antwerpen	„ „	Matlekovics	20—30
Glasgow	„ „	Rákóczy	20—30
Liverpool	Fiume-Trieszt	Samaria (C. L.)	20—30
Bordeaux	Trieszt-Fiume	Kálmán király	20—30

Középtengeri szolgálat.

Fiume—Malta—Sicilia—Marseillei vonal. Fiuméből: Árpád 5-én, Andrássy 13-án, Adria 20-án, Tisza 27-én indul Marseillebe. — Marseilleből: Mátyás király 2-án, Tisza 9-én, Szapáry 16-án, Árpád 23-án, Andrássy 30-án indul Fiuméba.

Tyrrhenai vonal.

„Buda" első osztályu gyorsgőzös minden szerdán délben, még pedig 1899. április 5-én, 12-én, 19-én és 26-án indul Marseilleből Genuába, minden csütörtökön este 8 órakor Genuából Nápolyba és minden szombaton d. u. 4 órakor, még pedig április 1-én, 8-án, 15-én, 22-én és 29-én indul Nápolyból Marseillebe.

RIES és BERKOVITS

Budapest, Kerepesi-ut 66.

Üs. és kir. szab. nickelón-szyfonkupak- és gépgyár.

Szab. szénsav- és kénsav-szikvizgépek.

Vizszürők és sörnyomókészülékek.

UJDONSÁG! UJDONSÁG!

Hygienikus, minden visszaélést kizáró

„UNICUM" szyfonfejek

Ries és Berkovits szabadalma.

IDEAL

elsőrendü cseh szikvizüvegek.

RIES és BERKOVITS SZABADALMA.

Előnyök:

Sarokelcsorbulás és piszoklerakodás kizárva. Továbbá legnagyobb explosió-ellentállóképességgel birnak.

Legizlésesebb façon.

Csak akkor eredeti és valódi, hogy ha az üveg alja a fent védjegygyel van el látva.

A „Magyar Könyvtár"

első 100 száma.

Szerkeszti: Radó Antal. Kiadja: Lampel Róbert (Wodianer F. és fiai.)

Az eddig megjelent **100** szám **együtt véve havi 1 frtos részletfizetésre is** kapható.

Az első részlet kifizetése után a 100 szám egyszerre szállittatik.

Egyes szám ára 15 krajcár.

*1. **Katona József.** Bánkbán. (Beöthy Zs.)
2. **Maupassant.** Apró elbeszélések. (Tóth B.)
3. **Berzsenyi** Dániel válogatott ódái.
4. **Coppée.** A kovácsok sztrájkja s más elb. költ. (Radó A.)
*5. **Kisfaludy K.** A kérők. (Beöthy Zs.)
6. **Sipulus.** Humoreszkek.
7. **De Amicis.** A bor. (Tóth Béla.)
8. **Zrinyi.** Szigeti veszedelem. (Bánóczi.)
*9. **Maurier-Potter.** Trilby. (Fái Béla.)
10. **Csokonai.** Dorottya. (Négyessy.)
11—12. **Arany János** válogatott balladái. Isk. k. (Riedl.)
13. Olasz elbeszélők tára. (Radó.)
14. **Petőfi.** Uti rajzok.
*15. **Dumas.** A kaméliás hölgy. (Szemere A.)
16. **Szomaházy István.** Légyott hármasban.
17. Francia elbeszélők tára. (Ambrus.)
*18. **Rovetta.** A becstelenek (Radó.)
19. **Kisfaludy Károly** válogatott költeményei. (Bánóczi.)
*20—21. **Shakespeare.** Szentiván-éji álom. (Arany J.) Isk. kiad.
22. **Kármán J.** Fanni hagyományai. (Bánóczi.)
*23. **Byron.** Manfréd. (Abrányi Emil.)
24. **Ágai A.** Violka Vera.
*25. **Sardou és Najac.** Váljunk el. (Fáy Béla.)
26. **Deák Ferenc** 1861-iki felirati beszéde.
*27. **Aischylosz.** A leláncolt Promotheusz. (Zilahy)
28. **Bársony István.** Vadászttörténetek.
*29. **Murger-Barrière.** Bohém-élet. (Radó A.)
30. Béla király névtelen jegyzőjének könyve. (Szabó—Mika.)
*31. **Molière.** Dandin Gy. (Hevesi.)
32. **Gracza György.** 1848. március 15.
33. **Bourget.** Három elbeszélés. (Hevesi S.)
34. **Szabolcska Mihály.** Versek.
35. **Turgenyev.** Az ötödik kerék. (Sz. Nogáll J.)
36. **Kossuth Lajos** 1848. jul. 11-iki beszéde.
37. **Flammarion.** Csillagos esték. (Tóth Béla.)
*38 **Tóth Kálmán.** A király házasodik.
39. **Droz.** Az ur, az asszony és a baba. (Béri Gy.)
40. **Vértesi Arnold.** Kisvárosi történetek.
*41. **Ibsen.** A népgyülölő. (Vikár Béla.)
42. A kuruc-világ költészete. (Kardos.)
*43. **Schiller.** A messinai ibenyassz. (Váradi A.)
44. **Petőfi.** Elbeszélések és hirlapi cikkek.
45. **Poe.** Rejtelmes történetek. (Tolnai V.)
46. **Jókai.** Emlékbeszéd Rudolf trónörökösről.
47. **Kozma Andor.** Vig elbeszélések.
48. **Butti.** Az erkölcstelen. (Tóth Béla.)
49. **Petőfiné** naplója és levelei. (Jókai.)
50. **Tennyson.** Arden Enoch. (Lőrinczy Zs.)
*51. **Murai Károly.** Huszárszerelem.
52. Magyar népballadák. (Morvay.)
*53. **Cavallotti.** Énekek éneke. (Radó Antal.)
54. **Fáy András** válogatott meséi. (Badics.)
55. **Szalagub.** A medve. (Ambrozovics D.)
56. **Ambrus Zoltán.** A hajótöröttek.
57. **Meyer Konrád.** Egy szegény fiu szenvedése. (Hevesi.)
*58—59. **Jókai.** Helvila.
60. **Csehov.** Falusi asszonyok. (Szabó Endre.)
61. **Kölcsey** válogatott beszédei.
62. **Yke.** Ujjászületés. Amerikai regény.
63. **Áldássy Antal.** Pázmány Péter élete.
64. **Falk Miksa.** Erzsébet királynéről.
65. **Cicero.** Az öregségről. (Fábián Gábor.)
66. **Rudyard Kipling.** Indiai elbeszél. (Mikes L.)
67. **Kabos Ede.** A csengeri kalapok.
68. **Szalárdi János** siralmas krónikája. (Angyal D.)
69—70. **Arany.** Toldi. Isk. k.
*71. **Molière.** A fösvény. (Hevesi Sándor.)
*72. **Jókai.** A fekete vér.
73. **Plutarchos.** Perikles. (Kacskovics K.)
74—75. **Arany** kisebb költeményeiből. (Morvacsik.) Isk. kiad.
76. **Spanyol** elbeszélők. (Szalai Emil.)
77. **Nansen.** Éjen és jégen át. I. A Fram utja. (Brózik K.)
78. Ugyanaz II. r. A szánut.
79. **Gvadányi.** A peleskei nótárius. (Kardos.)
*80. **Bracco,** Pietro Caruso. Verga. Parasztbecsület. (Radó A.)
81. **Mikszáth Kálmán.** Két elbeszélés.
82. **Coppée.** Henriette. (B. Tölgyessy Margit.)
83. **Matilde Serao.** Lányok. (Tóth Béla.)
*84. **Sophokles.** Antigone. (Kemenes József.)
85. **Arányi.** Márc. dalok.
86. **Tolnai Lajos.** A nagygyárosék.
87—88. **Arany.** Toldi estéje. (Bánóczi.) Isk. kiad
*89. **Giacosa.** Borus szerelem. (Radó A.)
90. **Heltai Gáspár** válogatott meséi. (Imre.)
91. **Musset.** Tizián fia. (Marquis Góza.)
92. **Kielland.** Elbeszélések. (Ritook Emma.)
93. **Wells.** Világok harca. I. rész. (Mikes Lajos.)
94. **Wells.** U. az. II. rész.
95. **Kölcsey** válogatott versei. (Négyesy.)
96. **Boccaccio** válogatott elbeszélései. (Radó A.)
97. **Keleti G.** Markó Károly
98. **Francia elbeszélők.** II. sorozat. (Ambrus Z. és Tolgyessy M.)
99. **Olasz elbeszélők.** II. sorozat. (Tóth B.)
100. **Jókai Mór.** Szép Angyalka. Kis képek.

A *-gal jelöltek színművek. A zárjelbe tett név a fordító, átdolgozó, vagy közzétevő neve.

Kivágandó és beküldendő.

BUDAPESTI NAPLÓ kiadóhivatala Budapest, VIII. ker. József-körut 18.

Megrendelő bárca.

Alulirott megrendelem a „Magyar Könyvtár" első **100 számát** 15 frt értékben. Kötelezem magamat mindaddig minden hó elsején **havonkint 1 frtot** fentnevezett cégnek befizetni, mig a teljes vételár törlesztve nincs.

A részletfizetés be nem tartása esetén a cég a részletet postai megbizás utján beszedi. A megbizás be nem váltása esetén a számla teljes összege azonnal esedékessé válik.

Név és állás: Lakhely és kelet:

Az 1899-iki

tavaszi és *nyári idényre* bátor vagyok legjobban felszerelt, óriási nagy áruraktáramat

női divatszövetekben

minden zsánerben,

gyapju és selyemben,

valamint mindenféle legdivatosabb, legolcsóbb és legfinomabb mosószövetekben *különösen figyelmébe ajánlani.* Eladásra kizárólag a legjobb gyártmányok a legszolidabb, rendkívül olcsó árak mellett kerülnek. Meglepő nagy választék minden cikkben.

Áruház

LESSNER D.

BÉCS,

VI., Mariahilferstrasse 81—83.

Vidékre mintaküldemények kivánatra ingyen és bérmentve.

Titkos betegségek ellen

25 évi, részben katonaorvosi (a bécsi és budapesti katonakórházakban), részben magánorvosi tapasztalatai után legmélegebben ajánlható

Dr. KAJDACSY,

v. cs. és k. ezredorvos.

Electrotherapiai rendelő intézete

Budapest, Váci-körut 4. sz. I. em.

A legelhanyagoltabb hugycsőfolyásokat, bujakóros sebeket, syphilist, az önfertőztetés utóbajait

Elgyengült férfierőt

az orvosi világ által legujabban olyannyira felkarolt és hatásában páratlan sikerü

Electro-Massage

által, magömléseket, nőknél fehérfolyást befecskendezés nélkül, a legmakacsabb bőrbetegségeket, valamint ifjukori bünök következtében beállott ideg és ennek utókövetkezményeképp létrejött hátgerincbajokat gyógyit a legujabb gyógymód szerint alaposan és biztos, állandó sikerrel.

Rendel: délelőtt 9 órától 4 óráig; este 7—8 óráig. Nőknek ugy mint férfiaknak külön be és kijárat. Külön várótermek.

Levelekre dijtalanul azonnal válaszoltatik; esetleg gyógyszerekről is gondoskodva lesz.

Köhögés és tüdő-

bajok a felülmulhatatlan

bécsi eredeti tüfü-kivonat nedv mészvassal,

használata mellett meggyógyulnak. Sok év óta a legnagyobb sikerrel alkalmaztatik mindennemü **tüdőbajoknál, mellhurut, köhögés, rekedtség, elnyálkásodásnál** stb. Ezen kitünő szer minden **köhögést** csillapit, feloldja a **nyálkát,** elmulasztja a **rekedtséget,** meggyógyitja a **tüdődaganatokat,** csillapitja az éjszakai izzadást, enyhiti a fájdalmat a mellben és a tüdőben, minélfogva elaltatólag is hat. E könnyen emészthető vasvegyület tartalmánál fogva erősitőleg hat a testre, amennyiben a vas a vért javitja és gyarapitja, miáltal a betegnek sápadt kinézése is csakhamar elmulik és az arcszin ismét a rendes lesz. Egy tüdőbajos vagy vérszegény se mulaszsza el tehát ezen kitünő gyógyszert használni, mely rövid idő alatt visszaadja az óhajtott egészséget. E szer valódiságának bizonyságául a mellékelt két törv. védjegygyel van ellátva. Ne hagyjuk magunkat tévutra vezetni és értéktelen utánzatokat vásárolni, melyek a fennebbi nedvnek csak némely anyagát tartalmazzák és e mellett gyakran drágábbak. Egy eredeti üveg ára 1 frt 10 kr., posta után 20 krral több csomagolás és szállitólevél nélkül (porto nélkül).

Előállitás és főraktár:
FRNKÓCZY VIKTOR
Franciscus-gyógyszertára
Bécs, V/2.,
Schönbrunnerstrasse 107.
azelőt. HUNSTURMERSTRASSE 113.

Budapesti raktárak:

Török József gyógyszertára, Király-utca 12., továbbá a Nádor-gyógyszertárban, Váci-körut, Raditz Róbert gyógyszertárában, József-körut.

SCHAFFER RÓZA ASSZONY

visszavarázsolja

az ő

„Kinoir"-jával

minden megőszült hajnak ifjukori szinét, a legpompásabb szőkét, a legragyogóbb gesztenye-barnát, a bársonyszerü feketét, a „KINOIR" egyszeri használata elégséges, hogy a szin örökre szőke, barna vagy fekete maradjon. Semmiféle mosás sem képes az elért szinárnyalatot eltávolitani és a fejbőr tiszta fehér marad. Egy doboz ára használati utasitással együtt 1.50 és 5 frt.

SCHAFFER RÓZA,

Bécs, I. Bezirk, Graben 14.

MAGYAR KÖNYVTÁR.

Szerkeszti: RADÓ ANTAL. Kiadja: Lampel R. (Wodianer F. és Fiai).

A legujabb számok a következők:

93. **H. G. WELLS. Világok harca.** (Mars-lakók a földön.) Angolból forditotta **Mikes Lajos I. rész.**

94. Ugyanaz. II. rész.

Egyike az angol irodalom legszenzációsabb regényeinek, mely Jules Verne modorában, de a Jules Verne-énél nagyobb tudással és szebben is van megirva.

95. **KÖLCSEY FERENC válogatott versei.** Bevezetéssel ellátta **NÉGYESY LÁSZLÓ.**

A magyar irodalom e nagyjának legszebb költeményei gondos, rendszeres kiadásban, kitünő bevezetéssel, most meg jelennek itt meg először.

96. **BOCCACCIO. Válogatott elbeszélések a Dekameronból.** Ford. és bevez. ellátta **Radó Antal.**

A Dekameronnak, a világirodalom ez egyik legnevezetesebb munkájának, még eddig nincs számbavehető magyar forditása. Ez az átültetése a nagy firenczei költő novelláinak a leghivatottabb kézből ered.

97. **KELETI GUSZTÁV: Id. Markó Károly.** Négy képpel.

A legnagyobb magyar tájképfestő életét és jellemzését nyujtja e füzet a legjelesebb magyar mükritikus tolláből.

Megrendeléseknél elegendő a füzet számát jelezni.

Egy-egy füzet ára 15 kr.

Minden füzet egyenkint kapható.

Megrendelhetők:

a Budapesti Napló kiadóhivatalában,

Budapest, József-körut 18. szám.

Teljes jegyzék kivánatra ingyen és bérmentve küldetik.

Ezer és ezer EMBER!

fiatal és öreg köszöni visszanyert *erejét* és *egészségét* Dr. Müller fötörzsorvos világhirü jónak elismert *regenerálódó készitményeinek.* Kiváltkép jónak bizonyultak ezen szerek az *idegeszélültség, ifjukori bünök és kicsapongások* következményei gyanánt előállt *ideggyöngeség, magomlás,* a *kezek és lábak ideges rezkedése, gerincvelő bajok, bátortalanság, fülelmérzés, hedély lehangoltság, ideges fejfájás, migrén,* kiváltképen pedig *férfiasi gyengeség (impotencia)* és minden ebből folyó *gyengeségi állapotban.* A gyógyhatás már rövid idő alatt beáll a *Bécsben V/2. Wimmergasse 33.* szám alatt lévő *Szent-György gyógyszertárból való Dr. Müller fötörzsorvos-féle regenerálódó készitmények* következtében. Ára kimeritő orvosi használati utasitással együtt 3 frt 10 kr., postán 25 krral több. *Ugyanott* kaphatók *Dr. Müller fötörzsorvos-féle Injekció és labdacsok,* melyek a *hugyuti minden kifolyását (hankó) férfiaknál, mint nőknél (fehér folyás)* pár nap alatt gyógyitják. Ára kimeritő orvosi utasitással Nr. I, uj bajokra 1 frt 60 kr., Nr. II. régi folyásra 2 frt 50 kr., postán 25 krral több, porto nélkül.

Csak valódi, a bécsi Szent-György gyógyszertárból való készitmények kérendők.

Budapest, TÖRÖK JÓZSEF gyógyszertárában

Király-utca 12. szám. 6073

DITRICHSTEIN L. ÓA

Lakás- és ablaktisztitási

v. padlóbeeresztési vállalat

VII., Nyár-utca 34. • Telefon 14—59. sz.

Poloskák, sváb és **orosz férgek gőzgéppel** alaposan kiirtatnak akár tapetás, akár festett lakásokban. Főraktára a s. és k. r. szabad. **Ditrichstein-féle poloskairtószernek** üvegenkint **15, 40, 75, 1.50** és **3** forint. Ki ünő rovarpor sváb és orosz férgek ellen csomagonkint **20, 40, 1** frt.

BUTOR

üzletünk tetemes megnagyobbitása által arra törekedtünk, hogy a legmodernebb butorokkal egészitsük ki raktárunkat, melyek a mai kor legmagasabb igényeinek is megfelelnek, **különösen fősulyt** tettünk **a szalon berendezésekre,** továbbá **háló-, ebédlő- és uriszobák** nagy választékban gy mahagoni, mint matt fából egyaránt óriási választékban és a legolcsóbb árak mellett. **Mahagoni hálószobák 300 frttól kezdve.**

PATYIKÁLMÁN és TIVADAR (Testvérek)

Üzletünk kizárólag Kossuth Lajos-utca 11. földszint.

Üzletünk szolidságáról számos elismerő levél van birtokunkban.

Hirdetmény.

Ezennel közhirré tétetik, hogy miután a **Magyar Királyi Pénzügyminiszterium** ellenőrző közegei a Magy. Kir. Szabadalmazott Osztálysorsjáték **(IV. sorsjáték)** I. osztályára szóló sorsjegyeket felülvizsgálták, azok a főelárusitóknak elárusitás végett kiadattak. — **A Magyar Kir. Pénzügyminiszterium** által jóváhagyott sorsolási terv itt következik:

A Magy. Kir. Szabadalmazott

OSZTÁLYSORSJÁTÉK SORSOLÁSI TERVE

Negyedik Sorsjáték.

100.000 sorsjegy 50.000 nyeremény.

Első osztály
Betét 12 korona
Huzás: 1899 május 18. és 19.

Nyeremény		Korona
1	à	60000
1	à	20000
1	à	10000
1	à	5000
3	à 2000	6000
5	à 1000	5000
8	à 500	4000
30	à 300	9000
50	à 100	5000
2900	à 40	116000
3000	ny. Kor.	240000

Második osztály
Betét 20 korona
Huzás: 1899 junius 14. és 15-én

Nyeremény		Korona
1	à	70000
1	à	25000
1	à	10000
1	à	5000
3	à 3000	9000
5	à 2000	10000
8	à 1000	8000
20	à 500	10000
60	à 300	18000
3900	à 80	312000
4000	ny. Kor.	477000

Harmadik osztály
Betét 32 korona
Huzás: 1899 jul. 11., 12. és 13

Nyeremény		Korona
1	à	80000
1	à	30000
1	à	20000
1	à	15000
3	à 10000	30000
5	à 5000	25000
8	à 2000	16000
10	à 1000	10000
70	à 500	35000
4900	à 130	637000
5000	ny. Kor.	898000

Negyedik osztály
Betét 40 korona.
Huzás: 1899 augusztus 2. és 3-án.

Nyeremény		Korona
1	à	90000
1	à	30000
1	à	20000
1	à	15000
3	à 10000	30000
5	à 5000	25000
8	à 2000	16000
10	à 1000	10000
70	à 500	35000
3900	à 170	663000
4000	nyer. Korona	934000

Ötödik osztály
Betét 32 korona.
Huzás: 1899 augusztus 23. és 24-én.

Nyeremény		Korona
1	à	100000
1	à	30000
1	à	20000
1	à	15000
3	à 10000	30000
5	à 5000	25000
8	à 2000	16000
10	à 1000	10000
70	à 500	35000
3900	à 200	780000
4000	nyer. Korona	1061000

Hatodik osztály
Betét 24 korona.
Huzás: 1899 szeptember 13-tól október 11-ig.

Legnagyobb nyeremény szerencsés esetben
Korona

1,000,000
(Egy Millió)

Ezen 480 nyeremény közül utoljára kihuzott kapja a jutalomdijat.

1	jut. kor.	600000	600000
1	nyer. à	400000	400000
1	à	200000	200000
1	à	100000	100000
1	à	60000	60000
1	à	40000	40000
2	à	30000	60000
3	à	20000	60000
20	à	10000	200000
50	à	5000	250000
400	à	2000	800000
720	à	1000	720000
1000	à	500	500000
27800	à	200	5560000
30,000	nyerem. és jut. Kor.		9,550,000

Az I. osztály huzása 1899. évi május 18. és 19-én lesz. A huzások a **Magyar királyi ellenőrző hatóság** és királyi közjegyző jelenlétében, nyilvánosan történnek a Vigadó termeiben. — Sorsjegyek a Magy. Kir. Szabadalmazott Osztálysorsjáték valamennyi elárusitóinál kaphatók.

Budapest, 1899. évi április hó 16-án.

MAGY. KIR. SZABADALMAZOTT
OSZTÁLYSORSJÁTÉK IGAZGATÓSÁGA.

Lónyay. **Hazay.**

Minden szó egyszeri beiktatása petit betűkből 2 kr. Cimmel ellátott hirdetésekért külön 20 kr. kinestási bélyegdij jár.

APRÓ HIRDETÉSEK

A hirdetésekre dijmentesen ad felvilágositást a kiadóhivatal: József-körut 18. szám.

Levélbeli tudakozódásokra ingyen adunk folyvilágositást, csak a válaszra szükséges bélyeget kell mellékelni. Tudakozódásoknál a hirdetés számát a kiadóhivatallal mindig körülni kell.

Hölgyeim.
Jó üzletem van, közös háztartásra akarok lépni egy csinos üzleties fiatal független nővel, kinek pár száz forintja van. Ajánlatokat „E“ jeligével a kiadóhivatal továbbit. 4105

Képes levelező lapok.
20 drb ritka szép Egyiptomból és Szentföldről.
20 drb Olaszországból.
20 drb Svájcból.
Egy csoport előfizetési ára 5, három csoporté együtt 12 frt. Előfizetéseket elfogad Propper utazási irodája, József-körut 15. 4098

Jó forgalmu
kávé- és étterem biliárddal családi viszonyok miatt minden elfogadható áron eladó. Ügynökök dijazva. A biliárd esetleg külön is eladó. Cim a kiadóhivatalba. 4104

Dr. Társ.
Egy 20 éves fogászati praxishoz a fővárosban, mely 10—12 ezer frtot jövedelmez, keresek egy Dr. társat 4—5 ezer frttal egy ujabb amerikai mód szerint berendezendő fogászati terem megnyitásához. Komoly reflektánsok kéretnek teljes cimüket e lap kiadóhivatalába adni „Dr.-társ“ jelige alatt. 4106

Háló, ebédlő matt
butor csaknem uj eladó. Cim a kiadóban. 4139

Árverési hirdetmény.
A Budapest, III. ker., Bokor-u. 9. sz. a. f. hó 22-én délelőtti 9 órakor megtartandó önkényes árverésen árverés alá bocsájtatik a fenti számu ház udvarral és kerttel 153 □-öl kiterjedésben 3500 frt, a III. ker., Üröm-u. 46. sz. ház 101 □-öl kiterjedésben 4000 frt, továbbá 1203 □-ölnyi szántó a Mátyáshegyen 700 frt, I h. és 1132 □-ölnyi szántó az Istenhegyen 3000 frt és I h. 974 □-ölnyi szántó a Pálvölgyben 1000 frt kikiáltási árban. Bővebbet dr. Stern József ügyvédnél (III., Zichy-utca 7.), hol is az árverési föltételek megtekinthetők. 4130

Kántor
fiatal nős keres nagyobb izrael. hitközségnél állást, ki mint ilyen már alkalmazva volt, a metszés és egyéb ezen állással összefüggő teendőben jártas. Kitünő hangga és jó bizonyitványokkal rendelkezik. Cime megtudható e lap kiadóhivatalában. 2232

Csinos kis szoba
butor nélkül teljesen külön bejárattal április 15-ére kiadó, hol? megmondja a kiadóhivatal. 2231.

Olcsó arany és ezüsteladás, részletfizetésre is,
valamint a legszebb ékszertárgyak, u. m.: arany férfi láncok grammja 85 kr., arany férfiórák 16 frt, arany női órák 10 forint, gyémántgyürük, fülbevalók, brosstük, 6 frt 50 krtól kezdve.
12 darab valódi ezüst evőeszköz 6 frt 25 kr., étkezőszervizek 12 személyre 140 frt, 6 személyre 75 frtól kezdve.
Girandolok, gyertyatartók, tálcák és e szakmába vágó cikkek grammja 6 kr, minden darab hivatalos fémjelzéssel van ellátva. Veszünk zálogházi cédulákat.
Grünberger A. Béla örökösei
Budapest, Városház-tér 9. (Haris-bazár) I. em., ajtó 23. Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

COPYING OFFICE.
Bárminemü irásmunkákat, leirásokat, sokszorositásokat és forditásokat minden nyelven, ugymint gyorsirói v. fonograf felvételeket elvállal a „YOST“ irógép r. t. Erzsébet-körut 9—11. New-York palota.

Csoportház-lebontás.
Az 1, 2, 3 és 4 emeletes házak, Városház-utca 4. sz. Kigyó-utca 1, 3, 5, 7. Kigyó-tér 2. Sebestyén-utca 5—8. sz. **f. évi május 1-től** fogva a telkek gyors átadása végett az

összes anyagok
minden áron eladók.
Bővebbet a
bontási irodában, Kigyó-utca és Városház-utca sarok.

Sabalgy, Meer Lesse & Brumlenbaum, etc. Lederzeugfabrik, Import. Friedrich Kuck, Frankfurt a/M.
„WASANTA“ lapbőr kerti- és virágtrágya
postacsomag 1 frt 50, 1 kiler. 45 kr.

NARANCS
valódi **catanial vérpiros** fajnarancs. Halyben száza 2.50, 3.50 és 4 frt. Vidékre vasuton **egy eredeti láda ca 150—160 darab vérpiros muskat narancs 5 frt.**

1 láda óriás piros 80—110 drbig	4.50
1 láda óriás sárga 80—110 drbig	3.25
Vérpiros fajnarancs	1.75
Vérpiros muscat-narancs	2.—
Jaffa óriás narancs	1.50
Messinai sárga narancs	1.40
Citrom szép tartós 30 db	1.30
Carfiol, olasz 5—6 rózsa	1.45
Ideal máltai **burgonya**	1.10
1 kiló **Muscat datolya**, fro.	1.40
1 kiló **Cukros gyümölcs** fr.	1.90
Giardinetto vegyes finom déli-gyümölcsök külön doboz	1.40
1 kiló **Malaga-szőlő**	1.40
1 kiló **Szaloncbonbon** 1.20 és	1.60
½ kiló **Czokolad** bonbon crême	—.90
1 kiló **Mogyoró** feltört	1.10
Liptói friss turó 1 böd. 50 és	—.90
6 darb francia **Imperial sajt**	1.20

Az áruk vegyesen is rendelhetők. Vidékre ingyen csomagolva küld a pénz előleges beküldése, vagy utánvét mellett

PINTÉR GYULA
magy. kir. udvari szállító
BUDAPEST,
Kecskeméti-utca 15. sz.
Részletes füszer-árlap ingyen.

Mindennemü régi, de uj divatu
kereszt-, szárny-, és balkon-ajtókat, befelé nyiló ablakokat spalétákkal vagy a nélkül, rendelésre mérték szerint, teljesen a befalazásra alkalmas állapotban, jutányos áron készit
TEMESVÁRY GÉZA
Ulvásár-tér 4. sz.

EGYETEMES REGÉNYTÁR
a legkiválóbb hazai és külföldi regények gyüjteménye. Egy-egy kötet ára csinos vászonkötésben 50 kr. Jegyzéke az Egyetemes Regénytár eddig megjelent köteteinek.

Gyarmathyné. Asszonyokról asszonyoknak	—.50
Gyp. A szeleburdi	—.50
Haggard Rider. „Ő.“	1.—
Haggard Rider. Salamon király kincse	1.—
Haggard R. Ismeretlen ország	1.—
Herczeg F. Fenn és lenn	1.—
Herczeg F. Simon Zsuzsa	1.—
Herman Ottóné. Knopfmacher	—.50
Heyse P. Felejthetetlen szavak	—.50
Hungerford Mrs. Kis hercegnő	—.50
Hungerford Mrs. A kis hóbortos	—.50
Jókai. A ki a szivét a homlokán hordja	—.50
Kazár. Lég és föld. Kitörölt évek. Két elbeszélés	—.50
Kazár. A szivárvány	—.50
Kövér Ilma. Damáz Margit	—.50
Kövér Ilma. Két világ közt	—.50
Kupa A. A napszámosok	1.—
Kupa A. Képzelt királyok	1.—
Letneff. Anjuta. Orosz regény	1.—
Lindau. Jung Helén. Elbeszélés	—.50
Lindau. Lázban	—.50
Margitay. Megölt lelkek	—.50
Mercedes. Noémi	—.50
Mikszáth. A lohinai fü. Elbeszélés	—.50
Mikszáth. A fészek regénye	—.50
Mikszáth. „Almanach“ 1888., 1889., 1890., 1891., 1892., 1893., 1894., 1895., 1896., 1897., 1898., 1899-re	1.—
Moeller O. M. Azarany	—.50
Mudrony S. Ildeiné leánya	1.—
Ohnet. A bánya	1.—
Ohnet. Liso Fleuron.	1.—
Ohnet. A Croix-Mort grófnők	1.—
Ohnet. Sarah grófnő	1.—
Ohnet. Akarat	1.—
Ohnet. Rameau orvos	1.—
Ohnet. Utolsó szerelem	1.—
Ohnet. A vasgyáros (hámoros)	1.—
Ohnet. A Pierre lelke.	1.—
Ohnet. A gyülölség adója	1.—
Ohnet. Nimród és társai	1.—
Ohnet. A gyermek joga	1.—
Ohnet. Régi harag	1.—
Ohnet. Hiába való gazdaság	1.—
Ohnet. A képviselő leánya	—.50
Ohnet. A faviéresi lelkész	1.—
Ohnet. Páris királya.	1.50
Quida. Freskók	—.50
Pekár Gyula. Lavina	—.50
Pekár Gyula. Hatalom	—.50
Petelei. A fülemile. Elbeszélés	—.50
Prevost M. A titkos kert	1.—
Rákosi V. Téli rege.	—.50
Reade Charles. Titok	1.—
Róberts Sándor. Lou	—.50
Rovetta G. Az első kedves	—.50
Rovetta. Egy leány miatt	1.—
Thury Z. Ullrich főhadnagy	—.50
Savage R. H. Hivatalos feleség	—.50

Megrendelhető a
„Budapesti Napló“
kiadóhivatalában,
József-körut 18.
2 frtig terjedő megrendelések csakis az összeg előleges beküldése ellenében teljesittetnek.

Első dijakat
nyertek az összes bel- és külföldi kiállításokon a félszázados fáradozással a legfőbb tökéletességre juttatott

Klattaui Diszszegfük,
amelyeket „istenek virágá“-nak is hivnak. Magyarázat: Arra a kérdésre, hogy honnan hozatja a hires szegfüit, Wasserburger cs. kir. épitészeti tanácsos ur azt válaszolta, hogy Angolországból, Franciaországból, de a legpompásabbakat Zykától Klattauból. „Rendelek 100 darabot. Pfister, Albrecht főhercegi kertészeti felügyelője.“ A fenti diszfajták erős példányokban név- és színjelzéssel: 100 drb 18 frt, 25 fajta 5 frt, 12 fajta 2 frt 50 kr. Árvácska, óriás virágu 100 drb 3 frt. Árjegyzékek ingyen.
ZYKA R. szegfütenyésztő KLATTAU, Csehország.

Szabadalmakat
kieszközöl
a világ összes államaiban
KALMÁR J.
mérnök és hites szabadalmi ügyvivő
ezelőtt
Pompéry (Benedek L. és tsa)
BUDAPEST,
VII., Keresepsi-ut 44.
Alapittatott 1885-ben.
Eddig **10.000** szabadalom eszközöltetett ki ezen iroda által.

Láczay
Szabó László
saját termésü régi
Tokaji borai
félliteres üvegekben, minőség szerint 1., 2., 4 és 5 frtjával megrendelhetők a legkisebb mennyiségben is a termelőnél Sárospatakon; kaphatók Budapesten, Muzeum-körut 11. szám a Magyar termelők borraktárában. 3609

mely egy brünni posztógyárat elhamvasztott, abba a helyzetbe hozott, hogy annak óriási posztókészletét potom áron megvehettem, Gyorsan tuladandó rajta a munkaidjak megtérítése mellett küldök, ez pedig
csak 1 frt 25 krért
egy méter
valódi brünni posztót
finom gyapjuból, kezeskedve a kifogástalan, hibanélküli árúért. Három méter 10 ctm. elegendő egy teljes férfiöltözékre tavaszra és nyárra. Mindenféle szinben van raktáron, sima és mintázott. Egy tétel **kivále finom kammgarn** feketében és az összes szinekben **csak 2 frt méterre**, (előbb 4 frt). Legolcsóbb, egészen finom és legelegánsabb posztószövetek és cheviotek minden szinben, simán és mintázva 2 frt, 2.50 frt és 3 frtonkint méterje. Ezek a szövetek ezelőtt kétannyiba kerültek. Minták az ár olcsósága miatt nem adhatók. Nem tetszét minden akadály nélkül visszaveszek. Az olvasók saját érdekében figyelmükbe ajánlom, hogy a megrendelést mihamarabb foganatositsák, mert emberemlékezet óta nem volt és nem is lesz soha többé ily kedvező alkalom, hogy ily nagyszerü szövetket ily olcsó árban beszerezhessenek.
Megrendelések intézendők:
M. FEITH, Wien, II 3. Taborstrasse 11/B.

SPORA-féle
világhirü KLATTAUI
disz- és óriási szegfü.
kiállitotte: Prága, Bécs, Lyon, Antwerpen, Amsterdam, Hamburg, Frankfurt a. Mainben stb. a legmagasabb dijakkal.
Elite választék
1 darab 2 frt.
Kiállitási és reklám minta fajok
10 darab 8 frt —
Óriási szegfü
10 darab 5 frt —
Disz-szegfü
10 darab 2 frt. 50.
Kerti szegfü
10 darab 1 frt 20.
Remontant szegfü
10 darab 3 frt.
50 darabnál 10%, 100 darabnál 20% engedmény. Képes árjegyzék ingyen bérmentve.
Fr. Spora
Szegfü-kivitel
Klattau (Csehország)

Olcsó ezüsteladás
valamint ékszerek, órák, legszebb arany fagontárgyak. Naponta reggel 8-tól este 8-ig **Váci-utca 10. sz.** I. em. 5., eladatnak. 13 latos ezüst **evőkészletek** 5 kr. grammja, gyertyatartók, girandolok, haltálcák, tálcák 6 kr. grammonkint, 6 pár jobb evőkészlet 6¾ frt, étkező service 12 személyre (complet) 142 frt, 14 kar. arany uriláncok kis függelékkel 85 kr. grammja, tömör gyürük 3 frt, aranyórák 7 frt, ezüstórák 4½ frt, tulaórák 8¼ frt.
Veszek zálogcédulákat a legmagasabb áron.
Legujabb alkalmi ajándékok.
FUCHS DÁVID.

Gyümölcsfák
minden nemei, valamint
fenyőfák és **rózsák**
sok válfajban
kaphatók:
Petrovay György
faiskolájában
Nagy-Kürüben.
Név- és árjegyzék kivánatra bérmentve küldetik. 7127

Herczeg Ferenc munkái.
Olszkiadás. ✿ Diszkötésben.
Eddig megjelent:

Az első fecske	2.40
Honthy háza	1.80
Szabolcs házassága	2.40
A három testőr	1.80
Napnyugati mesék	3.—
A Gyurkovics-fiuk	3.—
A Gyurkovics-lányok	2.50
A dolovai nábob leánya	1.30
Simon Zsuzsa	2.50
Mutamur	2.40
Fenn és lenn	2.40

Egy leány története 2.60
Az eddig 12 kötetből álló gyüjteményt egyszerre való megrendelés esetén 28 frt 60 krért szállitjuk, mely összeg 1 frt 50 kros egymásután következő havi részletekben törleszthető. — Az egyes kötetek a kitett bolti árakon külön is kaphatók. — Az ár és 20 kr. portó előleges beküldése esetén bérmentve. — Megrendelhető a „Budapesti Napló“ kiadóhivatalában, József-körut 18.

Jósnő.
A világhirü szegedi kórszakálas jósnő VIII. ker. **Kerepesi-ut 63.**, ajtó 4. földszint balra lakik. 6286

Butor
részletre vagy készpénzért legolcsóbban kapható
GONDAS.
butor-raktárában
VII. István-tér 7.

BUTOR
készpénzért vagy
részletfizetésre
legjutányosabb áron kapható
Ehrentreu és Fuchs
TESTVÉREKNÉL
BUDAPEST
Teréz-körut 8.
Árjegyzék 120 oldal illusztrációval 2 frt beküldése ellenében kapható, mi azonban vásárlásnál vagy a könyv visszaküldése esetén készpénzben visszaadatik

Nevelőnőket
idegen nyelv- és zeneismeretekkel, vagy egyszerüebbeket jó bizonyitványokkal, kitünő
gyermekkertésznőket
oklevéllel vagy e nélkül, minden nemzetségü
bonneokat
ajánl és elhelyez lelkiismeretesen **Szegheőné S. Lujza,** Budapest, Andrássy-ut 23. 5862

KÖHÖGÉS
rekedtség ellen
felülmulhatatlan szer a Kriegner K. gyógyszerész által készitett
hársfaméz-cukorkák
1 doboz 25 kr.

Törlesztéses
kölcsön
földbirtokra!
Kölcsön a valódi becsérték háromnegyed részéig 20—60 évi közti időre **készpénzben.** Birtokos felmondhat, pénzintézet nem mondhat fel. Csekély kamattal tőke is törleszthetik. Lebonyolitás legrövidebb idő alatt
Konvertálás bélyeg- és illetékmentes
Semmi előleges költség.
Minden felvilágositás dijtalan. Beküldendő csakis: telekkönyvi kivonat és kataszteri birtokivmásolat.
Ingatlan- és Jelzálog-Forgalmi-Intézet,
Budapest, VI., Váci-körut 39.

Mezőgazdáknak!

A vadmustár és vadrepce kiirtására permetezés utján hatásos szert találtak fel. Használati utasitást küld kivánatra ingyen és bérmentve
Ph. Mayfarth és Ta
cs. k. kiz. szab. mezőgazd. gépgyárai, gőzhámorja és vasöntője
BÉCS, II/1, Taborstrasse.

Jerikó-trombita
Korszakos találmány! Szabadalmak minden államban!
Mindenki használhatja, zenei előképzettség nélkül is. Legnagyobb mulatsága és szórakozása fiatalnak és öregnek egyaránt, valamint egyleteknek, katonai ezredtályoknak, ugyszintén kirándulásoknál, daloknál, táncok, indulók, operák stb. játszására. 50 kr. (levélbélyegekben is) beküldése mellett portómentes. Utánvéttel 75 kr.
Feith M., Bécs, II. Taborstrasse II/B.

Ócska és uj
ajtók, ablakok
méret után, teljesen felszerelve olcsón kaphatók
EISLER ÁRMIN
épitő asztalosnál
Budapest, V. Nádor-u. 61.
(a Lipót-körut sarkán.)

Budapesti családok!!
melyek saját évi lakással birnak, beszerezhetik szükségleteiket
részletfizetés mellett is
a legolcsóbb árban.
Nagy választék női felöltőkben és gallérokban, legujabb női ruhakelme, selyem, mosóáru, vászon, szőnyeg, asztal- és ágyteritő és függönyökben. **Férfiöltönyök** készen és mérték szerint, ugy a női, mint a férfi-ruhák saját mütermeinkben készülnek. Szóbeli vagy levélbeni megbizásokat elfogad **Németh Frigyes üzletvezető, Király-utca 26. sz.**

TIPOR
bank- és váltó-üzlet részv.-társ.
Budapest, V., Dorottya-utca 12.
190,000 korona nyerhető:

	Árak
1 darab 3 százalékos Magyar Jelzálog-sorsjegy-igérvénnyel. Huzás április 25-én, főnyeremény 100.000 korona.	2.—
1 darab 3 százalékos Osztrák Földhitelsors jegyigérvénnyel. Huzás 1899. május 15-én, főnyeremény 90.000 korona.	1.75

A kettő együtt csak **3.50 frt.** frt 3.75
Postai rendelésoknél 15 kr. portó.

Minden szó egyszeri beiktatása petit betükből 2 kr. Cimmel ellátott hirdetésekért külön 30 kr. kincstári bélyegdij jár.

APRÓ HIRDETÉSEK

A hirdetésekre dijmentesen ad felvilágositást a kiadóhivatal: József-körut 18. szám.

Levélbeli tudakozódásokra ingyen adunk felvilágositást, csak a válaszra szükséges bélyeget kell mellékelni. Tudakozódásoknál a hirdetés számát a kiadóhivatallal mindig közölni kell.

APRÓ HIRDETESEK és **ELŐFIZETÉSEK** felvétetnek a **BUDAPESTI NAPLÓ** részére **a kiadóhivatalban** József-körut **18.**, *valamint a következő dohánytőzsdékben:*

Breuer növérek, Teréz-körut és Podmaniczky-utca sarok.

Nemecsek-féle tőzsde Pötöfi-tér.

Weltzenfeld Jakab, Király-utca 1.

Benda Józsefné, Andrássy-ut 50.

Deutsch Miksáné, Andrássy-ut 38.

Schwartz hirdetési iroda Marokkói-utca 2.

Sopronyi V., dohány-nagytőzsde, Kerepesi-ut 1.

Szántó Mór, Kecskeméti-utca és Kálvin-tér sarok.

Nem bánja meg levele van.

Elefántcsont . . . Föltétlenül beszélni akarok magával. Igen kérem nyujtson erre sürgősen módot. 4132

„Nem bánja meg." Levele ment.

Előkelő földbirtokos (zsidó) szép fiatal lánya eladó. „Szecessió" Debrecen postrestant. 4038

Palestró. Levél ott van. Vegye át kérem óvatosan. Válaszát kéri L. 4129

Villamoson figyelmeztettem a lapra. Irjon „Szőke" jelige alatt a kiadóhivatalba. 2246

Say! Boss! Have something important to tell you. Come in Sunday before 10 o'clok. If you miss this ad. to morrow come in any day in the forenoon. It will be good for you. Yours, son of a B. G.

„Rózsika" Későn — délután kaptam értesitést s azért ha teheti ugy vasárnap 12—½2 1 táján a St.-féle divatáru üzlet előtt a leirt toilletteben kérem és várom. Ha nem lehet, ugy kérem szives értesitését, hogy mikor láthatom bármely nap 1—3 vagy este 7-től. Ezerszer üdvözli 4292 Gyürü.

A 4. Mit csinálsz édesem. Távoli üzeneteimet megkaptad? Nincs kizárva, hogy a közelben látjuk egymást. Biztosat ma még nem mondhatok. Addig is sokszor ölelve csókol hü szerelmed. 4140

Nyolc év! Édes cicám! Miért haragszol reám? Hiszen akaratodnak tettem eleget midőn visszajöttem. Levelet irni nem merek — félek! Folytonos felügyelet alatt vagyok. Nagyon sokat szenvedek. Osztályrészem a remény és az imádság. Ezerszer csókol. —ád. 4143

Én vagyok! Igen, megkaptam és miután nem tudom önt kapacitálni, tehát paranesára nem perlekedem, hanem hallgatok és várok. Várok mig szived a szeretet hangján irántam ismét megnyilatkozik és irni fogsz szeliden édesem. Ég veletek. Hüséges. 4116

Gazdasszony. Kellemes külsejü, fiatal, intelligens, gyermektelen, elvált vagy özvegyasszony, magános urnál, mint gazdasszony állandó otthont találhat. Cim megtudható e lap kiadóhivatalaban. 4144.

December 5. 1898. J . . . 36! Drága Jenőkém, Alfred ságorod sorai megölték a lelkemet. Légy boldog! Csak még egyszer lássalak utoljára. Egy vigaszszóért esd a legutóbb megbeszélt szám alatt sirig szerető hü M—d. 4130.

Egy csinos középkoru a házvezetés minden ágában jártas jobb osztályhoz tartozó nő magános urnál gazdasszonyi állást óhajt betölteni. Leveleket kér J. J. jelige alatt a kiadóba. 4225.

Milus, hogylétéről irasson naponta zárt levelezőlapot. Jobbulást kiváuva öleli szerető Palija. 2245

Ügyes könyvelőnő ki már üzletekben alkalmazva volt azonal felvétetik. Bővebbet a kiadóhivatalban. 4138

Domino pezsgőző. Zöld kalapos angyal, ki tegnap Dodó főhadnagyékkal domino pezsgő mellett mulatott, felhivatik magáról életjelt adni, mi e héten minden nap ugyanazon helyre megyünk. 4133

Szép kisebb és nagyobb lakások világos nagy udvari keresztüljáró házban májusra kiadók. Nagy-Diófa-utca 15 és Nyár-utca 18.

Szabás, varrás, mintarajzolásban alapos oktatást nyernek intelligens urihölgyek Hararin Erzsébetnél Kökk-Szilárd-utcza 8. III. 12. Ugyanott francia és angol minta, mérték után kapható. 4131

Kerti lugas (szaletli) verandával ablakkal olcsón eladó. Cim a kiadóhivatalban. 4134

Kerékpár amerikai Columbus 240 frtos teljesen uj 100 forintért eladó. Cim a kiadóhivatalban. 4135

Ügyes szabónő ajánlkozik házakhoz és házon kivül is mérsékelt dijazásért. Cim a kiadóban. 2244

Kárpitosbutorok nagy választékban jutányosan beszerezhetők a legegyszerübbtől legelegánsabb kivitelig a kárpitosnál. Damjanich-utca 7 szám. 4130

Terményzsák. Ajánlok jó minőségü használt terményzsákot drbként 20 krért. Próbamegrendeléseket is eszközlök. **Weisz József Miskolc.** 4115

Három igen szép rokoko szekrény helyszinke miatt eladó. Cim a kiadóban. 4137

Tarokkjátékban jártas harmadik kerestetik május végére 3 napra a váci államfogházba. „Május" jeligés levelek a kiadóba kéretnek. 4136

A legszebb sima amerikai szőllővessző (riparia portalis) ötánvétel mellett 1000 drb ára 8 frt. Kapkató **Müller Károlynál, Bazin** (Pozsonym.). 4117

Hegedü kitünő hangu régi mesterhangszer, jutányosan eladó. Cim a kiadóhivatalban. 4128.

Cimbalom pedálos, hangjegy- és gyertyatartókkal, kitünő hangu diszes szalonhangszer jutányosan eladó. Cim a kiadóhivatalban. 4127.

Elköltözés miatt 1 Schöberl ágy 1 matt krendenc 1 mosdó márványnyal többféle butor olcsón eladó. Cim a kiadóban. 4121

Egy uj pénztár- ellenőrző készülék — Cassenbontroll — Apparat 300 frtért eladó. Cim a kiadóban. 2241

Veszek nagyobb birtokot, nem baj, ha terhelve is van: részletes ajánlatok e lap kiadóhivatalába küldendők „Nagyobb birtok" cimen. 4103

Butorok olcsón eladók. Cim a kiadóhivatalban. 4114

Házias ebédet keresek a Sándor-utca és József-körut környékén. Ajánlatokat a kiadóhivatalba „Jó ebéd" jeligével kérek. 2239

Különféle butort egész szobaberendezéseket óhajtok olcsón venni. Kisebb részletekben is vásárlok. Ajánlatokat „Butor" jeligével kérek e laphoz.

Mosónőt keresek ki olcsón jól mos és a ruhát nem rontja. Cim a kiadóhivatalban.

Elköltözés miatt az összes butorok, konyhaberendezések minden elfogadható árban eladók. Cim a kiadóhivatalban. 2229

Szép irásu hivatalnok bármilyen irásbeli munkát elvállal, másolásokat németül és magyarul szerény dijazás mellett. Cim a kiadóban. 5005

Egy bolthelyiség a Német-utcában azonnal kiadó. Cim a kiadóhivatalban.

Kossuth Lajos (1848.) életnagyságu mellképe (olajfestmény), aranyozott keretben olcsó áron 100 frtért eladó. Cim a kiadóban. 2159

Bérlet. 1630 holdas nemesi birtok Budapesttől, valamint állomástól 1 órányira, urilakkal, nagy majorral több évre kiadó. Cim a kiadóhivatalban. 4071

Gimnáziumi érettségire való előkészitést nyujtok az esti órákban kereskedelmi és reáléretségivel birók, tanitók, gyógyszerészek, állatorvosok, jegyzők és legalább 6 középiskolával, — **és kereskedelmi érettségire** való előkészitést legalább 4 középiskolával birók számára. Vidékiek irásbeli magyarázatok utján épp oly intenziv oktatásban részesülnek, mint a helybeliek. Felvilágositást nyujt Anspitz Márton igazgató Andrássy-ut 51. 4057

Szininövendék keresi előkelő ur ismeretségét. Levelet kér „Szellemes" jeligével a kiadóhivatalba. 2294

Eladás. 360 holdas mén si birtok az első zóná an, Budapesttől 1 órányira, állomástól ½ órányira, uri lakással és kellő gazdasági épületekkel eladó. Cim a kiadóhivatalban. 4072

Gyors- és gép- (Yost-féle) irást kitünően végz tt fiatal leány nagyobb irodában alkalmazást keres. Cim a kiadóhivatalban. 2172

Kereskedelmi szaktanfolyamot kitünő sikerrel végzett szép irásu fiatal leány magyar-német levelező, alkalmazást keres. Cime a kiadóhivatalban. 2154

Fiatal fiu ki délutánonkint zeneiskolába jár, keresne délelőttre irásbeli foglalkozást, esetleg hegedüórákat is adna szerény dijazásért. Cime a kiadóban megtudható. 2125

Csinosan butorozott különbejáratu szoba májusra (Sándor-utcában) kiadó. Cim a kiadóhivatalban. 2202

Született angol hölgy francia és angol leckéket ad mérsékelt árért. Megkeresésket „Albion" jeligével e laphoz kér.

Fuvola- leckéket ad zenedét végzett, volt katonai fuvolaszakaszvezető fiatalember. Cim a kiadóhivatalban. 2158

Makulatura papir eladó. Cim a kiadóban.

Egy intelligens megjelenésü uri ember pénzbeszedői, raktárnoki, vagy más megfelelő állást keres, esetleg óvadékkal is rendelkezik. Cim a kiadóhivatalban. 2220

Szolid tisztességes fiatal leány keres pénztárnoki, irodai, vagy más megfelelő állást, esetleg óvadék mellett is. Cim a kiadóhivatalban. 2217

Jó és szépirásu fiatal ember bárminő megfelelő állást keres, vagy irásbeli munkát. Cime a kiadóhivatalban. 2048

Kis ház vagy villa megvételre kerestetik Budán a Krisztinavárosban. Lehetőleg a villamos mentén. Esetleg kis ház épitéséhez alkalmas üres telek, v. lebontásra szánt ház. Ajánlatok az ár megjelölésével „W. J." jelige alatt e laphoz. 4047

Egy intelligens megjelenésü uriember (kereskedő) raktárnoki, pénzbeszedői, vagy más megfelelő állást keres. Cime a kiadóhivatalban megtudható. 2171

Kiadó nyárára idősebb magányos hölgy részére egy csinosan butorozott szoba egy **Herminaúti nyaralóban.** Jó gondozást, esetleg teljes ellátást is ad jutányos árért. Cim a kiadóban. 2183

Üzlethelyiség. Legélénkebb forgalmu helyen, villamos átszállónál, irodának, óra, virágüzletnek stb. legalkalmasabb, május 1-ére, — esetleg azonnal kiadó. Cim a kiadóhivatalban. 2206

Magyar ruha teljesen jó karban és sarkantyus lakkcsizmák olcsón eladók. Cim a kiadóhivatalban. 2228

Hölgyeim. Minden hölgy födisze a tiszta, sima, fehér, rózsás üde arcszin. Ezt elérheti mindenki, ki **Mille Fleurs-Crémet** használja, mely zsirtalan, vegytiszta és nappal is használható. — **Mille-Fleurs-Créme** kis tégely 50 kr. könyvecskével; ebben megtalálható minden titka az arc, kéz, haj és test ápolásának. **Mille Fleurs** szappan 40 kr. **Mille-Fleurs-poudre,** fehér v. rózsaszin, 1 doboz 60 kr. — Főraktár: **Török József** gyógyszertára, Király-utca 12. — Lelkiismeretesen ajánlhatom mindenkinek kitünő **hajvizemet,** mely az ősz hajnak 1 óra alatt **eredeti szinét visszaadja,** kapható fekete, barna és aranyszőke en, üvegje 3 frt (2 hóig elegendő.) Kitünő **fognaszta** kapható, mely párszori használat után a legelhanyagoltabb fognak gyönyörü fehér szint ad: próbatégely 60 kr. Nem eléggé ajánlhatom hölgyeinknek **homlokkötőmet,** mely a legrövidebb idő alatt a ráncokat a homlokról tökéletesen kisimitja, szép formás s fehérré változtatja, nappal v. éjjel alkalmazható; darabja utasitással 1 frt 50 kr. —. Szőrirtő, próbatégely 60 kr. — Hölgyeim, legyenek teljes bizalommal hozzám, biztos eredményért és cikkeim árta'matlanságáért kezeskedem. Utánvéttel bárhová küldöm. MANDL IDA, Budapest, VII. ker., Bethlen-utca 12.

Saison! beálltával figyelmeztetem a n. é. közönséget azon szép és jó uj berendezésre, hogy nálam darabonként 1 forintért lehet szép és eleganskidolgozott Makart-fényképeket készittetni. Hölgyeket vagyok bátor figyelmeztetni, hogy világos ruhákban is tökéletes sikerült képeket készitek. Vidéki fényképek után nagyitások lelkiismeretes kivitelben jutányos árban eszközöltetnek. **WAITZNER fényképész,** Budapest, Erzsébet-körut 20. szám.

Gyárihelyiség 400 □ öles udvarral, irodahelyiséggel és istállókkal augusztus hó 1-ére rendkivüli jutányos áron kiadó. Cim a kiadóban. 221

Megvételre kerestetik egyemeletes ház Budapesten, ára lehet 35000 frt, ajánlatok „B. S". jelige alatt kiadóhivatalba küldendők. Közvetitők kizárva. 2219

Mely csinos fiatal lányka adná teljes bizalmát és vonzalmát cserébe igaz őszinte barátságomért. Leveleket „Nem bánja meg" jeligével kiadóhivatal továbbit. 2234

Földbirtokosoknak fontos! Jelzálogkölcsönöket (konvertálásokat) eszközöl minden magasságban ötven éves amortizációra a legkedvezőbb feltételek mellett. Közvetitők kizárva. Ajánlatok „C. B. A." alatt a kiadóhivatalba intézendők. 2218

Gazdatiszti állást keres 14 évi gyakorlattal és jelenleg is önállóan működő róm. kath. 33 éves nős óvadékképes gazda. Szives megkeresések a kiadóhivatalba „Megbizható gazdatiszt" jelige alatt kéretnek. 2237

Egy régibb gőzgép ujonnan helyreállitva 20–25 lóerőre fürésztelepnek vagy malomnak legjobban használható **600 frtért eladó.** **Rödiger György** Béca, I., Van der Nüllgasse 20.

Olvasóink figyelmébe!

„MIRJAM" Irta: **Dr. KISS ARNOLD.** veszprémi főrabbi. Remek nyelvezettel nők számára irott magyar nyelvü zsidó **Imádságos Könyv.** ÁRA: Vászonkötésben 2 frt 50 kr. Bőrkötés 3 frt 50 kr. Bőrkötés, igen diszes csattal 6 frt. Csontutánzatu kötés 3 frt 50 kr. Elefántcsont kötés, igen diszes 6 frt. Kapható a **„Budapesti Napló"** kiadóhivatalában, **József-körut 18. szám.**

A **KERESKEDELMI VEGYÉSZET** cimü könyv utmutatásai nyomán **bárki 2–3000 forint** évi mellékjövedelemre tehet szert.

E hasznos könyvet **1 frt 20 krnak** postautalványoni beküldése ellenében küldi mindenkinek **ajánlva** meg **A Kereskedelmi Vegyészet** könyvkiadó vállalata **Ujpest,** István-utca 2. szám.

!Virágkivitel! **Horsik Ferenc Klattau,** Csehország, ajánl **első dijjal** kitüntetett **klattaui diszszegfüit**

Kertiszegfü	10	1.20 frt
Diszszegfü, különös szép	10	3.— „
Remontant szegfü, pompás	10	4.— „
Óriási szegfü, (mustraviráqi)	10	5.— „
Óriási, külön kiválasztás	5	4.50 „
Rózsa, nagyszáru, nagyon orös	10	6.— „
Rózsa, alacsony (cserjés)	10	2.50 „
Fuchsia, rendkivül szép	10	1.50 „
Pelargonium, angol	10	2.— „
Pelargonium, külön válaszitás	10	3.50 „
Vanilia, sötétkék	10	1.— „
Petunia, teljes, rendkivül szép	10	2.— „
Begonia, egyszerü (nagyviráqu)	10	2.— „
Begonia, teljes, rendkivül szép	10	3.50 „

Magyar, német és tót árjegyzékek kaphatók.

Rózsatövek, bokor és magas törzsüek helyszüke miatt olcsón kapható. **Reinisch Testvérek,** VII., Gizella-u. 33.

Legjobb szabó AZ **„ANGOL SZABÓ"** KERÉKPÁR-ÖLTÖNY frt 9.— FELÖLTŐ „ 9.— SACCO-ÖLTÖNY „ 9.— AZ **„ANGOL SZABÓ"** NAL KOHN HEILMANN ÉS FIAI KAROLY-KÖRUT **12.** A PONTOS CIMRE ÜGYELNI TESSÉK.

Gras-Saat! Prima-Mischung für feinen Gartenoder Blickrasen 5 Ko. 5 M., 50 Ko. 40 M. Mischg. für Feldrain Teppichbeeträsen 5 Ko. 6.50 M., 50 Ko. 60 M. Franco gratis. **Friedr. Buck, Erfurt** Samenhandlung. **„WASANTA"** legjobb kerti- és virágtrágya postacsomag 1 frt 50, 1 kg. 3.45 kr.

CSIZ leghatásosabb **Jód-Brom fürdő.** Jód-viz kivitel Amerikába. Évhaljata száraz, meleg; gyógyeredmények megtopők. Fürdőévad május 1-től szeptember végéig. 180 könyelmesen felszerelt lakszoba; szanatorium, gyógytár; zongora, olvasóbilliárd-terem; lawn-tennis; térzene. Katonatisztek, államhivatalnokok május 1-től junius 15-ig és augusztus 15-től szeptember végéig gyógy- és fürdődij tekintetében 50% kedvezményben részesülnek. **Kimerité prospektusokkal kivánztra szolgál a fürdőigazgatóság Csiz per Rima-Szécs.** Az évad alatt posta és távird helyben. Csiza Fülek-Miskolci vasutvonal állomása.

Könnyü fizetési feltételek! Diszes, olcsó **vasbutorok, gyermekkocsik, gyermekágyak,** ruganyos acélsodrony-ágybetétek, afrik- és lószőr-matrácok, paplanok, szövetfüggönyök, ágy- és asztalteritők, kárpitozott fa-butorok, tükrök, és függőlámpák kaphatók **Pápai és Náthán** gyárosoknál, **Budapest, VI., Andrássy-ut 2.** (Foncière-palota). Vidékre és helyben részletfizetésre is szolgálunk minden árfelemelés nélkül. Arjegyzéket ingyen és bérmentve küldünk.

Az Apró Hirdetések egyrésze a 23. oldalon van.

Nyomatott „Pátria" irodalmi vállalat és nyomdai részvénytársaság körforgó-gépen. Budapest, IX., Üllői-ut 25.